

št. 279 (21.212) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 29. NOVEMBRA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s seboj

**Snemi aplikacijo
s spletne trgovine**

Available on the
App Store

Google play

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

9 771124 666007

Kdo se veseli poceni nafte?

MARKO MARINČIČ

Finančna tržišča pretresa v teh dneh strm padec cen surove nafte. Vrednost črnega zlata je že nekaj mesecev padala zaradi upočasnitve gospodarske rasti Kitajske in drugih dejavnikov, težak udarec pa je prišel s predčerašnjega zasedanja organizacije držav proizvajalk Opec, kjer se niso zedinili o zmanjšanju količine proizvodnje, s katero bi podkrepili cene. To je ceno sodčka potisnilo včeraj na 66 ameriških dolarjev, medtem ko so še meseca junija cene nihale med 105 - 115 dolarji.

Okrog nafte se bije oster politično-gospodarski spopad. Savdska Arabija in njene sosedne nočejo krčiti proizvodnje, da ne bi izgubljale svojih tržnih kvot na račun Venezuele, Irana, Nigerije in predvsem ZDA: slednje so z nekonvencionalnimi tehnikami črpanja (shale oil) močno povečale proizvodnjo, vendar so te tehnike dražje in utegnejo postati s padanjem cen nerentabilne. V skripcih je tudi Rusija, ki zdaj z Mehiko in drugimi izvozniki išče alternativne rešitve, saj zaradi manjšega priliva valute tvegajo ne samo gospodarske temveč tudi širše družbene in politične pretrese.

Opec bo ponovno zasedal prihodnje leto junija, dotlej pa bo zanimivo videti, kaj se bo na svetovni šahovnici dogajalo z nafto in kako bo njena cena pogojevala gospodarstvo in politiko.

Ob partiji, ki jo igrajo svetovni naftni mogotci, smo navadni ljudje le nemočni gledalci. Nemočni in presenečeni. Pričakovali bi namreč, da bi opisano dogajanje prineslo kakšno korist na naše žepce. Nekaj jih najbrž bo, če bo v državah uvoznikah, kakršna je Italija, cenejša nafta pomagala ponovno zagnati gospodarsko rast.

Še prej pa bi pričakovali, da bi od vsega tega imeli kako korist, vsakič se zapeljemo na bencinski servis. Če je cena surove nafte padla v petih mesecih za skoraj 40 odstotkov, na enako raven kot leta 2009, ko je gorivo pri črpaliki stalo okrog 1,10-1,20 evra, zakaj neki kapljajo zdaj pocenitve po centih ali celo desetinkah centov? Zakaj moramo gorivo še vedno plačevati kot pred meseci, ko je cena sodčka presegala sto evrov?

Res je, da pobira država okrog 60 odstotkov prodajne cene, toda račun se vseeno še ne izteče. Ko se sodček nafte na trgih podraži za evro ali dva, je prilagoditev cen na števcih servisov takojšnja, ko cene padajo pa nič. Najbrž se ne motimo, če zapišemo, da se danes skupaj z državo veselijo tudi uvozniki, rafinerije in grosisti, ki se jim obetajo mastnejše marže. Na račun nas potrošnikov.

ITALIJA - Zasuk v vodstvu Gibanja petih zvezd

Grillo ni več absolutni vodja, ob njem bo pet »garantov«

Po volilnem porazu in drugih napakah komik priznal, da je »malce truden«

TRST - Tožilec Umaknjena obtožba proti Torrentiju

TRST - Tržaški preiskovalni sodnik Luigi Dainotti je sprejel predlog državnega tožilca Federica Frezze in zaustavi kazenski postopek proti deželnemu odborniku za kulturo Gianniju Torrentiju. Slednji je bil obtožen goljufije v oteževalnih okoliščinah na račun deželne uprave, in sicer zaradi domnevnih nepravilnosti pri financiranju kulturnega društva Spaesati.

Na 3. strani

TURČIJA - Ob začetku tridnevnega obiska Papež Frančišek pozval k medverskemu dialogu

ANKARA - Papež Frančišek je na obisku v Turčiji izpostavil velik pomen verske svobode. Menil je tudi, da bi lahko v boju proti fundamentalizmu in terorizmu veliko vlogo odigral medverski dialog. Turški predsednik Recep Tayyip Erdogan je medtem opozoril na vse bolj prisotno islamofobijo. Papež se bo danes nadaljeval pot v Carigrad, kjer se bo sešel s pravoslavnim ekumenskim patriarhom Bartolomejem I.

Na 13. strani

RIM - V Gibanju petih zvezd je včeraj prišlo do pomembnega zasuka, saj se je Beppe Grillo vsaj formalno moral odpovedati statusu absolutnega vodje. Po nazadovanju na nedavnih deželnih volitvah v Emiliji-Romagni in Kalabriji je notranji protest proti njemu prekipel ta četrtek, ko je izključil iz gibanja še dva poslanca.

Grillo je včeraj priznal, da se čuti »malce trudnega«, in predlagal, da bi mu odslej stalo ob strani pet garantov. V nasprotju s pravili gibanja, po katerih bi zadevo morali obravnavati na skupščini parlamentarcev, je garante imenoval kar sam. Člani »direktorija« so: Alessandro Di Battista, Luigi Di Maio, Roberto Fico, Carla Ruocco in Carlo Sibilia. Garante so potem potrdili udeleženci spletnega glasovanja, ki ga je Grillo na vrat na nos sklical.

Na 4. strani

ZNANSTVENI POSVET - Včeraj v Trstu

O travmah 20. stoletja

Izvedenci različnih strok ocenjevali breme zgodovinskega spomina med Slovenci v prostoru Alpe Jadran

TRST - Na konferenci Med memorijo in travmo - Koncentracijska taborišča in gulagi v spominih pripadnikov slovenskih narodnih skupnosti v prostoru Alpe Jadran, v organizaciji Inštituta za narodnostna vprašanja iz Ljubljane, so včeraj izvedenci raznih strok ocenjevali, kako nas še bremenijo travme 20. stoletja. »Dvajseto stoletje je prineslo človeštvu neverjetne travme, ki so zajele tudi ves slovenski prostor in pustile izredne posledice. Predelava teh travm je v teku, a z veliko težavo,« je naglasil psihiater Pavel Fonda.

DEBELA GRIŽA - Projekt Kras 2014

Topniški rovi spet vabijo na ogled

slovensko
stalno
gledališče
sezona 2014 - 2015

Marko Sosič/ Carlo Tolazzi
TRST, MESTO V VOJNI
režiser Igor Pison

DANES-sobota, 29. novembra,
ob 19.00 - red K
nedelja, 30. novembra,
ob 16.00 - red C

Opčine,
Milje

zaradi velikega povpraševanja
sta potrditev in rezervacija obvezni

BLAGAJNA SSG: od ponedeljka do petka
10.00-15.00 in uro in pol pred začetkom predstav
Tel. 040 2452616/ brezplačna številka 800214302
www.teaterssg.com

Občina Trst: osem milijonov za javna dela

Na 5. strani

Repentabor: če ne sneži, se blagajna smeji ...

Na 6. strani

Trst: okrepitev javnega lokalnega prevoza

Na 8. strani

Goriško gradbeništvo še vedno hira

Na 14. strani

V Tržiču pol milijona za obnovo cest

Na 15. strani

**BUKOVA
ALI HRASTOVA
DRVA**

BUKOV PELETI

POSKRBITE
ZA TOPLO
ZIMO ŽE
SEDAJ

Matija Praprotnik
Lokev 154

info: 00386 (0) 31 276 171

LJUBLJANA / BRUSELJ - Medtem ko Bruselj odobrava načrt proračuna za prihodnje leto

Spodbudni podatki o rasti BDP v Sloveniji

LJUBLJANA - Iz državnega statističnega urada je prišla dobra novica - slovenski bruto domači proizvod (BDP) se je v tretjem četrtletju na letni ravni zvišal za 3,2 odstotka. Vse višjo gospodarsko rast spodbujajo izvoz in investicije, povezane s koriščenjem evropskih sredstev. Podatki so vzbudili zadovoljstvo, slišati pa je tudi pozive k nadaljnjemu ukrepanju. BDP, popravljen za vpliv sezone in števila delovnih dni, se je po prvih ocenah statističnega urada v primerjavi z drugim četrtletjem zvišal za 0,7 odstotka, glede na tretje trimesečje lani pa za 3,1 odstotka. V prvih devetih mesecih letos se je gospodarska dejavnost glede na enako obdobje prejšnjega leta povečala za 2,7 odstotka.

»Pozitivni trendi so se nadaljevali tudi v tretjem četrtletju. Če bi imeli takšno rast, torej 3,2-odstotno, tudi v četrtem četrtletju, bi Slovenija letos dosegla približno 2,8-odstotno gospodarsko rast,« je pojasnil Anže Podnar iz oddelka za nacionalne račune na statističnem uradu. Izvoz se je okrepil za 6,8 odstotka, kar je osmo četrtletje rasti zapored.

»Izvoz se krepí iz četrtega v četrto leto. Iz tega lahko sklepamo, da slovenski izvozniki uspešno konkurirajo preostalim izvoznikom na trgu EU, kjer se cene industrijskih proizvodov zmanjšujejo še hitreje kot same izvozne cene naših izvoznikov,« je dejal Podnar.

Vse bolj se krepí tudi uvoz, ki se je v tretjem četrtletju povečal za 5,5 odstotka. Prispevek salda menjave s tujino h gospodarski rasti je bil zato znova pozitiven; v tretjem četrtletju je znašal 1,4 odstotne točke.

Domače trošenje se je tokrat povečalo za 1,9 odstotka. Znova so se povečale investicije v zgradbe in objekte, tokrat za 14 odstotkov. Med njimi so se okrepi-

le predvsem investicije v druge zgradbe in objekte, in sicer za 21,7 odstotka. »Tu gre večinoma za državne investicije v cestno in železniško infrastrukturo, investicije v komunalno, vodovod in telekomunikacije ter investicije v energetske sanacije ne-stanovanjskih zgradb,« je pojasnil Podnar.

Del teh se izvaja v okviru operativnih programov iz iztekajočih se finančnih perspektiv EU za obdobje 2007-2013, iz katere je treba sredstva porabiti do konca leta 2015. »Gospodarska rast je bila zato pričakovana, in sicer predvsem zaradi večjih investicij v gradbene objekte,« je povedal Podnar.

»Vidimo lahko, da je Slovenija - upoštevajoč letne rasti - v zadnjih štirih četrtletjih presegla rast EU,« je dejal Podnar in spomnil, da je EU v letošnjem tretjem četrtletju na letni ravni beležila 1,3-odstotno gospodarsko rast.

Ker se Slovenija rada primerja z Nemčijo, je nekaj vzporednic potegnil tudi z gospodarsko najmočnejšo evropsko državo, ki je v tretjem četrtletju na letni ravni zabeležila 1,2-odstotno gospodarsko rast. »Če pogledamo trend Nemčije in Slovenije, se lahko upravičeno vprašamo, ali vedno drži teza, da ko gre Nemčiji slabo oz. dobro, gre podobno tudi nam, je dejal.

Premier Miro Cerar se je razveselil novice o rasti BDP. »Upam, da bomo v prihodnjem letu nadaljevali s takšno rastjo, ki jo namerava vlada s proračunsko politiko, predvsem pa z različnimi projekti, ki smo si jih zastavili v koalicijski pogodbi, samo spodbujati,« je dejal.

Na Uradu RS za makroekonomske analize in razvoj (Umar) so se strinjali, da je nadaljevanje gospodarske rasti predvsem posledica pospešitve rasti izvoza, znova pa je bil pozitiven tudi prispevek domače potrošnje. Na nadaljnjo krepitev

Predsednik vlade Miro Cerar

potrošnje gospodinjstev vpliva predvsem izboljšanje razmer na trgu dela in razpoloženja potrošnikov. Zaostanek za ravno gospodarske aktivnosti iz leta 2008 se tako zmanjšuje, vendar na Umarju opozarjajo, da ostajamo v skupini držav, kjer raven BDP najbolj zaostaja za predkrizno ravno.

Mitja Kovač z ljubljanske ekonomske fakultete je ocenil, da so podatki o BDP »naravnost odlični«. Nadaljevanje pozitivnih trendov pričakuje tudi v prihodnosti. »Trenutna rast mora postati stalna in sploh ni vprašanje, da moramo nape-ti vse sile, da jo še pospešimo ali vsaj ohranimo na trenutni ravni,« je zapisal. Da bi ohranili trenutno rast, moramo po njegovem mnenju pospešiti že začeto privatizacijo in jo razširiti na še večji krog podjetij v državni lasti. Nanizal je tudi nekaj drugih ukrepov, ki jih moramo izvesti »za vsako ceno«.

Med drugim moramo doseči makroekonomsko stabilizacijo, omejiti javne izdatke, ne smemo uvajati novih davkov, izvesti moramo javnofinančno konsoli-

dacijo, nadaljevati moramo z vsemi strukturnimi reformami in razdolževanjem podjetij, je povedal.

Gospodarstvo je medtem nekoliko bolj previdno. V Gospodarski zbornici Slovenije in Združenju Manager se sicer strinjajo, da je visoka gospodarska rast v tretjem letošnjem četrtletju spodbudna, opozarjajo pa, da bo podoben tempo rasti težko ohraniti. V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije stavijo predvsem na nadaljnjo krepitev domače potrošnje.

Medtem je Slovenija včeraj iz dobila iz Bruslja pozitivno sporočilo o osnutku proračunskega načrta za prihodnje leto ob opozorilu, da ne sme zaspiti pri izvajanju načrtovanih ukrepov in da mora na nekaterih področjih ukrepanje pospešiti. Kot ključna izziva v Evropski komisiji izpostavljajo sprejetje zakona o fiskalnem pravilu in analizo izdatkov v zdravstvu. Osnutek proračunskega načrta Slovenije je pretežno skladen z evropskimi proračunskimi pravili, saj predvideva pravočasno odpravo presežnega primanjkljaja, a država mora sedaj izvesti načrtovane ukrepe, da bo ta cilj dejansko izpolnila, ter pospešiti strukturne fiskalne ukrepe zazagotovitev uravnoveženega proračuna v prihodnje, je ocenila Evropska komisija.

Pri tem so ključni zakon o izvajanju fiskalnega pravila za zagotovitev uravnoveženega proračuna, celovit pregled javnih izdatkov za zagotovitev proračunskih prihrankov v letu 2015 in pozneje, dolgoročno pa tudi pokojninska in zdravstvena reforma.

V sklopu načrtovanih ukrepov za odpravo presežnega javnofinančnega primanjkljaja v prihodnjem letu je tudi znižanje izdatkov za plače v javnem sektorju, zato se predvideva, da bo ta ukrep izveden, še poudarjajo v Bruslju. (STA)

Začeli dela za urgentni center Izola

IZOLA - Začela so se dela za izgradnjo urgentnega centra Izola, ki bo stal ob tamkajšnji bolnišnici, kar v prvi fazi pomeni pripravo gradbišča, so za STA potrdili na ministrstvu za zdravje.

Izvajalca del Kolektor koling so v delo uvedli v četrtek. Izgradnjo izol-ske urgence delno financira EU iz sklada za regionalni razvoj v višini 3,26 milijona evrov, lastna finančna udeležba ministrstva za zdravje pa predstavlja slabih 576.000 evrov, so še navedli na ministrstvu. Skupna vrednost izgradnje urgence znaša 5,6 milijona evrov. Izgradnjo urgence naj bi po prvotnem načrtu končali do junija prihodnjega leta.

Predsednica Istrabenza bo Lorela Dobrinja

KOPER - Nadzorni svet družbe Istrabenz Turizem je danes sprejel predlog predsednika uprave Marina Antoloviča za sporazumno prenehanje mandata in pogodbe o zaposlitvi. Na mesto predsednice uprave družbe s petletnim mandatom je imenoval Lorelo Dobrinjo, sedanjio izvršno direktorico v družbi Istrabenz Turizem. Lorela Dobrinja bo mandat predsednice uprave nastopila 1. januarja 2015, so spremembe v svoji odvisni družbi prek spletnih strani Ljubljanske borze sporočili iz Istrabenza.

Onesnažen zrak

LJUBLJANA - Danes je velika verjetnost preseganja mejne vrednosti trdih delcev PM10 v Mariboru, Celju, Murski Soboti, Novem mestu, Trbovljah, Zagorju, Ljubljani, Kranju in Hrastniku. Na Primorskem so preseganja možna, so sporočili z Agencije RS za okolje. V primeru napovedane velike verjetnosti za preseganje dnevnih mejnih vrednosti na agenciji priporočajo občanom in pravnim osebam, da ne kurijo lesa v pečeh in kaminih, če imajo druge možnosti ogrevanja.

TRST - Včeraj dopoldne

Zaključno srečanje projekta Kepass

TRST - Na sedežu predsedstva deželnega odbora Furlanije Julijske krajine se je včeraj dopoldne odvijalo zaključno srečanje projekta mobilnosti Kepass (Knowledge Exchange Program for the Adriatic School System), cilj katerega je povezovanje med šolskimi sistemi jadranskega območja za doseganje večje konkurenčnosti višjih šol in ustvarjanje priložnosti za izmenjave dijakov ter vzajemno priznavanje osvojenih veščin.

Projekt, ki je del Jadranskega čezmejnega programa sodelovanja IPA 2007-2013, prispeva k izboljšanju povezav in odnosov med šolskimi sistemi in trgi dela ter je namenjen dijakom in dijakinjam v starosti od 17 do 18 let. Slednji so lahko tri mesece obiskovali pouk v šolah Italije (v FJK, Markah in v Jadranskem zavodu Združenega sveta), Bosne in Hercegovine, Črne gore, Hrvaške (Istre), Slovenije in Albanije, ki sodelujejo pri izvedbi projekta. Med svojim tri mesece trajajočim bivanjem v tujini, so se dijaki seznanili s kulturami, jeziki in učnimi programi, ki so drugačni od njihovih. Iz naše dežele so pri projektu aktivno sodelovale šole: znanstveni licej Franceta Prešerna iz Trsta, licejski pol Gregorčič-Trubar iz Gorice, čedajski zavod Paola Diacona, dekliski zavod Uccellis in licej Percoto iz Vidma. Skupno je iz vseh omenjenih držav pri projektu sodelovalo okrog sto

Odbornica Loredana Panariti

dijakov, ki so se torej odpravili na študijsko izmenjavo v tujino.

Deželna odbornica za šolstvo, Loredana Panariti, je na srečanju izpostavila pomen tovrstnih mednarodnih projektov, ki odločilno pripomorejo k temu, da mladi dejansko razvijejo evropsko zavest in državljanski čut. »Študijske izmenjave izboljšajo intelektualno in socialno odraščanje mladih. V kriznih trenutkih, kakršne doživljamo, ima spoznavanje tujih družbenih okoliščin precejšnjo važnost,« je menila deželna odbornica na srečanju, ki so ga z neposrednimi pričevanji iz svojih študijskih izkušenj na simpatičen način obogatili tudi dijaki, ki so se sodelovali pri projektu. ARC/MCH

LJUBLJANA - Evropski poslanec o udeležbi na razpravi Foruma 21

Peterle: Kučan me je povabil, Janša mi napoveduje vojno

LJUBLJANA - Evropski poslanec Lojze Peterle opozarja, da so v krogu prvaka SDS Janeza Janše iz njegove udeležbe na razpravi Foruma 21 naredili konstrukt brez primere. »Milan Kučan me je povabil na okroglo mizo, Janša mi napoveduje vojno,« pravi Peterle, ki je prepričan, da takšna diskreditacija cilja predvsem na stranko NSi. Peterle si ni mislil, da bo njegova udeležba na nekem pogovoru o prihodnosti Evrope sprožila toliko in takšne odmeve. Kot je dejal na včerajšnji novinarski konferenci, ni nikoli odklonil pogovora o prihodnosti Evrope, tako se je udeležil tudi Foruma 21.

Ta diskreditacija je bila po njegovih besedah kampanjska, široka in dobro organizirana, njen namen pa ni le škodovati njemu, pač pa izrazito cilja na status NSi, ki hoče profilirati krščansko identiteto in ima pred seboj kongres. Glede NSi je Peterle prepričan, da bo uspela in okrepila svoj status.

»Recept je zelo jasen, igrati moramo svojo igro, ne pa se pustiti voditi na plesišče interesov zunaj nas,« poudarja. Opozarja tudi, da SDS na zadnjih volitvah ni dobila manj glasov zaradi NSi, tako da je »fronta proti NSi napačna«.

Glede na to, da je zaupanje v državo in politiko izjemno šibko, s po-

Lojze Peterle

glabljanjem polarizacije ne bomo prišli naprej, prav tako ne s pripisovanjem slabih namenov, lepljenjem etiket in apriornim diskreditiranjem, še opozarja Peterle. Vsiljevanje polarizacije ob vsaki priložnosti pa vidi kot nasilje nad resnico.

Pred sobotnim kongresom NSi Peterle meni, da stranka ne potrebuje zamenjave na vrhu, aktualna predsednica Ljudmila Novak se mu namreč zdi veliko bolj jasna v programski orientaciji kot njen protikandidat Aleš Hojs. Ne vidi pa težav v Hojsovi kandidaturi, da saj jim soočenje pozicij na kongresu lahko pomaga pri razčiščenju, kaj morajo delati v prihodnje. Sam sicer

Hojsa nima za »eksponta druge stranke«, a pravi, da se je fronta glede odnosov NSi s to stranko malo zaostrila. »NSi je suverena in samostojna stranka, ni treba vsakega, ki ni čisto na liniji SDS, razglasiti za izdajalca,« poudarja Peterle.

Spregovoril je tudi o dogajanju na desnici in opozoril, da je slovenska pomlad na zadnjih volitvah dosegla najnižji rezultat doslej. Kot pravi, tranzicije v smeri demokratizacije, ki še ni zaključena, ne bomo zaključili z manj pomladnimi glasovi, pa tudi ne s polarizacijo med pomladnimi strankami.

Glede Janševе obsodbe v zadevi Patria Peterle ugotavlja, da prvaka SDS pred vsakimi volitvami doživi pravosodno dejanje. »Obsojam vse, kar gre v Janševem primeru čez meje pravnega odnosa, ne morem pa vsega, kar se mu zgodi, proglasiti za konstrukt,« dodaja Peterle. Želi pa si, da bi se Janši čim prej uspelo rešiti vseh obtožb, tudi zato, ker ne želi, da bi bil kdorkoli od osamosvojiteljev spoznan kot človek, ki je delal nečedne posle.

Janša se je na Peterletove navedbe odzval na omrežju Twitter. »Lojze, Lojze. Sita vrana lačni ne verjame. Ve, da je ravno zato sita. Včasih pa mora javno k gospodarju po drobtine,« je zapisal. (STA)

BENEČIJA - Dokument županov Nadiških dolin

Za skupnost občin, a kje so Slovenci?

V dokumentu, ki so ga oblikovali krajevni upravitelji omenjenih občin, pa zaščitni zakon za slovensko manjšino in sama prisotnost Slovencev v teh krajih, sploh nista omenjena. Na fotografiji pogled na Špeter.

NADIŠKE DOLINE – Občine Nadiških dolin naj se povežejo v skupno upravno enoto s Tavorjano in Prapotnim. Tako se glasi enoten predlog glede reforme krajevnih uprav, ki so ga izdelali in zapisali v dokumentu, ki so ga naslovili na deželno predsednico Deboro Serracchiani in deželnega odbornika za javne uprave Paola Panontina, župani Špetra, Podutane, Srednjega, Podbocesca, Grmeksa, Sovodnje, Dreke in njihova kolega iz Tavorjane in Prapotnega.

Gre za gorate občine videmske pokrajine, v katerih je zgodovinsko naseljena slovenska manjšina, reforma, ki jo je deželni svet odobril ta teden, pa prav občinam, ki so vključene v območje izvajanja zaščitnega zakona 38/2001, dopušča pri združevanju v medobčinske unije možnost neupoštevanja določil o ozemeljski kontinuiteti in o minimalnem številu prebivalcev (50 tisoč za nižinske občine, 30 tisoč za gorate, op.a.). V dokumentu, ki so ga oblikovali krajevni upravitelji omenjenih občin, pa zaščitni zakon za slovensko manjšino in sama prisotnost Slovencev v teh krajih, sploh nista omenjena (v njem med drugim tudi ni nobenih sklicevanj na specifične člene ali določila reforme). Govor je namreč le o razlikah z nižinskimi občinami in potrebi po novi bolj natančni definiciji pojma goratosti ter o tem, da omenjeno ozemlje zaznamuje »prebivalstvo s kulturnimi, jezikovnimi in zgodovinskimi posebnostmi, zaradi katerih se razlikuje od sosednjih ozemelj«.

Kot drugo možnost pa podpisniki dokumenta navajajo povezovanje še s Čedadom in Mojmagom. Župani so svojemu dopisu dodali še tabeli z demografskimi podatki: Nadiške doline imajo skupaj s Tavorjano in Prapotnim 8.827 prebivalcev, skupaj s Čedadom in Mojmagom pa število prebivalcev naraste na 21.853.

Naj spomnimo, da je konzulta slovenskih izvoljenih predstavnikov videmske pokrajine pred tem tudi sama pripravila svoj predlog, in sicer naj v teh krajih nova medobčinska teritorialna unija zaobjame isto območje kot sedanja gorska skupnost, to se pravi naj se v njej združijo Terska, Karnajska in Nadiške doline ter Števerjan. Z njim se je strinjal tudi izredni komisar gorske skupnosti Sandro Rocco, ki je sicer tudi župan Ahnta. Med zagovorniki tega načrta pa je tudi Občina Dreka, ki pa je podprla tudi povezavo med Nadiškimi dolinami in Prapotnim ter Tavorjano. Dreški upravitelji trdijo, da omenjena predloga nista v nasprotju. Po njihovem mnenju bi morala medobčinska terito-

rialna unija sovpadati z ozemljem gorske skupnosti, Nadiške doline s Prapotnim in Tavorjano pa naj bi bile v njej subobmočje, saj reforma krajevnih uprav predvideva tudi take oblike povezovanja.

Da bi bila povezava z občinami Nadiških dolin najboljša rešitev, je prepričan župan Barda Guido Marchiol, ki je

IMENOVANJE Rosato podpredsednik poslancev DS

Ettore Rosato

RIM - Na predlog načelnika skupine poslancev Demokratske stranke Roberta Speranze je bil tržaški poslanec Ettore Rosato imenovan za podpredsednika poslanske skupine. Do imenovanja je prišlo, ker je bilo treba nadomestiti nekaj poslancev in poslanec, ki so bili imenovani na druge funkcije, večinoma v vladi.

Uspešno delo je novemu podpredsedniku včeraj zaželela predsednica deželne vlade in vsedržavna podsekretarka stranke Debora Serracchiani. Poudarila je, da je imenovanje Rosata priznanje za veliko delo in čut odgovornosti, ki ga je v zadnjih mesecih opravljal v parlamentu kot sekretar avle.

Rosatu je priznanje za učinkovito delo in novo imenovanje izrekla tudi deželna sekretarka stranke Antonella Grim. »Biti na takem položaju v tem za državo tako občutljivem trenutku je izziv, ki mu bo Rosato gotovo kos«, je dejala Grimova, kateri se je pridružila tudi tudi evropska poslanka DS Isabella De Monte.

sicer glede prihodnosti goratih krajev pesimist. Prvi občan Tipane Claudio Grassato pa na podlagi izkušenj z gorsko skupnostjo ocenjuje, da bi bila za njihove potrebe najbolj primerna povezava z občinami, ki trenutno sestavljajo socialno-skrbstveni okraj območja Čente. (NM)

TRST / GORICA / ŠPETER - O zaposlitvi prekernih šolnikov

Kakšne bodo na naših šolah posledice nedavne razsodbe evropskega sodišča?

TRST, GORICA, ŠPETER - Kolikim vzgojiteljem, učiteljem in profesorjem v vrtcih in šolah s slovenskim učnim jezikom v Italiji bi utegnili pomagati nedavna razsodba evropskega sodišča, ki je Italiji naložilo, naj za stalno zaposli vse tiste prekerne šolnike, ki že leta poučujejo kot suplenti? Resnici na ljubo točno število ni znano, vsekakor ob pozitivni oceni, da utegnejo številni dolgoletni suplenti kmalu biti sprejeti v stalno službo, pa vlada tudi zaskrbljenost, ki je prišla na dan že ob objavi vladnega dokumenta o t.i. »dobri šoli«, kjer je že izražena namera o dodelitvi stalnega službenega mesta vsem tistim šolnikom, ki so opravili habilitacijo in se nahajajo na t.i. pokrajinskih lestvicah.

Pokrajinske lestvice za slovenske šole za tržaško, goriško in videmsko pokrajino so skoraj izčrpane, saj se na njih nahaja vsega skupaj 46 kandidatov, katerim je treba dodati še tiste, ki se nahajajo na t.i. zavodskih lestvicah in so na voljo posameznim šolam. Podatkov o njihovem številu na Uradu za slovenske šole nimajo zbranih, prav tako ni znano, koliko šolnikov, ki se nahajajo na teh lestvicah, bi prišlo v poštev za stalno zaposlitev, se pravi ali imajo opravljeno habilitacijo in so poučevali več kot tri leta.

Vendar, ob zadovoljstvu, da bo za dolgoletne suplente končno urejen status, obstaja tudi bojazen, kaj bo, ko bo tistih 46 kandidatov na pokrajinskih lestvicah (in še kdo z zavodskih lestvic) za slovenske šole dobilo stalno mesto. Italijanska vlada Mattea Renzija namreč pripravlja šolsko reformo, ki poleg stalne zaposlitve 150.000 prekernih šolnikov z opravljeno habilitacijo in dolgoletnim poučevanjem predvideva tudi uvedbo t.i. funkcionalnih seznamov osebja: na teh seznamih bi se znašli vsi tisti šolniki, ki bi sicer imeli stal-

TRST - Na predlog tožilca Federica Frezze

Umaknjena obtožba proti G. Torrentiju

TRST - Tržaški preiskovalni sodnik Luigi Dainotti je sprejel predlog državnega tožilca Federica Frezze in zaustavi kazenski postopek proti deželnemu odborniku za kulturo Gianniju Torrentiju. Slednji je bil obtožen goljufije v oteževalnih okoliščinah na račun deželne uprave, in sicer zaradi domnevnih nepravilnosti pri financiranju kulturnega društva Spaesati (Razseljeni) v letih, ko je temu društvu predsedoval (ni pa še bil deželni odbornik). Tožilec Frezza je sumil, da se je denar preusmerjal k društvu Bonaventura, ki upravlja gledališče Miela in ga je prav tako vodil Torrenti. Obtožbo pa so zdaj umaknili.

Gianni Torrenti

Predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani je ob izbruhu afere odborniku odvzela pristojnosti, septembra pa mu jih je delno vrnila, potem ko je od Torrentija in njegovega odvetnika dobila zagotovilo, da bo odbornik uspešno prestopil preiskavo. 26. septembra je tožilstvu predložil 12 strani dolg dokument o zadevi. Medtem pa je zoper njega uvedlo preiskavo še računsko sodišče. Torrenti je v deželnem odboru odgovoren za kulturo, med drugim pa tudi za slovensko manjšino in njene ustanove.

Poslopje liceja Franceta Prešerna v Trstu

ARHIV

no mesto, ampak ne bi mogli poučevati, ker bi bili vsi predmeti že kriti, v poštev pa bi prišli za druge dejavnosti, kot npr. pripravo in vodenje projektov ali pa nadomeščanje bolnih kolegov idr..

Ti seznamu utegnejo biti v primeru slovenskih šol zelo pičli, saj naj bi bili vezani na številke, ki bi jih premogla posamezna šola. To bojazen nam je izrazil tajnik Sindikata slovenske šole Joško Prinčič, ki opozarja, da bi na tak način funkcionalni seznam za slovenske šole bil okrnjen v primerjavi z italijanskimi šolami, na kar je sindikat svojčas že opozoril, med drugim tudi v dokumentu, ki so ga predstavniki SSS pred nedavnim izročili slovenski ministrici za šolstvo, prav tako se je o tem problemu govorilo tudi na nedavnih srečanjih o dokumentu o

»dobri šoli«, ki sta potekali v Gorici in na Opčinah.

Med možnostmi, ki bi prispevale k omiljenju tega problema, bi lahko bila ta, da bi v poštev vzeli tudi osebe, ki je sicer že opravilo habilitacijski izpit, a ga ni še utegnili nostrificirati, pravi Prinčič, ki opozarja tudi na vprašanje šolnikov, ki so že doštudirali, a niso še toliko časa poučevali, poseben problem pa se postavlja za višje srednje šole, kjer za nekatere predmete ni zadostnega števila tedenskih učnih ur, da bi lahko uvedli stolico in zaradi tega profesorjev ni mogoče stalno zaposliti.

Skratka, iz vsega povedanega izhaja zelo nejasna in negotova situacija, ki je razsodba evropskega sodišča, vsaj v primeru slovenskih šol, ne pomaga kdove kako razčistiti. (iž)

POLITIKA - Po volilnem porazu in spornih potezah komik ni več absolutni vodja

Ob Grillu odslej 5-članski »direktorij«

PRORAČUN Bruselj prižgal zeleno luč

RIM - Evropska komisija je včeraj s pridržkom odobrila osnutek italijanskega državnega proračuna. Italijo je skupaj s Francijo in Belgijo sicer uvrstila med najbolj problematične članice evrskega območja, če seveda izvajamo Ciper in Grčijo, ki sta pod strogim nadzorom v sklopu izvajanja programa pomoči. Vendar njihovih proračunov ni ocenila za neskladne s paktom stabilnosti in rasti, ki opredeljuje evropska proračunska pravila. »V začetku marca bomo odločili, ali so potrebni nadaljnji koraki. Do takrat bomo imeli jasnejšo sliko, ali vlade uresničujejo reformne zaveze,« je včeraj dejal komisar za gospodarske in finančne zadeve Pierre Moscovici.

Novica iz Bruslja je razveselila vlado Mattea Renzija. Gospodarski minister Pier Carlo Padoan je izrazil zadovoljstvo in poudaril, da si Italija mora zagotoviti zaupanje EU z izvajanjem reformnega programa. Novica iz Bruslja je pozitivno vplivala tudi na notranje razmere v Demokratični strani. Kot je včeraj napovedal poslanec Stefano Fassina, bodo vladni osnutek zakona za stabilizacijo javnih financ v parlamentu podprli tudi člani leve opozicije v stranki. Sicer pa je vlada medtem že napovedala, da bo odobritev zakona vezala na glasovanje o zaupnici.

Premier Matteo Renzi pa je včeraj obiskal vrsto podjetij na jugu Italije. Tu pa tam je naletel na proteste, a zagotovil je, da bo vlada vztrajala na svoji poti reform, ki edine lahko Italijo izvedejo iz krize.

RIM - V Gibanju petih zvezd je včeraj prišlo do pomembnega zasuka, saj se je Beppe Grillo vsaj formalno moral odpovedati statusu absolutnega vodje. Po nazadovanju na nedavnih deželni volitvah v Emiliji-Romagni in Kalabriji je notranji protest proti njemu prekipel ta četrtek, ko je izključil iz gibanja še dva poslanca, in sicer Massima Artinija in Paolo Pinna, češ da nista vračala dela svojih poslanskih plač, kot velevali notranji pravilnik.

Grillo je včeraj priznal, da se čuti »malce trudnega«, in predlagal, da bi mu odslej stalo ob strani pet garantov. V nasprotju s pravili gibanja, po katerih bi zadevo morali obravnavati na skupščini parlamentarcev, je garante imenoval kar sam. Člani »direktorija« so: Alessandro Di Battista, Luigi Di Maio, Roberto Fico, Carla Ruocco in Carlo Sibilija.

Garante so potem potrdili udele-

Alessandro Di Battista, Luigi Di Maio, Roberto Fico, Carla Ruocco, Carlo Sibilija

ženci spletnega glasovanja, ki ga je Grillo na vrat na nos sklical. Po podatkih gibanja se je glasovanja udeležilo 37.127 privržencev. Za predlagane garante se je izreklo 34.050 ali 91,7 odstotka volivcev, proti pa 3.077 ali 8,3

odstotka volivcev.

Imenovanje »direktorija« je vsekakor naletelo na negativne odzive pri delu članstva in aktivistov, češ da gre za vnovično samovoljno dejanje bivšega komika.

CEPLJENJE PROTI GRIPI - Na zatožni klopi cepivo Fluad družbe Novartis

Sumljivih smrti iz ure v uro več

Do sinoči so jih zabeležili enajst - V Furlaniji-Juljski krajini ni cepiva iz prvotno osumljenih pošiljk, a sum se zdaj širi na druge pošiljke

RIM, TRST - V četrtek je novica o sumljivih smrti treh priletnih oseb na jugu Italije sprožila velik preplah. Trojico sicer bolnih in šibkih oseb so namreč manj kot 48 ur pred smrtjo cepili proti gripi s cepivom Fluad, ki ga v Italiji uporabljajo že deset let. Sporni pošiljki s serijskama številka 142701 in 143301 so medtem umaknili s trga.

Deželna odbornica Furlanije-Juljske krajine za zdravstvo Maria Sandra Telesca je včeraj izjavila, da v tej deželi ni cepiv iz omenjenih pošiljk. To sta potrdila pristojni deželni oddelek in družba Novartis. »Zdravstvene službe v naši deželi niso nikoli prejele cepiv z omenjenima številka. Za prebivalce torej ni nobene nevarnosti,« je poudarila. Spomnila je, da je cepivo dragoceno in nenadomestljivo sredstvo proti sezonski gripi in njej povezanim komplikacijam, ki so najhujše pri priletnih ter že bolnih osebah.

Prve analize na spornih cepivih medtem niso pokazale nič nenavadnega. Direktor italijanske

agencije za zdravila (AIFA) Luca Pani je izjavil, da »nič ne kaže na morebitno kontaminacijo proizvajalca«. Med proizvajanjem cepiv iz omenjenih dveh pošiljk ni prišlo do napak. Pani ocenjuje, da je treba omenjene smrti v glavnem pripisati težavam s srcem in morebitnim povezanim boleznim.

Toda včeraj so po Italiji zabeležili še nadaljnjih osem sumljivih smrti, ki bi lahko bile povezane s cepivom Fluad. Pripetile so se v Parmi, Rimu, Pratu in Lecceju. Umrle so cepili tudi s cepivi, ki ne prihajajo iz pošiljk s serijskama številka 142701 in 143301. Dežela Lacij je zato v celoti ustavila cepljenje proti gripi s cepivom Novartisa. Zelo verjetno se ji bodo pridružile še druge deželne uprave.

Medtem so stekle tudi sodne preiskave. Med prvimi jih je uvedlo tožilstvo v Sieni, in sicer za zdaj proti neznancem. Agenti javne varnosti pa so že zasegli sumljivo cepivo in druge dokumente v raznih italijanskih deželah.

MIGRANTI - Srečanje ministrov iz 58 držav

Evropa in Afrika obljubljata nov pristop k migracijam

RIM - Ministri iz 58 evropskih in afriških držav so v četrtek na srečanju v Rimu napovedali nov usklajen pristop k migracijam. Pristop predvideva, da bi afriške države ljudi odvrnile od tega, da se podajo na pot proti Evropi čez Sredozemlje, evropske države pa bodo morale storiti več, da bodo zagotovljene temeljne človekove pravice migrantov. Kot je ob koncu četrtega kroga pogovorov v okviru t. i. procesa Rabat dejal senegalski notranji minister Abdulaye Dauda Diallo, so migracijski tokovi težava tako za evropske kot afriške države. »Afrika ne želi videti, kako nekateri njeni najboljši ljudje odhajajo, medtem ko evropske države ne zmorejo sprejeti vseh priseljkov,« je pojasnil.

Visoka zunanjepolitična predstavnik EU Federica Mogherini je zagotovila, da nova evropska komisija že pripravlja nov pristop. »Integrirati moramo politike, dejanja in izmenjavo informacij ob sodelovanju z afriškimi državami,« je poudarila. Breme nezakonitega priseljevanja najbolj občuti Italija. Letos je to državo doseglo že več kot 155.000 migrantov, lani skupno

FEDERICA MOGHERINI

ANSA

43.000. Zaradi socialnih napetosti, povezanih z migranti, so v Rimu nedavno potekali protimigrantski protesti. »Takim primerom se želimo izogniti,« je na srečanju poudaril maroški zunanji ministr Anis Birur. Dodal je, da je možno najti druge načine, namesto da krivdo za vse težave v družbi valimo na priseljence. Zato bi morale evropske države po njegovem odločneje osveščati ljudi, da priseljevanje prinaša koristi tudi državam sprejemnicam. »Migracije so kot voda, napajajo našo družbo. Če ni vode, ni življenja, če pa je je preveč, imamo poplave,« je še ponazoril.

Skrajneži romskim otrokom preprečili vstop v šolo

RIM - Desničarski skrajneži so včeraj preprečili nekaterim romskim otrokom vstop v šole v zahodni rimski četrti Torrevicchia. Tako so včeraj sporočili delavci socialne zadruge Eureka in združenja Arci Solidarietà. Otroci naj bi prihajali iz romskega naselja v Ul. Lombroso, vstop v šolo pa naj bi jim preprečili pripadniki desničarskih organizacij Blocco studentesco in Casapound. Skrajneži naj bi se na tak način odzvali na dejstvo, da so domnevno nekateri romski otroci pred nekaj dnevi metali kamenje v zadevna šolska poslopja. Dogodek je močno odjeknil, saj ni dolgo tega, kar so v Rimu izbruhnili hudi protesti proti priseljencem. Desničarske skrajneže je odločno obsodila rimska Demokratska stranka, ki je v svojem sporočilu za javnost opozorila, kako si ti pri zasledovanju svojih političnih ciljev ne pomešajo teptati osnovnih pravic, kot je pravica do izobrazbe.

Izraelci na Zahodnem bregu ranili Italijana

RAMALAH - V bližini Nablusa na Zahodnem bregu so izraelci vojaki včeraj ranili v prsi 30-letnega italijanskega državljanja z bojnim imenom Patrick Corsi. Gre za člana mednarodnega gibanja za solidarnost s Palestinci. Italijanski konzulat v Jeruzalemu je sporočil, da moški ni v življenjski nevarnosti. Izraelci so Italijana ranili med protesti. Poškodovan je bil tudi Palestinec.

Na dnu Sredozemlja končalo več ton hašiša

CAGLIARI - Na dno Sredozemskega morja južno od Sardinije je včeraj potonilo več kot 13 ton hašiša. Sumljivo plovilo, ki je prevažalo drogo, je ustavila obalna straža v okviru operacije Triton in na krovu naštel približno 370 paketov oz. 15 ton hašiša, nato pa ugotovila, da se ladja potaplja. V okviru operacije Triton evropske agencije za nadzor meja Frontex v Sredozemlju iščejo trgovce z ljudmi in migrante, ki jih skušajo prepeljati do Evrope. Častniki španske civilne garde in italijanske finančne policije so opazili sumljivo 25 metrov dolgo ribiško ladjo in ji sledili, nato pa se nanjo vkrcali. Našli so velike količine mamila ter prijeli devet Egipčanov na ladji, a se je plovilo zaradi luknje začelo zelo hitro potapljati. Vse se je dogajalo tako hitro, da so uspeli rešiti le okoli 1,6 tone hašiša.

BREZPOSELNOST

Po l. 1977 še ni bilo toliko ljudi brez dela

RIM - Stopnja brezposelnosti v Italiji je oktobra dosegla 13,2 odstotka, kar je 0,3 odstotne točke več kot septembra in eno odstotno točko več kot oktobra lani. To je najvišja stopnja brezposelnosti od leta 1977, ko so začeli zbirati te podatke, je včeraj objavil statistični urad Istat. Res pa je, da se je oktobra zmanjšalo število ljudi, ki niso zaposleni in niti ne študirajo. Teh je bilo oktobra 0,2 odstotka manj kot septembra in 2,5 odstotka manj kot oktobra lani.

Stopnja brezposelnosti med mladimi pa se je oktobra povečala na 43,3 odstotka, s čimer je bila za 0,6 odstotne točke višja kot septembra in 1,9 odstotne točke višja kot oktobra lani. Brezposelnih je bilo 708.000 oseb, starih med 15 in 24 let.

ZLATO

(999,99 %) za kg

30.133,41 -549,29

SOD NAFTE

(159 litrov)

77,75 \$ -0,75

EVRO

1,2483 \$ 0,00

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
28. novembra 2014

valute	evro (povprečni tečaj)	28. 11.	26. 11.
ameriški dolar	1,2483	1,2475	
japonski jen	147,69	146,91	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,652	27,579	
danska krona	7,4409	7,4396	
britanski funt	0,79530	0,79095	
madžarski forint	306,81	306,60	
litovski litas	3,4528	3,4528	
poljski zlot	4,1839	4,1801	
romunski lev	4,4278	4,4173	
švedska krona	9,2660	9,2514	
švicarski frank	1,2018	1,2026	
norveška krona	8,6975	8,5100	
hrvaška kuna	7,6785	7,6772	
ruski rubel	61,3450	58,3900	
turška lira	2,7594	2,7687	
avstralski dolar	1,4647	1,4667	
braziljski real	3,1831	3,1340	
kanadski dolar	1,4227	1,4057	
kitajski juan	7,6673	7,6578	
mehiški peso	17,2709	17,0658	
južnoafriški rand	13,7648	13,6860	

OBČINA TRST - Sprejeli rebalans s konstruktivno opozicijo

Nove naložbe v mestu in na Krasu

100.000€ za spomenik na openskem strelišču - Nov odlog plačila davka Tari?

Župan si je v Lonjerju ogledal kraj, kjer bo nastalo parkirišče. V Kulturnem domu sta se s Svabom srečala z domačini: le-ti so izrazili potrebo po jasnejših prometnih znakih, da veliki tovornjaki ne bodo več vozili po ozkih lonjerskih ulicah. Težavo predstavlja še ločeno zbiranje odpadkov, saj so te ulice neprimerne tudi za Acegasova vozila.

FOTODAMJ@N

Tržaški župan Roberto Cosolini je izrazil zadovoljstvo nad dejstvom, da je občinski svet v četrtek zvečer s široko večino sprejel rebalans proračuna, ki prinaša za okrog 8 milijonov evrov investicij v nova javna dela (s slednjimi naj bi nekoliko zadihala krajevna gradbena podjetja, katerim bodo znižali prispevek za gradbišča Cosap) in na drugih področjih. Na včerajšnji novinarski konferenci sta tako Cosolini kot predsednik občinske komisije za bilanco Igor Svab (SSK) pohvalila v glavnem sprejete konstruktivne popravke iz vrst večine in opozicije ter čut odgovornosti občinskih svetnikov, ki so v tem primeru skrbeli za občane in ne za lastne politične računice.

Za sklep o rebalansu je glasovalo 22 svetnikov: večina je bila složna, pridružil se ji je še neodvisni Maurizio Ferrara. Pet članov opozicije se je vzdržalo (Rosolenova, Bandelli, Rovis, Antonione in De Gioia), devet jih je glasovalo proti (Gibanje 5 zvezd, Forza Italia in še štirje posamezniki). »Teh 8 milijonov prištevamo 33 milijonom evrov, ki smo jih pred meseci deblokirali z edinstvenim posegom za premostitev ovire patka stabilnosti. Tista dela so že v teku, nekatera so se končala, za druge smo objavili razpis,« je pojasnil Cosolini. Naštel je investicije, ki jih predvideva sklep o rebalansu (v glavnih obrisih so navedene v razpredelnici ob članku), nekaterim že napovedanim so se nazadnje pridružile nove. Občina bo uredila pomembno krožišče v Ul. Flavia, poleg športnih centrov na Opčinah (Poletovo kotalkališče) in Briščikih (Ervatti) pa bo obnovila tudi bejzolsko igrišče na Rouni, ki že dolgo sameva.

Odbornik za finance Matteo Montesano je pojasnil, da ta denar ni sad upravnega presežka, saj tega ni bilo, temveč gre za denar, ki ga občina v rebalansu lahko ustani izključno investicijam. Omenil je še ustanovitev jamstvenega sklada za posebne in začasne stiske (50.000 evrov): do te zamisli je prišlo po izbruhu primera delavskih zadrug, zaradi katerega je mnogo ljudi v negotovem položaju.

Igor Svab je izpostavil, da je skupinsko delo brez nepotrebne obstrukcije uspešno. Omenil je med drugim ponovno uvedbo prispevka za novorojenčke, za katerega tokrat ni deželnih sredstev. Občina bo torej (čeprav v manjšem obsegu) vsekakor pomagala družinam z novorojenčki, in sicer tistim, katerih količnik ISEE ne dosega 14.000 evrov. Prispevek bo v obliki kupona za nakupe v lekarnah. Svab je v sodelovanju z Alessandro Carmijem vložil dva popravka ter dnevni red o obeležju v spomin na Josepha Burgstallerja pri Banih, ki

so bili sprejeti. Občina bo namenila 100.000 evrov za ovrednotenje spomenika žrtvam 2. tržaškega procesa na Opčinah ter 50.000 evrov za novo parkirišče v Lonjerju. Včeraj popoldne sta si župan in Svab ogledala zemljišče pri nekdanji pešpoti za Katinaro, kjer bodo uredili prepotrebna parkirna mesta. Z domačini sta se srečala v Kulturnem domu.

Cosolini je včeraj še spomnil, da občani lahko plačajo davek na odpadke Tari v dveh obrokih ali pa vse skupaj poravnajo šele do 28. februarja (brez dodatnih stroškov): »Možno pa je, da bomo tudi februarjski rok v prihodnje podaljšali za cele 4 mesece. O tej možnosti je bil govor v občinskem svetu in zdaj jo preverjamo.« (af)

Župan, opozicija in jota

Župan Cosolini je v nedeljo včeraj s predstavniki opozicije v znanosti restavraciji Suban pri Sv. Ivanu. Navzoči so bili občinski svetniki Franco Bandelli, Alessia Rosolen in Roberto Antonione, pa še Ferruccio Sarro, Alessandro Colautti in Ettore Rosato. Včeraj so ga novinarji vprašali, ali je sprejetje rebalansa proračuna s široko večino rezultat »koalicije jote«, kot jo je krstil dnevnik Piccolo. »Odločno demantiram novico, da sem jedel svinjino na madžarski način. Niti jote ni bilo, jaz sem naročil file na žaru. Zaradi te navedbe sem bil okaran, saj sem na predbožični dieti,« je komentiral župan. Pristavil je, da je bilo takih srečanj že več in da sodijo v normalno politično dialektiko: »Ko bi hotel kaj skrivati, bi jih povabil domov in ne v eno najbolj obiskanih gostiln v mestu.« (af)

PROMET - Včeraj zaprte ulice Diaz, Cadorna in Mercato Vecchio Ohromljen promet na nabrežju zaradi izlitega motornega olja

Delavci so takole odstranjevali oljne madeže

FOTODAMJ@N

Včeraj zjutraj je nastal prometni zamašek v ulicah Cadorna, Diaz, Felice Venezian in Mercato Vecchio, ki je popolnoma ohromil promet. Do zastoja je prišlo okrog 8.30, ko je mestna policija morala zapreti omenjene ulice. Nekaj minut pred omenjeno uro je tam krožilo službeno vozilo, iz katerega je po cestišču pričelo iztekati motorno olje.

Iz varnostnih razlogov, predvsem da v nastalih voznih razmerah osebna vozila ne bi izgubila nadzora in trčila v druga vozila, se je mestna policija odločila za zaprtje ulic. Promet na nabrežju je bil močno upočasnen in oviran, ulici Cadorna in Diaz pa sta bili zaprti skoraj do druge ure popoldne. (sč)

PREISKAVA - Sum uboja iz malomarnosti

Umrla deklica

Še ne dveletna žrtev doma podlegla zastoju srca, pregledali so jo v Burlu

Državno tožilstvo je uvedlo preiskavo v zvezi s smrtjo še ne dveletne deklice, do katere je prišlo v torek v Trstu. Preiskava proti neznanim osebam zadeva sum uboja iz malomarnosti.

Deklica, stara približno dve leti, je umrla doma. V nedeljo in ponedeljek sta jo starša zaradi vročine in bolečin v grlu dvakrat peljala v bolnišnico Burlo Garofolo. Tam so jo zaradi domnevnega vnetja žrela (faringitisa) zdravi-

vili z aerosolom in zdravili ter jo obakrat odslovili, v torek pa je verjetno podlegla zastoju srca. Vzroke le-tega morajo šele ugotoviti: sodnik je že odredil pediatrično obdukcijo.

Generalni direktor bolnišnice Burlo Garofolo Mauro Melato je v tiskovnem sporočilu izjavil, da vodstvo bolnišnice ne more ugotoviti, zakaj je nastopila smrt, ker se to ni zgodilo v sami bolnišnici. Na potezi je torej sodni zdravnik.

Na Judovcu ljudski vrt Falcone-Borsellino

Ljudski vrt na Judovcu (Alturi) so v okviru krajše, a pomenljive slovesnosti poimenovali po sodnikih Giovanniju Falconeju in Paolu Borsellinu, ki sta pred 22 leti padla pod mafijskimi bombami. Poimenovanja so se udeležili podžupanja Fabiana Martini, podpredsednik združenja Libera duhovnik Marcello Cozzi, namestnik prefektinje Rinaldo Argenterio in pokrajinska odbornica Mariella De Francesco.

EVROPSKI PROJEKT - Zaključil se je projekt preverjanja kakovosti terana in pršuta

Kraški avtohtoni pridelki so kvalitetni in neoporečni

Pobudniki projekta želijo ustvariti skupen produkt na področju agriturizma

Da je Kras zakladnica avtohtonih produktov, ki so neoporečni tudi s stališča različnih raziskav, je dokazal projekt Agrotur, ki se je zaključil v četrtek popoldne s srečanjem v Trstu. Projekt je deloval znotraj Programa čezmejne sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013, med vodilnimi partnerji pa so bili Univerze v Trstu, Novi Gorici in Vidmu, Kmetijski inštitut Slovenije in združenje Konzorcij kraških pridelovalcev terana ter združenje vinogradnikov na italijanskem Krasu. Projekt je bil vreden 1 milijon evrov, večinski delež sredstev pa je prišel s strani evropskega sklada za regionalni razvoj.

Partnerji so v teku projekta okrepili raziskovalno sodelovanje in mreženje med institucijami na obeh straneh meje. To je omogočilo hitrejši prenos znanj, tako horizontalno kot vertikalno, cilj interdisciplinarnega projekta pa je bil izboljšanje in poenotenje proizvodnje terana in pršuta, glavnih avtohtonih pridelkov Krasa, in povezati čezmejne ponudnike nastanitvenih dejavnosti v verigo razpršenega hotela s ponudbo omenjenih izdelkov.

O doseženih rezultatih je v četrtek popoldne v Narodnem domu govoril vodja projekta dr. Klemen Lisjak, ki je predstavil delovne sklope. Slišali smo, da so strokovnjaki opravili raziskave na spojinah, izoliranih iz terana, in preučili njihov vpliv na zdravje ljudi, analizirali so tudi ostanke pesticidov v kraških vodah in raziskali najprimernejšo tehnologijo za pridelavo in predelavo grozdja na celotnem Krasu. Zanimiv segment raziskave je bilo tudi proučevanje pozitivne učinkovine (polifenolov) grozdja in vina na človekovo zdravje. In kaj so ugotovili? Študije so pokazale, da ima teran koristne učinke na zdravje ljudi, da manjša vsebnost soli v pršutu, ki je zaradi osrednje skrbi za zdravje ljudi v interesu proizvajalcev, ne spreminja preveč njegovega okusa in da ostanki pesticidov in težkih kovin v vodah ter kraških vodnjakih niso pod dovoljenimi vrednostmi. Skratka, kraško okolje, v katerem se suši kraški pršut in kjer uspevajo vinogradi, je še

Vodja projekta dr. Klemen Lisjak

FOTODAMJ@N

vedno zdravo in neoporečno.

Vse te raziskave so zelo poglobljene in natančne, nekaj ugotovitev pa so navedli tudi na spletni strani projekta Agrotur. Če začnemo pri teranu, bo dobrodošel podatek, da teran nima le dobrega okusa, ampak tudi zdravilen učinek. Vino je zdravilno zaradi izrazite

rdeče barve in nižje vsebnosti alkohola, barva pa je posledica visoke koncentracije biološko aktivnih rdečih barvil, imenovanih antociani. Dokazano je, da teran preprečuje nastanek srčno-žilnih obolenj, znižuje škodljivi holesterol, vpliva pa tudi na delovanje možganov in zavira nastanek nevrodegenerativnih

bolezni. Še več, antociani imajo tudi antikancerogene lastnosti, so zapisali deležniki projekta. Analizirali so tudi 36 pršutov, v katerih so pregledali vsebnost soli in na ta način poskusili izboljšati njegovo kakovost. S projektom Agrotur pa so izoblikovali tudi novo blagovno znamko »Kras, destinacija avtohtonih produktov«. Formirali so razpršeni hotel, ki pomeni nekakšno povezavo malih turističnih ponudnikov na določenem ozemju geografskem območju v širšo in celovito ponudbo turističnih storitev. Turistične kmetije, ki so pristopile k projektu (17), so se povezale v »hotel« z eno recepcijo, ki nudi poleg prenočitev tudi gostinske storitve in različne aktivnosti (turistično vodenje, prodajo tradicionalnih prehrabnih izdelkov, degustacijo vin ...). Več o tem na spletni strani www.hoteldobregaterana.si.

Skratka, Kras ostaja idiličen kraj, interdisciplinaren projekt Agrotur pa bo bržkone izboljšal tudi blaginjo lokalnega prebivalstva. (sč)

ZAHODNI KRAS - Napovedani davek na zelene površine

»Zoprna dajatev«

Tako jo je v soglasno odobreni resoluciji označil zahodnokraški rajonski svet

O novem, napovedanem davku na zelene površine ni uradno še nič znano, kljub temu pa se je zahodnokraški rajonski svet odločil za »preventivno« resolucijo, da bi z njo spodbudil poseg tržaških upraviteljev pri »pristojnih institucionalnih oblasteh za ukinitve nove zoprne dajatve.«

Dokument je predstavil predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Roberto Cattaruzza, podpisali pa so ga vsi na četrtkovi rajonski seji prisotni svetniki, tako levosredinske večine kot desnosredinske opozicije.

V resoluciji so uvodoma omenjene »tragične novice o posledice slabega vremena, ki je povzročilo številne

žrtve in veliko škodo na vse slabše upravljanem italijanskem ozemlju.« Številni tehniki in javni upravitelji so v tej zvezi zahtevali takojšnje ukrepe za zagotovitev varnosti na prizadetih ozemljih.

Na območju zahodnokraškega rajona prebivalstvo prispeva k varnosti ozemlja z ureditvijo vrtov in vzdrževanjem vinogradov. Vrtovi, vinogradi in oljčniki zahtevajo vztrajno nego, delo in trud. Ljudje s čiščenjem grmičevja in trav preprečujejo nevarnost požarov. V bregu so mnogi kražani na novo uredili pašne; obnovili so zidke, kar predstavlja velik prispevek k utrjevanju terena in preprečevanju nevarnosti usadov in plazov.

Vse pa kaže, da pristojne oblasti vse to hvalevredno delo, ki povzroča vsega državo nič ne stane, ne zanima. Sicer ni mogoče razumeti napovedane nove dajatve na nezazidljive zelene površine, kot so vrtovi, njive in vinogradi, ki bo prizadela prav tiste, ki s svojim delom in trudom prispevajo k zaščiti in varnosti ozemlja.

Zahodnokraški rajonski svet ne more sprejeti takega omalovažujočega odnosa, zato v resoluciji poziva občinsko upravo, naj poseže pri pristojnih institucionalnih oblasteh, da bi slednje priznale koristnost teh dejavnosti in ukinile novo zoprno dajatev.

M.K.

REPENTABOR - Ugotovitev ob novembrskem uravnovešenju občinskega proračuna

Če ne sneži, se blagajna smeji ...

Krajevni upravitelji se morajo v teh letih suhih gospodarskih krav kar pošteno namučiti pri pripravi dokumentov o uravnovešenem finančnem stanju ustanov. Država postaja vse bolj pogoltna, razpoložljivih sredstev je vse manj. Zato so zadnje čase vse bolj pogostoma na vrsti krčenja izdatkov in znižanja stroškov na domala vseh področjih. Še dobro, da kdaj pa kdaj priskoči upraviteljem na pomoč ... narava.

Tak »upravno-naravni« primer so zabeležili na četrtkovi seji repentabskega občinskega sveta.

Glavna točka dnevnega reda se je bil obvezni novembrski rebalans proračuna. O njem je poročal podžupan in občinski odbornik za finance Casimiro Cibi. Za uravnovešenje proračuna 2014 je bilo potrebno iztakniti nekaj več kot 46 tisoč evrov, kolikor je pač »zmanjkalo od tekočih stroškov.« Uprava si je pomagala deloma s prihodkom z dežele (povišanje deželne prispevka za 14.500 evrov ter deželno povračilo davkov na prvo prebivališče za 20 tisoč evrov, torej

skupno 34.500 evrov), preostalih nekaj več kot 12 tisoč evrov pa je pridobila z znižanjem stroškov raznih služb in storitev.

Odbornik Cibi je zelo podrobno naštel, kaj vse so krčili: povračilo stroškov za misije (760 evrov), pristojbine članom volilne komisije (800 evrov), tajniške pristojbine (1.000), stroški za storitve letnega centra (1.062), zavarovanje šolskega avtobusa (900), stroški socialnega okrožja 2014 (3.500), zavarovalnina vozila za odvoz odpadkov (1.600). Naposled je Cibi omenil še znižanje stroškov za čiščenje snega za čednih 2.500 evrov. »Ni bilo snega, tako smo lahko »prisparali« ta znesek,« je odbornik pokomentiral nepričakovani doprinos upravi naklonjene narave.

Rebalans proračuna je bil odobren soglasno.

Občinska skupščina je nadalje soglasno podprla podaljšanje konvencije z zgoniško občino za upravljanje tehničnih storitev, o čemer je poročal župan Marko Pisani. V preteklih letih je bila kon-

Z leve Martina Škabar, Marko Pisani, Casimiro Cibi

FOTODAMJ@N

vencija večletna, tokrat sta se občini odločili za enoletno sodelovanje, »zaradi novosti na področju javnih uprav, saj ostajajo na tem področju še številne nedorečenosti in ne vemo, kako bo v prihodnje: ali bodo podobne konvencije obveljale ali pa bo treba nastaviti nov režim medobčinskih združenj,« je pojasnil Pi-

sani. Po njegovi oceni je služba dobro delovala, zadevala pa je odvoz odpadkov, javno razsvetlavo, čiščenje cest, košnjo trave, obrezovanje dreves ter službo rednega in izrednega vzdrževanja.

Med svojim poročilom je Pisani omenil pripravo novega pravilnika za odvoz odpadkov v repentabski in zgoniški

DOLINA

Na Krmenki spet naprava za meritve zraka

Med zadnjo sejo dolinskega občinskega sveta je župan Sandy Klun podrobno poročal svetnikom o gradbenih investicijah, ki jih je opravila občina v zadnjem obdobju, obenem pa tudi o vprašanju, ki pobliže zadeva predvsem prebivalce Krmenke.

Pretekli ponedeljek je na tistem območju spet začela delovati naprava za meritve kakovosti zraka. Kražani pa tudi drugi občani ter številni občinski svetniki so že večkrat zahtevali ponovno delovanje naprave za meritve onesnaženosti zraka na območju, kjer zaradi izpustov iz rezervuarjev družbe Siot čisto močno zaudarja. Nazadnje je bila zahteva iznesena tudi na srečanju z vodstvom družbe Siot v dvorani dolinskega občinskega sveta.

Naprava bo merila kakovost zraka poskusno za dobo enega leta. Za upravljanje naprave bo skrbelo podjetje Unitec iz Padove, ki bo tudi izvajalo odčitavanje podatkov, strošek pa bosta krili družbi Siot in Wärsilä. Podjetje Unitec bo pripravila mesečna poročila, ki bodo poslana v strokovno obdelavo deželni agenciji za okolje Arpa, je napovedal Klun.

Med ostalimi posegi je župan izpostavil dela za obnovo sprejemnega centra v Boljuncu, ki jih je financiral Evropski sklad za regionalni razvoj. Dokončana so bila maja. V okviru istega projekta je bila izdelana maketa naravnega rezervata Doline Glinščice in okolice, nameščena je bila informacijska točka z informacijami o rezervatu, izpeljane pa so bile tudi delavnice na temo olja in okolja.

V športnem centru Silvana Klabjana v Dolini so v zadnjih mesecih opravili nekatera manjša popravila, za nekatere pa je občina že oddala naročilo in bodo predvidoma zaključena do konca leta.

Dolinski upravitelji so se srečali s tehniko deželne direktorate za vodno gospodarstvo in si z njimi ogledali celotno občinsko ozemlje. Deželni direktor bo organiziral čiščenje Glinščice na odseku od Boljunca (od mosta na Jami) do mostu pri obrtni coni v Dolini oziroma Wärsili.

M.K.

ZNANSTVENA KONFERENCA - Na pobudo Inštituta za narodnostna vprašanja iz Ljubljane

Še vedno je v teku predelava travm bolečega 20. stoletja

Izvedenci različnih strok o memoriji in spominu slovenskih narodnih skupnosti v prostoru Alpe Jadran

Včeraj je v dvorani Tessitori potekala celodnevna znanstvena konferenca Med memorijo in travmo - Koncentracijska taborišča in gulagi v spominih pripadnikov slovenskih narodnih skupnosti v prostoru Alpe Jadran, v organizaciji Inštituta za narodnostna vprašanja iz Ljubljane, v sodelovanju s Slovenskim raziskovalnim inštitutom iz Trsta in Slovenskim znanstvenim inštitutom iz Celovca. Uvodno besedo je podala organizatorka konference Marija Jurić Pahor, pozdravili pa so tudi direktorica Inštituta za narodnostna vprašanja Sonja Novak Lukanović, ravnatelj SLORI-ja Devan Jagodić in Daniel Wutti za inštitut v Celovcu.

Uvoden poseg je podal psihiater in psihoanalitik Pavel Fonda s prispevkom Vojne travme, ki še ostajajo v senci. »Dvajseto stoletje je prineslo človeštvu neverjetne travme, ki so zajele tudi ves slovenski prostor in pustile izredne posledice. Predelava teh travm je v teku, a z veliko težavo, saj nekatere ostajajo še v senci.« Posebno vlogo so imela v prejšnjem stoletju taborišča: idealizacija heroja, ki ne kloni, je lahko ustvarila ogromne občutke krivde in sramu v vseh, ki so kdaj klecnili. V določenem trenutku tudi marmornati spomeniki lahko petrificirajo spomin in prisilijo ljudi v uradno definirane vloge. To pa jim preprečuje, da predelujejo svoje travme in se osvobodijo preteklosti, da se njihovo življenje lahko naprej razvija. Postanejo ujetniki spomenikov postavljenih njim v čast.

Sociologinja Marija Jurić Pahor se je v posegu Memorija, spomin in govorica travme osredotočila na pomembnost razlikovanja med pojmom memorija in spomin ter na tako imenovane »kraje memorije«. Izpostavila je, da so vsi pojmi povezani z govorico travme, ki jo je ponazorila s pomočjo literarnih, pričevanj in drugih besedil. Memorija in spomin sta danes utečena pojma, ki ju razlikujemo v tem smislu, da je memorija nekaj, kar spomin šele omogoča. Jurićeva se je posebno osredotočila na taboriščno izkušnjo koroških in primorskih Slovencev.

Psihologinja Marianna Kosic je predstavila metodologijo intervjuvanja žrtev nacističnega in povojnega nasilja in njihovih potomcev z interpretativno fenomenološko analizo. Opozorila je na možnosti preobremenitve in ranljivosti, ki lahko prizadeneta pričevalca ter na možne obrambne mehanizme intervjuvancev, ki so lahko posledica obujanja spominov na travmatične izkušnje.

Zgodovinarica Dunja Nanut je svoj poseg naslovlila Koncentracijska taborišča v spominih primorskih Slovencev: med travmo deportacije in travmo vrnitve. »Nimamo točnega števila deportiranih Slovencev iz naših krajev. V Italiji je bilo v nemška taborišča deportiranih 23.826 oseb, med katerimi so tudi Slovenci iz Italije.« Poudarila je travmo ponovnega vključevanja preživelih deportirancev v domač kontekst, ki jih ni vedno prijazno sprejel. Vrnitev domov je bila za deportirance največkrat razočaranje in vzdušje v Trstu, Gorici in Benečiji je bilo ostro do Slovencev in delavcev. Ni čudno torej, da so za nekaj desetletij deportiranci obmolknili.

Zgodovinarica in arhivistka Metka Gombač je podala prispevek o otrocih iz Ljubljanske pokrajine in italijanskih koncentracijskih taboriščih med leti 1942 in 1943 in obravnavala tematiko skozi spise in risbe, ki so jih otroci ustvarili v partizanskih šolah na kočevsko-ribniškem področju. Tematiko je raziskovala z zgodovinarjem Borisom M. Gombačem.

Psiholog Daniel Wutti je govoril o transgeneracijskih prenosih travmatičnih doživetij na primeru treh generacij koroških Slovencev, ki so na različen način doživljale travme, etnolog Božidar Jezernik pa

o Golem otoku med spominom in travmo ter o dogajanjih v letu 1948 in pozneje, ki veljajo za eno najpomembnejših prelomnic v zgodovini Titove Jugoslavije.

Zgodovinar Attila Kovács je v prispevku Jugoslovansko-madžarski odnosi v prvem desetletju po drugi svetovni vojni s posebnim poudarkom na položaju porabskih Slovencev podal sliko odnosov med dvema narodoma, ki so se spreminjali glede na politično situacijo. Etnologinja Katalin Munda Hirnok je podala raziskavo o spominih porabskih Slovencev na deportacije, nakar je sledil še ogled krajšega raziskovalnega filma na to temo.

Konferenco so moderirali Daniel Wutti, Marija Jurić Pahor in Boris M. Gombač. (bf)

SESLJAN - Naveza Trieste SottoSopra za promocijo teritorija

Domače okolje je privlačno

Ovrednotiti želijo turistično ponudbo in popestriti dogajanje na teritoriju - Igralka Anita Kravos ponudila zanimivo pričevanje

Nad Sesljskim zalivom, na stratiški legi med morjem in kraško planoto se nahaja prenovljeno poslopje Centra za promocijo teritorija Tržaške pokrajine. V teh prostorih so predsinoci predstavili novo pobudo za zagon promocijskih dejavnosti na tem koncu Krasa. Po daljšem obdobju bo center zaživel v novi luči. Pod naslovom Triestesottosopra se je v skupen projekt združilo več ustanov in združenj našega teritorija, in sicer konzorcij Promotrieste, družba z omejeno odgovornostjo The Action in socialne zadruge Agricola Monte San Pantaleone, A.M.I.CO. ter La Collina.

Že na prvi pogled nas ta imena postavljajo pred dejstvo, da gre za zelo različne ustanove, tako z vidika notranje organizacije kot glede ciljev delovanja. Podpredsednik Pokrajine Trst Igor Dolenc je podčrtal ravno to posebnost povezovanja različnih stvarnosti: »Težava in hkrati izziv je bil v dejstvu, da Pokrajina lahko krije le žive stroške in torej lahko nudi le delno finančno pomoč. Za veliko večino stroškov morajo poskrbeti sama podjetja oziroma zadruge. Po dolgi in težavi poti pa smo le uspeli občinstvu

Igralka Anita Kravos je bila botra novemu projektu

FOTODAMJ@N

predstaviti pričakovan in razčlenjen projekt.« Do pred nedavnim ločene dejavnosti potekajo sedaj pod skupnim imenomalcem.

Trieste SottoSopra, center za promocijo teritorija Tržaške pokrajine naj bi postal referenčna točka ne samo za turiste, ki obiščejo naše kraje, temveč tudi za prebivalce tega območja. Gabriella Kropf

predsednica konzorcija Promotrieste je poudarila, da Tržačani po navadi ne vedo, kaj se dogaja na Krasu in ravno tako prebivalci Krasa niso osveščeni o dogajanjih v mestu. Z navezo TriesteSottosopra se ustvarja nova učinkovita povezovalna mreža. Načrti delovanja so večplastni. Razni alterji projekta, kot je izpostavil Giancarlo Carena predsednik za

druge Agricola Monte San Pantaleone, želijo dodatno ovrednotiti ta del tržaške pokrajine. Poleg promocije teritorija želijo aktivno vključiti vso tukajšnjo pisano stvarnost. Veliko vlogo ima nedvomno tudi želja po ubiranju novih strategij na področju turizma.

Po načrtih naj bi razvijali nove turistične poti, prirejali didaktične laboratorije za šole, na programu so še razstave, konference in predstave pa tudi degustacije tipičnih lokalnih dobrot. Ko go drnjamo in se pritožujemo, da se v naših krajih nič ne dogaja, pozabljamo na bogastvo, ki ga imamo doma. Igralka Anita Kravos, od tu doma, ki je nedavno zaslovela z večkrat nagrajenim filmom La grande bellezza režiserja Paola Sorrentina, je s svojim nastopom podprla projekt in ocenila, da nam z željo in voljo po ustvarjanju krajevna stvarnost lahko veliko ponudi. Sama je zaradi pestrega delovanja dežele FJK na filmskem področju lahko profesionalno dozorela. Hkrati pa sta jo znanje slovenščine in kulturna dinamičnost območja obdarila z zavirljivo miselno prožnostjo. Tudi to je izraz tega območja. (vpa)

PESNIŠKI FESTIVAL - Poetična branja, koncerti, recitali in modna revija na različnih prizoriščih

Teden dni prestolnica poezije

16. mednarodno nagrado Trieste Poesia bo v četrtek v kavarni San Marco prejel moldavski pesnik Nicolae Dabija

Organizatorja pesniškega festivala

FOTODAMJ@N

Tradicionalni mednarodni pesniški festival Trieste poesia se v svoji skoraj polnoletni (17.) izdaji osredotoča na sodobno domačo in tujo poezijo. V ponedeljek se začne osrednje sedemdnevno dogajanje v Trstu, ki bo predstavilo veliko poetov iz različnih držav, častni gost festivala pa bo moldavski pesnik Nicolae Dabija, letošnji dobitnik 16. mednarodne nagrade Trieste Poesia.

Izbior povabljenih pesnikov je tudi letos v domeni kluba Anthares, ki vsa ta leta stoji za organizacijo festivala. Organizator si prizadeva, da bi bil festival interdisciplinaren in odprt najrazličnejšim okusom, da bi tako pridobil čim več občinstva. Velikim pesniškim branjem bodo sledili tudi koncerti in celo pesniške modne revije. Podrobnosti letošnje izdaje so predstavili na včerajšnjem srečanju z novinarji, na katerem je Gaetano Longo, umetniški direktor mednarodne nagrade Trieste Poesia, med drugim dejal, da so se zaradi krčenja sredstev za festival tudi letos morali odreči nagradi za prevajanje, ohranili pa so mirovniško nagrado, poimenovano po Edvinu Ugoliniju, ki bo letos šla v roke pesniku Vincenzu Bianchiju.

Pesniški festival se bo začel v dvorani Giubileo na Nabrežju III. Novembra, in sicer v ponedeljek, 1. decembra (ob 18. uri), z branjem poezije, ki so jo napisale antične grške

pesnice. Prireditelji napovedujejo pester program tudi za torek in sredo, v četrtek, 4. decembra, pa bo na programu težko pričakovano tekmovanje v poeziji - Poetry Slam, ki se bo začelo ob 15.30 in končalo po 21. uri v kavarni San Marco. Na istem prizorišču je ob 20. uri predviden osrednji dogodek letošnje poezije festivala - izročitev osrednje nagrade moldavskemu pesniku Nicolaeu Dabini in mirovniške nagrade Edvinu Ugolini Vincenzu Bianchiju.

Kljub temu, da bodo pesniške nagrade podelili že v četrtek, bo festival pester in zanimiv vse do nedelje, 7. decembra. Poseben dogodek bo v petek, 5. decembra (18. uri), v razstavnem prostoru LiberArti na Trgu Barbacan, kjer bodo štiri pesniško navdahnjena dekleta predstavila pesniške verze, ki bodo prešiti na krila. Dogodek so pesnice naslovile Sottane poetiche. Zvečer (ob 21.00) bodo pesniki iz tujine, med katerimi bo tudi letošnji nagrajenec Nicolae Dabija, brali poezijo v Studiu Tormaseo v Ul. del Monte 2/1.

17. izdaja mednarodnega pesniškega festivala Trieste poesia, se bo sklenila v nedeljo, 7. decembra, ko bo na Ljudski Univerzi v Ul. Torrebiana 22 (ob 11. uri) na programu še pesniško branje, na katerem bodo brali vojno poezijo. (sc)

V Bazovici 49. revija Pesem jeseni

Drevi ob 20. uri bo dvorana v športnem centru Zarja ponovno prizorišče zborovskega koncerta. Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi na 49. revijo Pesem jeseni, ki je posvečena 110-letnici rojstva Staneta Maliča in 100-letnici Rada Simonitija. Organizatorji pa so tudi spodbudili zborovodje naj izbirajo besedila nekaterih jubilarcev, npr. Simona Gregorčiča (170-letnica rojstva) in Srečka Kosovela (110-letnica). Mnogi zbori pa so se odločili tudi za poklon nedavno preminulemu Pavletu Merkuju in še nekaterim skladateljem, med drugimi Aldu Kumarju, ki je letos slavi 60. življenjski jubilej.

Na reviji bodo nastopili MoKZ Stane Malič z Opčin, MePZ Lipa iz Bazovice, MeCPZ Sv. Jernej z Opčin, ŽeCPS Zgonik, Moška vokalna skupina Lipa iz Bazovice in še MePZ Skala-Slovan, ki povezuje pevce iz Gropade in Padrič, ŽePZ Prosek-Kontovel, čezmejni Združeni MePZ Repentabor, MoPZ Fantje izpod Grmade iz Devina, ŽeCPZ Rojan in MePZ Igo Gruden iz Nabrežine.

POKRAJINSKI SVET - Zadoščenje svetnikov po avdiciji deželne odbornice Mariegrazie Santoro

Javni prevoz: v Trstu 720.700 kilometrov več

Po spremembah, ki jih bo uvedel razpis za upravljanje javnega lokalnega prevoza v Furlaniji Julijski krajini, bodo avtobusi na Tržaškem prevozili vsako leto 720.700 kilometrov več od zdajšnjih 12.232.200, sploh pa bo nov subjekt zagotavljal visoko kakovost storitev. Zagotovljena bodo vsa zdajšnja delovna mesta in upoštevanje državne kolektivne pogodbe, novo podjetje, ki bo upravljalo javni lokalni prevoz na deželni ravni, pa bo jamčilo tudi pravice občanov oziroma potnikov. Skratka, javni prevoz bo v prihodnosti kakovostnejši, poskrbeli pa bodo tudi za nekatera območja, ki so danes zastopljena ali so slabo krita.

Pokrajinski svetniki so zaradi teh in še drugih razlogov izrazili zadoščenje po avdiciji deželne odbornice za mobilnost Mariegrazie Santoro, ki je bila v četrtek v pokrajinskem svetu. Avdicija je bila namenjena za boljše spoznavanje značilnosti razpisa za upravljanje javnega lokalnega prevoza, ki ga je deželna vlada objavila 25. oktobra, potem ko so deželna uprava in sindikati v septembru podpisali ustrezen dogovor. Razpis zadeva avtobusne in pomorske po-

vezave, medtem ko naj bi razpis za železniške objavili pred koncem leta.

Avdicija je bila po oceni predsednika pokrajinskega sveta Maurizia Vidalija zelo pozitivna. Santorova je med drugim povedala, da je 1.300.000.000 evrov (130 milijonov letno), ki jih je deželna vlada zagotovila za prihodnjih 10 let, dovolj širše jamstvo ne samo za storitve za občane, temveč tudi za zaposlene. Dejstvo, da bo poleg kolektivnih pogodb zajamčeno upoštevanje obstoječih podjetniških pogodb, pa bo še utrdilo zaščito delovnih mest, je ocenila odbornica in dodala, da bo onemogočeno premeščanje osebja iz enega sedeža v drugega. Zadoščenje so izrazili tudi predstavniki sindikatov podpisnikov sporazuma, tj. organizacij Filt-Cgil, Fit-Cisl, Uiltrasporti-Uil, Faisa-Cisal, Fast-Confasal in Cat, čeprav je zastopnik sindikata Fit-Cisl izrazil nekatere pomisleke, pri čemer je Santorova vprašala, čemu ni tega storil pred podpisom dogovora. Kritična sta bila ne nazadnje predstavnika sindikatov USB in Ugl, ki sporazuma nista podpisala, češ da ne bodo zaposleni dovolj zaščiteni.

A.G.

DELAVSKE ZADRUGE - Pobuda poslanca Prodani (G5Z) napoveduje preiskavo o zadružništvu

Tržaški poslanec Gibanja 5 zvezd Aris Prodani je včeraj napovedal, da bo v pristojni parlamentarni komisiji spodbudil preiskavo o zadružništvu in o možnostih za okrepitev nadzora nad delovanjem zadrug v Italiji. Zadružne družbe so oblika podjetništva, ki bi moralo v sodelovanju z zaposlenimi oziroma s člani predstavljati alternativo običajnemu podjetništvu, je povedal tajnik komisije za produktivne dejavnosti v poslanski zbornici. Dogajanje v zadnjem obdobju pa je pokazalo, da je treba marsikaj popraviti, je ocenil Prodani.

Zaradi tega bo poslanec začel preiskavo, s katero namerava v sodelovanju s komisijo za finance zbirati informacije in približe spoznati zadružniški svet. Zadruga delujejo namreč v več gospodarskih in socialnih sektorjih, je dodal Prodani. Zato ni mogoče, da se lahko njihov namen in smoter zrušita zaradi kritične točke, ki jo predstavlja samo 30-odstotno jamstvo kapitala varčevalcev. Zgovoren je primer Delavskih zadrug in zadruga Coop Carnica, ki je dokazal, da je neobhodno potrebno izboljšati ustrezno zakonodajo, je še dejal Prodani.

ZDRAVSTVO - Premestili jo bodo v novi tehnološki pol

Glavna bolnišnica: urgencia bo od ponedeljka v Ul. Gatteri

Novi tehnološki pol so uradno odprli konec maja

FOTODAMJ@N

Urgenca v glavni bolnišnici bo danes in jutri zaprta. Občani se bodo morali zato danes in jutri med 8. in 20. uro obrniti na urgenco v bolnišnici na Katinari, kjer bodo nudili vso potrebno nego, medtem ko se bodo lahko med 20. uro in 8. uro še vedno obrnili na oddelek z vhodom v Ul. Pietà.

Urgenco v glavni bolnišnici bodo namreč premestili v novi tehnološki pol, ki so ga odprli konec maja. Dela za premestitev oddelka bodo trajala ves konec tedna, vodstvo bolnišnice pa zagotavlja, da bo nova urgencia začela delovati že v ponedeljek, 1. decembra.

V ponedeljek bo torej začel delovati nov sodoben oddelek z vhodom v Ul. Gatteri št. 25/1, urgencia pa bo začela vsekakor delovati šele ob 10. uri.

1. DECEMBER - Ob svetovnem dnevu boja proti aidsu

Vse več okuženih s HIV-om

V FJK samo letos 31 novih primerov - V Trstu teden ozaveščanja in brezplačna ter anonimna testiranja

Število smrti zaradi aidsa se po svetu zmanjšuje predvsem zaradi večje dostopnosti do zdravil, še vedno pa raste število okuženih. Problem je predvsem v poznem odkrivanju bolezni. Z virusom HIV je v Italiji vsako leto okuženih štiri tisoč ljudi, v naši regiji pa so letos odkrili že 31 novih diagnoz okužbe s HIV-om, ta podatek pa še ni dokončen. Virus se prenaša zlasti s nezaščitenimi spolnimi odnosi, Italija pa se po številu testiranj uvršča med države z nižjo stopnjo. Eden od vzrokov za nizko udeležbo je prisotna stigmatizacija do okuženih, obolelih in rizičnih skupin.

S temi podatki je na včerajšnjem srečanju z novinarji postreglo tržaško Zdravstveno podjetje, ki je predstavilo kampanjo »Più o meno positivi«. Gre za 4. izdajo kampanje, s katero želijo ob svetovnem dnevu aidsa 1. decembra ozaveštevati javnost o pomenu zgodnjega odkrivanja okuženosti. Sedemdnevna ozaveščevalna akcija, pri kateri sodelujejo tudi Občina Trst in še drugi partnerji, se bo začela v ponedeljek, ko se bodo začele različne dejavnosti. Dogajalo se bo v dvorani U. Veruda, gledališču Miela in avditoriju nekdanje ribarnice, akcija pa predvideva debate, razstave, informativna srečanja in brezplačno in anonimno testiranje.

V galeriji U. Veruda bodo na ogled postavili razstavo (uradna otvoritev v ponedeljek ob 12. uri), ki so jo pripravili mladi umetniki. Ti bodo preko vizualne in multimedijske umetnosti ter performansov spregovorili o čustvih, ki jih doživlja oseba ob odkritju

okuženosti z virusom HIV. Vsak popoldne ob 17. uri bodo tu potekala tudi predavanja o pomenu zgodnjega odkrivanja. Obiskovalci bodo z uglednimi predavatelji lahko poklepetali o vsaki tematiki glede spolnosti, ki jih zanima. Prav tako bodo mimoidoči imeli na voljo brezplačno testiranje, in sicer 1., 2., 3. in 5. decembra na vseh treh prizoriščih.

Kampanjo bodo pospremile tudi predstavitve knjig. V ponedeljek ob 17.30 bo v dvorani Veruda Pino Roveredo predstavil publikacijo Schegge. Zvečer od 19. ure dalje se bo dogajalo v gledališču Miela. V sredo, 3. decembra, bo v nekdanji ribarnici zelo zanimiv seminar na temo žensk in zdravja. Posvet se bo začel ob 16. uri, končal pa naj bi se ob 19. uri, v tem terminu pa bodo predavali različni strokovnjaki, tudi ginekologi. Pred poslopjem bo med 16. in 18. uro stal avtodom, v katerem bo možno brezplačno testiranje. V petek, 5. decembra (od 17. do 19. ure), bodo v okviru ozaveščevalne kampanje v dvorani Veruda predstavili katalog prireditve Artefatto. Pester program obljublja tudi za soboto, v nedeljo pa bodo kampanjo zaključili z nogometnim turnirjem na igrišču v Ul. Sancini.

Morda le še to; WHO je 1. december za svetovni dan boja proti aidsu prvič razglasil pred šestindvajsetimi leti. Osrednja tema, ki jo je WHO izbral za obdobje med letoma 2011 in 2015, je »Proti ničli - nič novih okužb, nič diskriminacije, nič umrlih zaradi aidsa« (sč)

Opčine: Do svobodnega giba

Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju s Slovenskim kulturnim društvom Tabor prireja peto revijo otroških in mladinskih plesnih skupin Do svobodnega giba, ki bo danes ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah (Ul. Ricreatorio 1). Na razpolago bo parkirišče sosednje ZKB.

Magrisovi Glasovi po radiu

Pisatelj, esejist in germanist Claudio Magris, po rodu iz Trsta, je v zadnjih desetletjih pritegnil ne samo evropsko, ampak tudi svetovno javnost; preveden je tudi v slovenščino in njegova dela so vse bolj priljubljena med slovenskimi bralci. Tako bo Radio Trst A danes popoldne ob 18. uri predvajal njegov monolog Glasovi (Le voci). V izvirni igri, ki jo je za Radijski oder režiral Franko Žerjal, nastopata Andrej Pisani in Jasmin Kovic. Glasbo je po motivih Davida Raksina komponiral Iztok Cergol, tehnično pa je delo pripravil tonski mojster Samuel Kralj.

Razstava Evropa v vojni

V Skladišču idej na Korzu Cavour bodo danes ob 17.30 odprli razstavo Evropa v vojni - Sledovi kratkega stoletja, ki jo je priredila zadruga La Collina, uredil in postavil pa Piero Del Giudice, na njej pa bo do 28. februarja na ogled tristo umetniških slik in risb, pa tudi dnevnikov, cenzuriranih pisem in še neobjavljenih dokumentov o prvi svetovni vojni.

Sledovi ameriške prisotnosti

Ob 60-letnici konca zavezniške vojaške uprave v Trstu po podpisu Londonskega memoranduma iz leta 1954 prireja danes Skupina 85 pohod, na katerem bodo odkrivali sledove ameriške prisotnosti v Trstu. Pohod z naslovom Hey, America!, ki ga bo vodil Edi Caropresi, se bo začel ob 10.30 z zbiranjem pri Joycejevem oz. Kratkem mostu v Ul. Rossini. Pohod bo trajal približno dve uri, udeležba je prosta in brezplačna, za informacije pa je na voljo stran na družbenem omrežju Facebooka Gruppoottantacinque.

Ilustrirane osmice

Danes bodo na turistični kmetiji Belavista pri Kraljiču v Prebenegu št. 99 ob 18. uri predstavili novo izdajo vodnika Osmize illustrate (Ilustrirane osmice), posodobljenega do leta 2014/2015 z dodatkom novejših osmic in s posebnim poglavjem, namenjenim teritoriju slovenskih osmic. Govorili bosta avtorici Alessandra Cossu in Elisabetta Bonino.

Solidarnostni aperitiv

Človekoljubna organizacija Emergency prireja drevi ob 19. uri v barupekarni Zenzero e Cannella v Istrski ulici 1 solidarnostni aperitiv. Izkupiček bo namenjen novemu centru za zdravljenje bolnikov z Ebolo v kraju Lakka v Sierr Leone.

Solidarno nakupovanje

V roza dvorani v parku bivše umobolnice pri Sv. Ivanu bo danes med 11. in 18. uro potekal praznik skupin za solidarno nakupovanje, ob priložnosti katerega bodo potekali prodajni sejem, predavanja, pokušnje vin, sira, medu in čaja ter animacije za otroke.

Zasežene lovske trofeje

Okoljevarstvena organizacija WWF in operativni oddelek gozdne straže Cites v sodelovanju z naravoslovnim muzejem prireja razstavo Ustaviti zločine proti naravi, ki bo od danes do 6. januarja 2015 na ogled v naravoslovnem muzeju v Ul. Tominz 4 vsak dan od 10. do 17. ure razen ob torkih. Na ogled bodo zasežene slonove kosti, kože plazilcev, korale, lovske trofeje idr.

ŽELEZARNA Serracchiani: Zdaj razvoj vse industrijske cone

V dvorani deželnega sveta je včeraj pozno popoldne zasedalo deželno omizje o škedenjski železarni, ki so se ga med ostalimi udeležili tržaški župan Roberto Cosolini, pokrajinska predsednica Maria Teresa Basa Poropat, predstavniki skupine Arvedi, predsednik tržaške Confindustrie Sergio Razeto ter zastopniki sindikalnih organizacij.

Predsednica Dežele FJK Debona Serracchiani je na srečanju orisala vsebino in najpomembnejše točke programskega sporazuma za preobrazbo in razvoj železarne, ki so ga podpisali prejšnji konec tedna v palači Chigi v Rimu ob udeležbi predsednika vlade Mattea Renzija. Zasedanje omizja so spodbudili še predvsem sindikati, ki so tudi protestirali, ker niso bili o srečanju v Rimu predhodno obveščeni.

Predsednica Serracchianijeva je povedala, da je v dogovoru določena uporaba oziroma namembnost javnih in zasebnih finančnih sredstev, ki jih bodo vložili po eni strani v okoljevarstvene ukrepe in po drugi v nadaljevanje proizvodnje. Podpisu dogovora mora zdaj slediti izdelava okvirnega sporazuma za razvoj celotnega industrijskega območja, na katerem se nahaja tudi železarna, je nato poudarila Serracchianijeva. Ministrstvo za gospodarski razvoj je v tem okviru že zadolžilo vladno družbo in omizja, da pripravi projekt za obnovo celotnega območja, ki ga upravlja ustanova za tržaško industrijsko cono Ezit, vstevši bonifikacijo onesnaženih območij.

Sindikati, ki so napovedali vrsto informativnih pobud za javnost, so poudarili pomen sodelovanja vseh dejavnikov ter izrazili prepričanje, da je treba nadaljevati na poti, ki jo je nakazalo deželno omizje. Cosolini je povedal, da predstavlja sporazum »gradnjo prihodnosti« in da je potrebno torej vztrajati, družbo Arvedi pa je pozval, naj bo pozorna tudi na zaposlene v povezanih dejavnostih.

A.G.

DIZ JOŽEFA STEFANA - Obisk Sicilije v okviru projekta kemijsko-biološkega oddelka

Med oljkami in trtami

Profesorji kemijsko-biološkega oddelka Državnega izobraževalnega zavoda Jožefa Stefana smo si lani zamislili širokopotezni petletni projekt, ki smo mu dodelili delovni naslov Spoznavanje in vključevanje dijakov kemijsko-biološkega oddelka v agronomsko, obrtništvo in gospodarsko stvarnost našega teritorija.

Projekt predvideva vsakoletno daljšo poučno ekskurzijo, ki jo organiziramo ob začetku šolskega leta in katere se udeležijo vsi razredi omenjenega oddelka. Menimo namreč, da z didaktičnega vidika predstavlja ekskurzija odlično izhodišče za spoznavanje različnih področij in za primerjanje teh z našimi. Med šolskim letom spoznana področja preučimo in dogradimo z obdelavo podatkov, tematskimi srečanji, predavanji, bio-kemijskimi in organoleptičnimi analizami, teren-skim delom ipd..

Naš zavod bi rad načrtno sodeloval s proizvajalci, želi postati neke vrste referenčni center in vezni člen med strokovno-znanstvenim izobraževanjem in proizvodnjo. Integracija naše visoko kvalificirane šole s teritorijem bi lahko bila iztočnica za marsikateri dosežek na šolskem področju, hkrati pa bi spodbudila gospodarsko rast v naših krajih.

V ta namen smo lani z našimi dijaki obiskali Francijo, točneje Provanso. Povod za ogled te francoske regije je bila predvsem marsikatera podobnost tega predela z našim teritorijem, saj Provan-

sa slovi po eteričnih oljih,okusnih sirih, izbranem oljčnem olju in vinu. Naše območje, območje Morje-Kras, ravno tako slovi po prvovrstnih izdelkih, pridelkih morja in zemlje, in to predvsem po zaslugi številnih malih podjetij, ki so se v zadnjih letih osredotočila na visoko kakovostno proizvodnjo.

Cilj letošnjega didaktičnega obiska pa je bila Sicilija, saj si tudi ta z našo deželo deli marsikatero podobnost z agronomskega in gospodarskega vidika. Ta največji otok v Sredozemskem morju se pred obiskovalčevimi očmi bohoto z bujno in razkošno naravo, življenjskostjo prebivalcev, ki te z razpoznavnim sicilskim naglasom ter s pristrčnimi in iskrenimi nasmehi popeljejo v brezčasnost, v neki davni arhaični čas. Je svet, za katerega se včasih zdi, da se je ustavil, da bi nam le za trenutek razkril svoja čudesa in da bi skozi njegova protislovja občutili zadovoljstvo ter življenjsko skladnost teh, ki malo premorejo, a so veliko srečnejši od tistih, ki nimajo nikoli dovolj. Gre za pravi talilni lonec, kjer se srečujejo severnoafriška, arabska in evropska kultura, ki se kaže tudi in predvsem v svoji bogati umetnostni, arheološki in literarni zapuščini.

Naša pot se je začela v mestu Catania, kamor smo prileteli v jutranjih urah. Takoj smo se odpravili na ogled še aktivnega vulkana Etna, ki nas je sprejel ovit v meglo. Impozantnost te naravne znamenitosti je vse prevzela, tako dijake

kot profesorje, saj je vulkan v svoji moččnosti resnično nekaj neopisnega in skoraj nedojemljivega. Primerjali bi ga lahko spečemu velikanu, ki se lahko vsak trenutek prebudi ...

V popoldanskih urah je bil na vrsti prvi izmed treh predvidenih strokovnih ogledov. Odpravili smo se namreč v klet Nicosia, ki je ena izmed največjih vinskih klet v okolici mesta Catania. Strokovnost lastnika in agronoma sta prevzeli naše dijake, saj sta na izjemno jasn, razumljiv in doživet način opisala gojenje vinske trte in postopke za pridobivanje žlahtne kapljice. Predstavila sta nam tako avtohtone sorte, kot so Nerello Mascalese, Catarratto in Carricante kot tudi tuje, ki jih tu gojijo – Pinot Noir, Cabernet-Sauvignon, Viognier idr.. Pospremila sta nas tudi v vinograd, ki leži ob vznožju malih, ugaslih vulkanskih žrel in v katerem uporabljajo najnoveše metodološke pristope. Trenutno je v teku projekt, ki satelitsko nadzira rastline in iz značilnosti listov preračuna posege, od škropljenja do gnojenja, ki jih potrebuje vinska trta v določenem trenutku. Vinogradniki uporabljajo tudi biotehnološke metode zatiranja škodljivcev, ki jih privabljajo feromonske vabe.

Naslednji dan smo si ogledali torkljo Scalia. Lastnik, agronom po izobrazbi, nas je sprejel z navdušenjem. S prijazno besedo nas je popeljal v plemenito obrt gojenja oljke – starodavnega drevesa, ki da-

Skupinska slika udeležencev ekskurzije (levo) ter skupina dijakov pred Dionizijevim ušesom v Siracusi (desno zgoraj) in obisk torklje Scalia pri Catanii

je male zelene sadeže, iz katerih se pridobiva zeleno zlato. Svojo razlago je pričel z opisovanjem oljčnih sort, ki jih najdemo na otoku. Nato je sledila izčrpna razlaga o kemijskih in fizikalnih analizah, ki so na dnevnem redu v takem podjetju.

Razkril nam je še marsikatero informacijo o gojenju oljčnih sort tudi zunaj italijanskih meja. Dejal je, da je veliko proizvajalcev, ki so se odločili bolj za kvantiteto kot za kvaliteto. Zato je treba pri nakupovanju ekstredeviškega olja biti še kako pazljivi, saj niso vsa enakovredna. Sledila je degustacija komaj iztisnjene olja z razlago o načinu pokušnje in organoleptičnih značilnostih visoko kakovostnih olj.

Brez ogleda očarljivih mest, kot so Taormina, Siracusa in Noto, bi bili naši vtisi o Siciliji pomanjkljivi. Taormina s svojim grško-rimskim gledališčem, z mestnim centrom in stolnico, Siracusa s svojim osupljivim arheološkim najdiščem, kjer se šopirijo grško gledališče, rimski amfiteater in znamenito Dionizijevo uho z enkratno akustiko, ter Noto, ki ga poznamo tudi z vzdevkom "kamniti vrt", so nas kratkoma prevzeli v svoji moččnosti in razkošnosti.

Mesto Caltagirone je že samo po sebi muzej keramike s tradicionalno ročno izdelanimi keramičnimi izdelki. S temi so okrašene stopnice, pročelja hiš in trgi ...prava paša za oči in dušo.

Po strokovnem ogledu tipičnega laboratorija keramike, od prikaza surovine do krašenja končnih izdelkov, nas je pot zanesla po mestu, kjer se nismo mogli nagledati vseh lepote. Mesto Agrigento nas je namreč nestrpno pričakovalo in nam razkrilo svojo znamenito Dolino templjev, enega največjih arheoloških najdišč v Evropi. Iz nekoč najimenitnejšega mesta Magnae Graeciae so danes ohranjeni grški templji, med njimi tempelj Concordia, ki velja za enega med najbolje ohranjenimi grškimi templji na svetu. Pozna popoldanska ura je temu svetemu kraju dajala še poseben čar.

Srednjeveško mesto Erice s svojimi vijugastimi in strmimi tlakovanimi cestami, Monreale s normansko stolnico in pozlačenimi mozaiki ter glavno mesto Palermo - nepozabni "bistroumni nesmisel" (v svojem kaotičnem redu) ter Cefalù in peščena plaža v Mondellu so se vsem vtisnili v spomin.

Seveda vse ima svoj konec. Napočil je dan odhoda in prav vsi smo se prepojeni z lepoto ter novimi spoznanji odpravili domov.

Profesorji kemijsko-biološkega oddelka zavoda Stefan mislimo, da izvajanje takih projektov omogoča učinkovito in vseživljenjsko uporabo znanja, saj poznavanje različnih stvarnosti z dobro teoretično osnovo, podprto s praktično uporabo usvojenih znanj, predstavlja neomajne temelje za pridobivanje mentalne prožnosti in pripravljenosti na zahtevne izzive, ki nam jih današnji svet ponuja.

Katja Pasaric

ŽAVLJE - V centru Montedoro Freetime nagrajevanje v okviru projekta Che gusto!

Recepti za zdravo prehrano

V kategoriji otroških vrtcev je slavil vrtec Vrabec iz Bazovice - Posebno priznanje za vrtec Ukmar od Sv. Ane - 1300 sodelujočih učencev iz Italije, Slovenije in Hrvaške

Lep dosežek za slovenske vrtce na Tržaškem. Otroški vrtec Ubalda Vrabca iz Bazovice je namreč zasedel prvo mesto v svoji kategoriji na natečaju v okviru projekta Che gusto!, namenjenega zdravi in pravilni prehrani. Projekt je potekal v režiji trgovskega središča Montedoro Freetime pri Žavljah, kjer so tudi potekale delavnice in ostale dejavnosti, svoje pokroviteljstvo pa so dale Občina Milje ter združenj potrošnikov in medijev.

Pobuda, katere cilj je bil prispevati k taki prehrabni vzgoji, ki naj cilja k zdravemu življenju in kulturi preventive, je naletela na velik uspeh, saj je na koncu pri njej sodelovalo več kot 1300 otrok in mladih, ki obiskujejo šole v Italiji, Sloveniji in na Hrvaškem, pri čemer se je nanjo odzvalo precej šol z italijanskim učnim jezikom iz slovenske in hrvaške Istre. Učenci so pod mentorstvom učnega osebja dali duška svoji ustvarjalnosti pri oblikovanju projektov prehrabne vzgoje, pa tudi pri izumu in pripravi najrazličnejših receptov.

Na nagrajevanju, ki je potekalo včeraj dopoldne v trgovskem središču

Nagrajevanje je bilo zelo živahno

FOTO DAMJ@N

Montedoro Freetime ob prisotnosti predstavnikov organizatorjev, združenj potrošnikov ter občinskih upraviteljev iz Milje, Pirana, Buj in Umaga, so kot že rečeno v kategoriji otroških vrtcev izročili prvo nagrado

bazovskemu vrtcu, medtem ko je drugo mesto zasedel vrtec Cuccioliz Trsta, tretje pa vrtec L'aquilone iz Izole, medtem ko med prejemniki posebnih priznanj najdemo tudi OV Jakoba Ukmarja od Sv. Ane. V katego-

riji osnovnih in nižjih srednjih šol pa je slavila OŠ Slataper iz Trsta, druga je bila NSŠ Caprin prav tako iz Trsta, tretjo pa OŠ Galilei iz Umaga, tudi v tej kategoriji pa je bilo podeljenih več posebnih priznanj.

PRAPROT, REPEN - Glasbena oddaja TV SKY

Joe Bastianich s kraškimi glasbeniki

Joe Bastianich in bobnar Mike Seay s Kraškimi ovčarji

TANJA ZIDARIČ

V ZDA rojeni kuharski mojster, gostinec in vinar Joe Bastianich, ki je širši javnosti znan kot neizprosni član žirije kuharskih televizijskih šovov Masterchef, je tudi pevec in kitarist. V svoji novi oddaji Joe Bastianich on the Road (za televizijo SKY Arte) potuje po Italiji in z zvestim bobnarjem Mikeom Seayem odkriva krajevne etno-folk skupine ter njihove kraje. Bastianich, ki ima več podjetij tudi v Furlaniji, je bil ta teden na Krasu. Spremljal ga je značilen krajevni bend: Kraški ovčarji.

V nedeljo so prvi del oddaje snemali v osmici Gabrovce v Praprotnu. Bastianich se je pogovarjal tako z lastnikom (in saksofonistom) Ivanom Gabrovcem kot s Kraškimi ovčarji v sledeči zasedbi: Matej Gruden, Aljoša Saksida, Igor Peric, Iztok Cergol, Martina Ferri, Martin Rebecchi in Giulio Roselli (odsotnega basista Martina Andolška je nadomestil član skupine Le mitiche pirie Denis Pittacco). Z njimi je zaigral nekaj pesmi (npr. Knocking on heaven's door), nakar so ovčarji izvedli Ajmo in Bunkersko kolo, Matej Gru-

den pa je nastopil s pesmijo svojega prastarca Iga Grudna Sinku. Govor je bil tudi o osmih in Kraški ohceti ob pesmi V dolini tihi.

V sredo pa se je snemalna ekipa pojavila v Kraški hiši v Repnu. Nastopili so tudi ženski trio Les Babettes, Gabriella Gabrielli s harmonikarjem Aleksandrom Ipavcem (njega so intervjuvali v gostilni Križman), noše iz skupine Kraški šopek in domačinke pod budnim nadzorom Vesne Guštin in župana Marka Pisanija. V Repnu je bilo slišati lokalno, narodnozabavno glasbo in mednarodne uspešnice; ločeno so snemali tudi skupine Toni Bruna iz Trsta, Aldo Sbadiglio iz Furlanije in Arbe Garbe.

Ob koncu se je Bastianich zahvalil vsem sodelujočim - pohvalil je ljudi, ki v tej krajih končno živijo povezano in ne ločeno, kar se opazi tudi v glasbi. »Bastianich je v oddaji Masterchef zelo strog. V resnici je resda odločen in močnega značaja, a tudi zelo spoštljiv,« je povedal Aljoša Saksida. Zaenkrat ni znano, kdaj bo na sporedu oddaja, nedvomno pa je bila za vse udeležence to lepa izkušnja. (af)

Jutri v Bazovici predstavitev koledarja 2015

V Bazovici se pripravljajo na predstavitev koledarja za naslednje leto. Že vrsto let vaša društva organizirajo skupne poletne praznike in iz tega sodelovanja se je tudi porodila ideja za izdajo koledarja s posnetki Bazovice. V tem večletnem sodelovanju je bilo tiskanih že veliko koledarjev, ki so jih krasile slike s skupnim imenovalcem Bazovica in domačini so jih vedno radi izpostavili na svojih domovih. Koledar Bazovica 2015, ki so ga tudi tokrat izdala vaša društva SKD Lipa, ASD Zarja in Zadržni pašnik, si je zamislila in tudi uredila Klekljarska skupina Ribice pri SKD Lipa. Izredne klekljane izdelke, ki so jih ustvarili za razstavo Ples v maskah so posneli s fotoparati v raznih kottičkih Bazovice in ti posnetki ter detajli čipk bodo krasili strani koledarja za naslednje leto.

Za predstavitev koledarja bo poskrbelo SKD Lipa v dvorani Gospodarske zadruge v Bazovici jutri ob 17. uri. Društvo je povabilo v goste prof. dr. Tadejo Primožič, etnologinjo iz Žirov, ki bo spregovorila o zgodovini klekljanja in čipkarstva na Slovenskem. Za glasbeni utrinek bodo poskrbeli najmlajši in sicer otroški pevski zbor Fran Venturini od Domja pod vodstvom Suzana Žerjal.

Trgovina Godina po 66-tih letih zapira vrata

Danes se v Trstu zaključuje 66-letna zgodovina trgovine Godina, ki je v vseh teh desetletjih odlično oskrbovala tudi kupce iz nekdanih jugoslovanskih držav. Nocoj bodo zaposleni še zadnjič spustili rolete in žaluzije veleblagovnice, od jutri naprej pa bo kazalnik gospodarske dejavnosti v Trstu še slabši. Brez zaposlitve bo ostalo 64 zaposlenih, od katerih imajo le 4 manj kot 40 let, 10 jih ima manj kot 55 let, vsi ostali pa so zaradi starosti težje zaposljivi. Kaj bo s temi ljudmi, se še ne ve, njihova želja, da bi dejavnost prevzel nekdo drug, pa se žal ni uresničila.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 29. novembra 2014

RADIVOJ

Sonce vzide ob 7.22 in zatone ob 16.24 - Dolžina dneva 9.02 - Luna vzide ob 12.28 in zatone ob 0.16.

Jutri, NEDELJA, 30. novembra 2014

ANDREJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13 stopinj C, zračni tlak 1014,7 mb ustaljen, vlaga 99-odstotna, veter 3 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno s padavinami, morje rahlo razgibano, temperatura morja 15,6 stopinje C.

Lekarne

Danes, 29. novembra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Giulia 1 - 040 635368, Oširek S. Vardabasso 1 - 040 766643, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C - 040 232253, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Giulia 1, Oširek S. Vardabasso 1, Korzo Italija 14, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Korzo Italija 14 - 040 631661.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

KRU.T - Sprostila so se tri mesta za izlet v Treviso v ponedeljek, 8. decembra, z vodenim ogledom razstave »Japonska od samurajev do animejev« in popoldanskim sprehajanjem med božičnimi stojnicami in po praznično okrašenem mestu. Kdor bi se rad pridružil, naj se zgleda do 1. decembra, na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8, tel. št.040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

FOTOVIDEO TRST 80 in Center otrok in odraslih Harmonija organizirata v nedeljo, 28. decembra, enodnevni izlet v Postojno na ogled Predjamskega gradu in Živih jaslav v jami. Vključen avtobusni prevoz, ogled in kosilo. Imeli bomo tudi čas za vadbo fotografiranja. Vpisovanje do torka, 9. decembra, na info@trst80.com ali 329-4736590 (Martina) oz. center.harmonija@gmail.com ali 320-7431637 (Ingrid). Vabljeni člani in prijatelji.

SPDT prireja v nedeljo, 14. decembra, tradicionalni avtobusni »Izlet v neznano«. Odhod s trga Oberdan ob 8. uri in ob 8.15 z Opčin, izpred hotela Daneu. Izlet je primeren za vse. Pohodu bo sledilo kosilo in družabnost. Udeleženci morajo imeti pri sebi veljaven osebni dokument. Vpisovanje do vključno ponedeljka, 9. decembra. Za prijave tel. št. 040-413025 (Marinka) ali 040-220155 (Livio).

V SKLOPU GORIŠKEGA FESTIVALA E' STORIA bo 13. decembra potekal izlet po goriškem Krasu; informacije in vpis po tel. 0481-539210 in 349-3052235 ali eventi@leg.it, od ponedeljka do petka, od 9. do 12. ure.

Veselim se prihoda malega

Mirana

in uživamo skupaj z družino
Kalc.

Družini Kalc in Štoka

ŠZ Bor z vsemi klubi in sekcijami
čestita Ireni in Mitji ter bratcema
Iztoku in Radu
ob rojstvu malega

Mirana

1-2-3,

Miran

lovi!
Zdaj hitro zrasti,
mi te čakamo pri telovadbi!

Vsi pri Športni šoli Trst

Z veseljem odet,
rodil se je nov atlet.
Dobrodošel mali

Miran!

Čestitamo Mitji in družini

vsi pri Atletiki BOR

Čestitke

V knjigovodstvu naša **ELISABETTA** slavi okrogla leta. Sodelavci občine Zgonik ji vse najboljše želimo in se z njo 40. rojstnega dneva veselimo.

V novembru je končno prišel dan, ko **ELISABETTA** praznuje 40. rojstni dan. Pet prijatelj ji vse najboljše želi in na ves glas zakriči: »Da bi se vedno tako mladostno držala in nam zvesta prijateljica ostala!«

LIDIJA ČOK praznuje danes v Lonjerju rojstni dan. Vse najboljše ji želi sin Ervin.

Veselim se rojstva malega **MIRANA. Ireni in Mitji iskreno čestitamo, bratoma Iztoku in Radu pa želimo veliko lepih in srečnih trenutkov. Družine Dobrila, Nadlišek in Milič.**

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »Hunger games - Il canto della rivolta«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Due giorni, una notte«.

CINEMA DEI FABBRI - 19.00 »Terra di Maria«; 21.00 »La Sapienza«.

FELLINI - 18.15, 20.15, 22.15 »Il sale della terra«; 16.40 »Il mio amico Nanuk«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.40 »Diplomacy - Una notte per salvare Parigi«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.00 »Trash«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 18.15, 20.10, 22.00 »My old lady«.

KOPER - PLANET TUŠ - 22.10 »Ama-terji«; 14.15, 16.30, 17.40, 18.40, 20.50, 22.30 »Butec in butec Da«; 20.40 »Gozdovi so še vedno zeleni«; 16.10, 18.50, 20.00, 21.15 »Igre lakote: Upor - 1. del«; 16.20, 18.30, 20.10, 22.20 »Kako se znebiti šefa 2«; 19.00 »Med-zvezdje«; 15.00, 17.00 »Pingvini z Madagaskarja«; 14.00, 16.00, 18.00 »Pingvini z Madagaskarja 3D«; 14.30, 15.40 »Čebelica Maja«; 13.50 »Čebelica Maja 3D«; 14.10 »Škatlarji«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 10.00 »Iskanje pernatega kralja«.

Zveza cerkvenih pevskih zborov - Trst

vabi na

revijo odraslih zborov

PESEM JESENI 2014

danes, 29. t.m., ob 20. uri

v Športnem centru Zarja v Bazovici.

Nastopili bodo: MokZ Stane Malič, MePZ Lipa, MeCPZ Sv. Jernej, ŽeCPS Zgonik, MoVS Lipa, MePZ Skala-Slovan, ŽePZ Prosek-Kontovel, Združeni MePZ Repentabor, MoPZ Fantje izpod Grmade, ŽeCPZ Rojan in MePZ Igo Gruden.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 22.00 »Sils Maria«; 18.15, 21.15 »Interstellar«; Dvorana 2: 15.20, 17.00, 18.45, 20.30 »I pinguini di Madagascar«; 22.15 »Cub - Piccole prede«; 15.20 »Il mio amico Nanuk«; Dvorana 3: 17.00, 18.45, 20.40, 22.20 »Scusate se esisto«; 18.40 »La scuola più bella del mondo«; 15.20 »Doraemon«; Dvorana 4: 16.30, 20.30 »I vichinghi«; 17.00, 18.40, 20.40, 22.20 »Ogni maledetto Natale«.

SUPER - 16.30, 19.00 »Il giovane favoloso«; 21.30 »Clown«.

THE SPACE CINEMA - 14.40, 17.10, 19.00, 19.40, 21.30, 22.10 »Hunger games - Il canto della rivolta«; 17.30, 20.00, 22.15 »Scusate se esisto«; 14.45, 18.05, 21.25 »Interstellar«; 15.00, 17.00 »Il mio amico Nanuk«; 14.30, 15.10, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30 »I pinguini di Madagascar«; 20.15, 22.15 »I vichinghi«; 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »Ogni maledetto Natale«; 18.30, 21.50 »Cub - Piccole prede«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.10, 20.00, 22.15 »Hunger games - Il canto della rivolta«; Dvorana 2: 15.00, 16.45, 18.30 »I pinguini di Madagascar«; 20.15 »I pinguini di Madagascar 3D«; 22.10 »Cub - Piccole prede«; Dvorana 3: 17.40, 20.15, 22.15 »Ogni maledetto Natale«; Dvorana 4: 16.20 »Il mio amico Nanuk«; 18.00, 20.00, 22.10 »Scusate se esisto«; Dvorana 5: 17.20, 19.50, 22.10 »Trash«.

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM RADETIČ SIDONJA v Medji vasi je odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih.

Tel. 040-208987

KMEČKI TURIZEM ŠKERLJ, SALEŽ 44, je odprt ob sobotah in nedeljah.

Tel.: 040-229253

KMETIJA ŽAGAR JE ODPRTA v Bazovici do 7.12.2014.

Vabljeni!

040-226382

Zaprto ob sredah.

Osmice

BERTO IN VASILIJ PIPAN sta odprla osmico v Mavhinjah 22/D. Tel. št. 040-299453.

JADRAN je odprl osmico, Ricmanje št. 175. Tel.: 040-820223.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot št. 23. **PRI DAVIDU** v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

SERGIO GIOVANNINI je odprl osmico v Ul. Modiano, 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.

V LONJERJU ima Gabrijel osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek. Tel.: 338-3976187.

V SALEŽU N'PULJH je odprta osmica. Vabljeni!

Župnija Sv. Križ
in Slomškovo društvo
vabita na adventni koncert

Antonin Dvořák Biblične pesmi op. 99

(za glas in orgle priredil
M. Sofianopulo)

Sopran: Tamara Stanese
Orgle: Tomaž Simčič
Recitator: Tomaž Susič

Jutri, 30. novembra 2014,
ob 18.00
v župnijski cerkvi v Križu

Zveza slovenskih kulturnih
društev
v sodelovanju
s SKD Tabor
prireja

Revijo otroških
in mladinskih plesnih skupin

DO SVOBODNEGA GIBA

danes, 29. novembra 2014,
ob 17. uri

Opčine, Prosvetni dom

Na razpolago bo parkirišče ZKB.

Šolske vesti

**RAVNATELJSTVO LICEJA »FRANCE
PREŠEREN«** sporoča staršem dijakov,
da bodo skupne govorilne ure: v po-
nedeljek, 1. decembra, od 17.30 do
19.30 za bienij in klasični licej in v to-
rek, 2. decembra, od 17.30 do 19.30 za
trienij znanstvene in jezikovne smeri.

Obvestila

30-LETNIKI POZOR!! Vabljeni na ve-
čerjo v gostilno v Bazovici, ki bo v da-
nes, 29. novembra, ob 20. uri. Potrdite
vašo prisotnost odgovornim.

DO SVOBODNEGA GIBA - Revija
otroških in mladinskih plesnih skupin
v organizaciji ZSKD in SKD Tabor da-
nes, 29. novembra, ob 17. uri v Pro-
svetnem domu na Opčinah (Ul. Ri-
creatorio, 1). Na razpolago bo parki-
rišče sosednje ZKB.

45-LETNIKI (1969) od Milj do Štivana,
se bomo srečali v soboto, 13. decem-
bra, ob 20.00 v Križu. Prijave najkas-
neje do nedelje, 30. novembra, na tel.
333-6170026 (Patrizia), 346-2197404
(Ivo) in 335-6008774 (Pavel).

**OB PRAZNOVANJU VAŠKEGA ZA-
VETNIKA** vabimo ljubitelje glasbe na
koncert godbenega društva Viktor
Parma iz Trebč, ki bo v nedeljo, 30.
novembra, ob 17.00 v cerkvi Sv. An-
dreja v Trebčah.

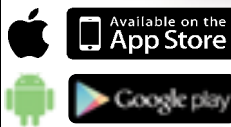
SKD LIPA iz Bazovice vabi v nedeljo, 30.
novembra, ob 17. uri v dvorano Go-
spodarske zadruge v Bazovici na pred-
stavitev koledarja »Bazovica 2015«, ki
so ga izdale vaše organizacije in na
predavanje o zgodovini klekljarstva
prof. dr. Tadeje Primožič iz Žirov. So-
deluje OPZ Fran Venturini od Doma-
ja, pod vodstvom Suzane Žerjal.

VZPI ANPI, SKD SLAVEC (Ricmanje
Log) in Krajevna organizacija ZB
Škofije - Ob prazniku krajevnega skup-
nosti Škofije in 73. obletnici ustano-
vitve prvega odbora OF v slovenski
Istri vabijo v nedeljo, 30. novembra,
ob 10.30 na slovesno odkritje obno-
vljene spominske plošče na Badihi
posvečene borcu NOB, organizatorju
in aktivistu OF Danilu Pregarcu -
Zmaju. V kulturnem programu so-
delujejo učenci OŠ Oskarja Kovačiča
iz Škofij in MePZ Slavec - Slovenec
(Ricmanje - Boršt).

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega
dnevnika
vedno s sabo

**Snemi
aplikacijo
iz spletne trgovine**

dežu v Ul. Canova 15. Tečaja se lah-
ko udeležijo otroci stari od 0 do 12
mesecev in starši eventuelno skupaj s
sorodnikom. Informacije in prijava:
tel. št. 320-7431637 ali center.harmoni-
nija@gmail.com.

RAJONSKI SVET za vzhodni Kras se bo
sestal v torek, 2. decembra, ob 20.00
na svojem sedežu na Opčinah (Do-
berdobska Ul. 20/3).

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča da bo v to-
rek, 2. decembra, ob 20.45 na sedežu
na Padričah redna pevska vaja.

**KNJIŽNA ZBIRKA GORIŠKE MO-
HORJEVE DRUŽBE** za leto 2015 - va-
bljeni na predstavitev, ki bo v čitalnici
Narodne in študijske knjižnice v
Trstu, Ul. Sv. Frančiška 20, v sredo,
3. decembra, ob 17.30.

OBČINA DOLINA - Odborništvo za
produktivne dejavnosti, vabi vse osmi-
čarje Občine Dolina na sejo, ki bo v
sredo, 3. decembra, ob 18.30, na se-
dežu Občine.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB
»L. KOŠIR« vabi slovenske filateliste
in prijatelje na mesečno srečanje, ki
bo v sredo, 3. decembra, ob 18.30 v
Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Fran-
čiška, 20.

**CENTER OTROK IN ODRASLIH HAR-
MONIJA** organizira tečaj za nose-
čnice. Informacije in prijava: tel. št.
320-7431637 ali center.harmoni-
ja@gmail.com.

**PREDAVANJE O ZDRAVLJENJU Z
RASTLINAMI** bo v petek, 5. decembra,
ob 18. uri v kulturnem centru Anton
Ukmar - Miro pri Domju. Fitoterapevt
Jože Majes bo predaval o novostih zdra-
vljenja z zdravilnimi rastlinami, nevar-
nosti residentnih bakterij za starejše,
uporabi naravnih sredstev za obrambo
pred mikrobi in virusi v jesenskem ča-
su. Predstavil bo tudi knjigo »Zdravnik
zdravi, narava ozdravi«. Informacije na
tel. št. 329-2010356. Vabljeni!

AŠD BREG organizira Silvestrovanje na
Dolgi kroni. Info 338-2888339 (Val-
ter) ali 040-8327146 (Boris).

Prireditve

**KROG PRIJATELJEV BRUNA GROE-
NINGA** vabi na ogled dokumentar-
nega filma Fenomen Bruno Groening
- Po sledih »čudodelnega izcelitelja«
danes, 29. novembra, ob 17. do 19. ure
(1. del) in v nedeljo, 30. novembra, ob
17. do 20. ure (2. in 3. del), v Muzeju
slovenskih filmskih igralcev - Škra-
teljnihi hiši v Divači. Vstop prost.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi v
društveno dvorano danes, 29. no-
vembra, ob 19.30 na gledališko pred-
stavo »Čakajoč«, v izvedbi gledališke
skupine Slovenskega kulturnega kluba.
Avtorica Jasmina Gruđen.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s
pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske
prosvete, prireja »Predbožični čar«.
Bogata ponudba ročnih izdelkov za
vse okuse in žepe. Urnik: danes, 29.,
in nedelja, 30. novembra, 10.00 -
13.00; ostali dnevi 15.00 - 19.00. V po-
nedeljek, 1. decembra, bo sladki po-
poldan s pokušnjo in ponudbo do-
mačega peciva od 15.00 dalje. V sre-
do, 3. decembra, ob 15.00 bo pravljic-
ni kotichek za najmlajše. Zaključek
sejma v petek, 5. decembra.

USTVARJALNA DELAVNICA za otro-
ke pri SKD Tabor - Prosvetni dom da-
nes, 29. novembra, od 10.30 do 12.30.
Delavnico bosta vodili Katerina Kalc
in Nada Sossi.

V KD IVAN GRBEC Škedenjska Ul. 124,
je odprta razstava miniaturnih prika-
zov življenja in dela istrskih ljudi,
umetnice Danile Tuljak Bandi po sle-
dečem urniku: danes, 29. novembra,
od 17. do 19. ure. 30. novembra, od
10. do 12. ure.

**ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBO-
ROV** - Trst prireja revijo odraslih zbo-
rov »Pesem jeseni 2014«, ki bo danes,
29. novembra, ob 20. uri v Športnem
centru Zarja v Bazovici. Vabljeni!

DVORŽAKOVE BIBLIČNE PESMI -
Župnija Sv. Križ in Slomškovo društvo
prireja koncert Bibličnih pesmi op.
99. Na svetopisemsko besedilo jih je
napisal češki skladatelj Antonin Dvor-

žak, za glas in orgle pa priredil Mar-
co Sofianopulo. Izvajala jih bosta so-
pranistka Tamara Stanese in organist
Tomaž Simčič. Svetopisemska bese-
dila bo recitiral Tomaž Susič. Koncert
bo v svetokriški župnijski cerkvi v ne-
deljo, 30. novembra, ob 18. uri.

KD MELODIJA vabi na koncert z Ano
urco al pej dveje ob 15-letnici ustano-
vitve v nedeljo, 30. novembra, ob
18.00 v Prosvetnem domu na Opči-
nah. Gostje bodo trio Volk Folk, Pa-
mela in Linda ter Janez Dolinar.

SKD TABOR prireja v Prosvetnem do-
mu na Opčinah »Miklavžev sejem«
(drobna darila in rabljene knjige) od
srede, 3. decembra, (od 16.00 do
19.00) do nedelje, 7. decembra, (od
9.30 do 13.00). V sredo, 3. decembra,
ob 16.00 nastop zbora OŠ F. Bevk in
društvenih plesalk; v četrtek, 4. de-
cembra, ob 18.00, v sodelovanju z
ZTT, predstavitev knjige Slovenija v
žepu - Mitja Tretjak in Vojmir Tavčar.
Vabljeni, da nas obiščete!

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šem-
polaj, v sredo, 3. decembra, ob 19. uri na
predstavitve koledarja, nastop MGS
Vigred »Kraški fenomeni«, na otvo-
ritev božičnega sejma knjig in ročnih
del ter razstave »Ljubiteljska ustvar-
jalnost članic KRU.TA« in slik Kate-
rine Kalc, Štefana Turka, Vesne Be-
nedetič, Rožice Nadlišek in Taddea
Sedmaka. Urnik: četrtek, 4., in petek,
5. decembra, od 15.00 do 17.00; od
ponedeljka, 15., do nedelje, 21. de-
cembra, od 15.30 do 18.00 (v nedeljo,
21., tudi od 9.30 do 11.00); v petek, 19.
decembra, po božičnici.

SPDT vabi na »Večer gorniškega filma«.
Projekcija nagrajenih filmov iz arhiva
Mednarodnega festivala gorniškega
filma Domžale bo v sredo, 3. decem-
bra, v Razstavnici dvorani ZKB, Ul. Ri-
creatorio 2 na Opčinah, s pričetkom ob
20.30. Kot predfilm bomo zavrteli de-
lo »Zadnji trgovec z ledom«, avtor je
Sandy Patch (ZDA/Ekvador). Sledil bo
film »Vas daleč od vsega«, posnela sta
ga Anne in Erik Lapid (Francija).

MIKLAVŽ PRIHAJA V PREBENE! Pri-
čakali ga bomo v društvu J. Rapotec v
soboto, 6. decembra, ob 17.30 z igri-
co »Izgubljeni sv. Miklavž«, nastopa-
jo otroci SDD Jaka Štoka iz Proseka.
Starše in nonote prosimo, da prinesejo
kaj slanelega in sladkega za družabnost
(za pijačo je poskrbljeno). Angelčki bo-
do zbirali po eno darilce na otroka v
četrtek, 4. decembra, od 20.00 do
21.00 v društvu. Prisrčno vabljeni!

MIKLAVŽEVANJE 2014 (Skd Vigred)
bo v gostilni v Šempolaju v petek, 5.
decembra, ob 17.30, z nastopom OPS
Vigred in gledališke skupine z upri-
zoritvijo igrice »Igrače imajo rade
otroke«. Miklavževi pomočniki spre-
jemajo darila v Štalci v četrtek, 4., in
v petek, 5. decembra, od 15.00 do
17.00 ure.

SKD GRAD OD BANOV gosti v dru-
štvenih prostorih sv. Miklavža v četr-
tek, 4. decembra, ob 17. uri. Otroci va-
bljeni!

ŠKD CEROVLJE - MAVHINJE prireja v
petek, 5. decembra, ob 17.30 Miklav-
ževanje v bivši osnovni šoli v Mavhi-
njah. Angelčki bodo zbirali darila v če-
trtek, 4. decembra, od 18. do 19. ure
v društvenem sedežu v Mavhinjah.
Toplo vabljeni vsi otroci, ki bi radi sre-
čali sv. Miklavža!

MIKLAVŽEVANJE V BOLJUNCU v pe-
tek, 5. decembra, ob 16.30 v dvorani
Mladinskega doma Boljunc. Gostili
bomo Mladinsko kulturno in ustvar-
jalno društvo iz Svetega Antona in
otroke Župnije Sveti Anton z igrico
»Peklenska navodila«, sledil bo prihod
sv. Miklavža. Angelčki sprejemajo
darila od 15. ure dalje.

SPET BO PRIŠEL SVET' MIKLAVŽ - v
petek, 5. decembra, ob 17. uri v
Srenjsko hišo v Mačkolje. Vaški otro-
ci ga bodo pričakali s pevskim prese-
nečenjem. Angelčki bodo na delu od
16. ure dalje.

SDD JAKA ŠTOKA - Višješolska sku-
pina vabi na premiero igre Tržaški ka-
baret (režija Elena Husu, glasba Iztok
Cergol), ki bo v nedeljo, 7. decembra,
ob 17.30 v Kulturnem domu Prosek
Kontovel.

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in
motorno žago kosim travo ter obre-
zujem tako drevesa kot živo mejo. Tel.
333-2892869.

IZGUBIL SEM KLJUČE avta znamke
ford v okolici pošte v Križu. Najditelj
naj pokliče na tel. št. 040-226826.

IŠČEM DELO kot negovalka ali pomo-
čnica starejših oseb 24 ur na dan. Tel.
št. 00386-41238424.

IŠČEM VEJE trte šmarnice in kozjega
ziza. Tel. št. 040-4528403 (ob večer-
nih urah).

NA LEPI SONČNI LEGI ob robu gozda
v Dolini, prodajamo samostojno no-
vo hišo z dvoriščem, kletjo, garažo in
vrtom. Zaključna notranja dela po la-
stni izbiri. Tel. št. 347-7946135.

NA OPČINAH v zelenem okolju pro-
damo stanovanje, 84 kv.m. Tel.: 040-
213385.

PRODAM HIŠO z vrtom v dolinski ob-
čini. Tel. št. 040-228390.

PRODAM 4 zimske gume znamke go-
od year, velikosti 175/65 R14, v odli-
čnem stanju, letnik 2012, prevoženih
8.000 km. Cena 120,00 evrov. Tel.:
346-9520796.

PRODAM 4 zimske gume, rabljene dve
sezoni, velikosti 165/70 R14 znamke
yokohama. Tel. št.: 340-6106710.

PRODAM cyclette in pletenke za vino.
Tel.: 040-814212.

PRODAM ford mondeo SW ghia TDI,
letnik 2005, sive temne metalizirane
barve, v dobrem stanju. Tel.: 347-
7145565.

PRODAM sliko Stanota Žerjala veliko-
sti 120 x 90. Motiv: Cesta skozi gozd
proti jezerčku. Tel. št.: 040-272701 (ob
uri obedov).

PRODAM tablični računalnik asus eee
pad transformer TF101, 16 GB, Wi-
Fi, 10", tipkovnico, ovitka za zaščito
ter hdmi kabel. Tel. št.: 329-9841041.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hi-
šna pomočnica (tudi likanje) ali kot ne-
govalka starejših oseb, 24 ur dnevno.
Tel. št.: 347-8601614 ali 040-9880206.

Prispevki

V spomin na dragega nečaka Luciano-
ta Košuto daruje teta Marica 50,00
evrov za MoPZ Vesna iz Križa.

V spomin na rajnega Romana Čoka da-
ruje družina Čok 100,00 evrov za Mo-
ški pevski zbor Valentin Vodnik.

V spomin na Slavka Sosiča darujeta
Magda in Neva 50,00 evrov za SKD
Tabor.

V spomin na Julko Štrancar daruje El-
va Danev 30,00 evrov za Sklad Mitja
Čuk.

Pogrebno podjetje

od leta 1999

na Opčinah, v Boljuncu,
v Nabrežini, v Miljah, v Trstu
in na Istrski ulici
nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

NA OPČINAH ODPRTI TUDI
POPOLDNE, OD 14. DO 16. URE
RAZEN OB SOBOTAH

Nudimo prevoz pokojnika
24 ur na 24
Informacije: 392 7372323

OBČINA SEVNICA - Včeraj podelitev ob občinskem prazniku

Alojza Rebulo počastili s častnim občanstvom

»Za življenjsko delo na literarnem področju in obogatitev slovenske kulture«

Ob številnih priznanjih, ki jih je prejel v zadnjem času, je pisatelj in akademik Alojz Rebula včeraj bil počaščen še s častnim občanstvom občine Sevnica. V Športnem domu Sevnica je včeraj pozno popoldne bila osrednja slovesnost ob občinskem prazniku Občine Sevnica s podelitvijo priznanj nagrajencem, ki so še posebej zaznamovali delo in življenje na kulturnem, družbenem in gospodarskem področju.

Kot je pred časom s sklepom odločil Občinski svet Občine Sevnica, so Alojzu Rebuli podelili naziv Častni občan Občine Sevnica »za življenjsko delo na literarnem področju in obogatitev slovenske kulture«.

Kot so zapisali v utemeljitvi priznanja akademik dr. Alojz Rebula, slovenski pisatelj, dramaturg, esejist, prevajalec in redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, je bil rojen leta 1924 v Šempolaju pri Nabrežini v Italiji. Večji del življenja je deloval v zamejstvu, razpet pa je bil in še vedno je med Opčinami in Loko pri Zidanem Mostu, od koder je doma njegova žena ga. Zora Tavčar. Tu je napisal tudi večino svojih knjig. Pri ustvarjanju mu veliko pomeni prisotnost vode, v naših krajih reke Save, pa gozda in hribov. Navdih za delo mu je gotovo zavest, da so v Loki nekoč bivali veliki možje, tudi oče slovenske književnosti Primož Trubar.

»Ni me zaznamoval Kras, ki ga imam zelo rad, niti Loka pri Zidanem mostu, ki jo imam še raje, zadostovala mi ni niti Evropa, pač pa svetovno, planetarno občutje, je nekoč dejal. Od tu izhaja njegova izjemna razgledanost, svetovljanstvo, globoka duhovnost in velika pripadnost slovenstvu. Poleg pisateljstva je aktivno

Alojz Rebula

ARHIV

vpet v kulturno življenje v Loki. V predgovoru knjige Obsavska stoletja, katere soavtor je, je zapisal: »Hvala ti, Loka, za šestdeset let zelenja in miru, dela in tolažbe!«

Njegov pisateljski opus obsega pesmi, črtice, novele, dnevnik, radijske igre, eseje, romane, dramska besedila in potopisno prozo. Več njegovih del je prevedenih v evropske jezike. Navdih išče v zgodovini, zanimata ga sedanjost in preteklost celotnega sveta. Je prejemnik številnih pomembnih nagrad, med njimi nagrade Prešernovega sklada.

Ob svojih sprehodih s krajani vedno rad izmenja besedo o aktualnih dogajanjih. Želimo si, da bi se počutil še naprej

doma med nami, ker nas njegova dela bogatijo in njegova bližina razveseljuje. Zavedamo se, kako pomembno in neizmerno vredno je za lokalno skupnost sobivanje s človekom, katerega moč besede in širina razmišljanja sta tako veliki in svetovljanski. Tudi zato si dr. Alojz Rebula ob svoji 90-letnici za življenjsko delo, s katerim je ogromno prispeval za dobrobit vseh nas, zasluži naziv Častnega občana Občine Sevnica.

Na svečanosti je slavnostni govornik bil župan Srečko Ocvirk, na prireditvi, ki so jo obogatile raznolike kulturne točke, so podelili občinska priznanja še drugim zaslužnim posameznikom in društvom.

PARIZ - Za najboljšo tujo knjigo

Prestižna nagrada Dragu Jančarju

Pisatelj Drago Jančar, ki je sinoči v Parizu za roman To noč sem jo videl prejel nagrado združenja francoskih kritikov in založnikov za najboljšo tujo knjigo, si ne zna povsem pojasniti, zakaj je bil izbran za to prestižno priznanje. Razloge za takšen uspeh v francoskem okolju slovenski pisatelj pripisuje temu, da ima njegova literatura v Franciji »neko zgodovino«.

Kot prvo njegovo delo so v Franciji leta 2009 izšle novele Joyceov učenec, ki so imele precej dober odziv pri kritikih. Sledila sta romana Severni sij ter Katarina, pav in jezuit, leta 2012 pa je Zvenenje v glavi dobilo nagrado za ne dovolj opaženo knjigo v medijih. »In potem je prišla ta knjiga, ki je imela odlične odzive v kritiki, drugo pa ni moja stvar - ne znam pojasniti, kaj jih je pri tej knjigi na koncu pritegnilo,« je za STA povedal Jančar.

Roman To noč sem jo videl, ki je pri francoski založbi Phebus izšel pod naslovom Cette nuit, je l'ai vue, je tako že njegovo peto delo v francoščini. Joyceovega učenca pa ravno zdaj ponatiskujejo in bo izšel v tretji nakladi. »Stvar ima neko predzgodovino, moja literatura se je tukaj počasi usadala v zavest bralcev ali kritikov in verjetno tudi teh ljudi, ki odločajo v žirijah,« je pred sinočno podelitvijo dejal Jančar.

Na vprašanje, kako vsebino romana, ki skozi pripoved petih oseb predstavi nekaj let življenja mlade ljubljanske meščanke Veronike Zarnik v neizprosni vojni, sprejemajo v Franciji, je Jančar odgovoril, da jo berejo kot usodo posameznika v nekem burnem zgodovinskem času.

su, predvsem ženske in vsega, kar se je dogajalo okrog tega.

»Vidijo jo tudi tako, kot so jo videli pri nas - kot neko po eni strani rašomonsko zgodbo, po drugi strani pa kot kompozicijo, ki iz poglavja v poglavje širi nek časovni in zgodbeni okvir,« je še povedal pisatelj in dodal, da jo očitno razumejo kot neko univerzalno zgodbo, ki se lahko zgodi tudi v Franciji ali kjerkoli na svetu. Po njegovih besedah je v obtoku blizu 10.000 izvodov, kar je »dosti za Francijo«, ne ve pa, koliko so jih doslej prodali. Kot je še povedal, namerava jo v Franciji izdati še nekaj njegovih knjig, povsem svež pa je podatek, da bodo prihodnje leto v manjšem gledališču v Parizu uprizorili njegovo dramo Veliki briljantni valček.

Roman To noč sem jo videl je izšel leta 2010 pri založbi Modrijan. Zanj je Jančar dobil svojega tretjega kresnika za najboljši slovenski roman leta.

LIPICA - V okviru projekta Bauhaus

Začeli digitalizirati dela Avgusta Černigoja

V Galeriji Avgusta Černigoja v Lipici se je začela digitalizacija Černigojevih del. Zanj bodo poskrbeli strokovnjaki Loškega muzeja iz Škofje Loke, ki je partner v mednarodnem projektu Bauhaus - mrežne ideje in prakse. Likovni umetnik Avgust Černigoj je skoraj 1400 del zapustil Kobilarni Lipica, kjer so dela sedaj tudi razstavljena.

Černigoj je bil edini slovenski umetnik, ki se je šolal na mednarodni šoli za arhitekturo, oblikovanje in vizualno umetnost Bauhaus. Šola je bila ustanovljena leta 1919 v nemškem Weimarju, kjer je bil Černigoj v stiku z umetniki, kot so Walter Gropius, Paul Klee, Vasilij Kandinski, Laszlo Moholy-Nagy in Oskar Schlemmer.

Projekt Bauhaus - mrežne ideje in praks se leto dni poteka v Avstriji, na Hrvaškem, v BiH in Sloveniji. V njem poleg vodilnega partnerja Muzeja sodobne umetnosti iz Zagreba sodelujejo muzej Joanneum iz Gradca, Akademija likovnih umetnosti iz Sarajeva in Loški muzej iz Škofje Loke. Po besedah koordinatorice projekta za Slovence Barbare Sterle Vurnik iz Loškega muzeja je cilj projekta raziskati in predstaviti aktivnosti in medsebojna razmerja med umetniki jugovzhodne Evrope, ki so se šolali na Bauhausu ter vplive te znane šole na umetniške prakse v 50. letih 20. stoletja v jugovzhodni Evropi.

Projekt pozdravlja tudi v. d. direktorja Kobilarne Lipica Boštjan Bizjak. Izrazil je zadovoljstvo, da bo Černigojev opus po zaključku projekta predstavljen na posebnem spletnem portalu. Za Kobilarno Lipica je še posebno pomembno to, da bosta digitalizacija in objava gradiva iz Galerije Avgusta Černigoja prispevali k promociji tega pomembnega dela lipiške kulturne dediščine.

V sklopu projekta, ki se bo zaključil 30. oktobra 2015, bodo v lipiški galeriji pregledali in digitalizirali vsa Černigojeva dela, tako razstavljena v stalni zbirki kot tudi shranjena v depoj.

Na Knjižnem sejmu

Danes in jutri bodo na 30. Knjižnem sejmu v Ljubljani še nekatere predstavitve slovenskega založništva in kulture v Italiji. Danes ob 15.00 bo v debatni kavarni (prvo preddverje Cankarjevega doma) srečanje Iz morja v središče. Pol stoletja slovenske poezije v Italiji. Sodelujejo pesniki Marij Čuk, Miroslav Košuta, Irena Žerjal. Pogovor vodi dr. Irena Novak Popov, prireja založba Mladika. Ob 17.00: drugo preddverje - Kulinarifest Od biodinamičnega terana do Marine repe Kulinartfest Volčji Grad se predstavlja, ZTT, Društvo Debeli Griza.

Jutri ob 15.00: drugo preddverje - Kulinarifest Sladke dobrote za praznične dni prireja Goriška Mohorjeva družba; ob 17.00 bo v Kosovelovi dvorani predstava ARTSPREHOD. Prirejata: ZSKD in ZTT.

TOMIZZEVO DUH

Trst v Zagrebu

MILAN RAKOVAC

»Tri zrna soli v usta, na jezik/ in z jezikom preko zob in ustnic:/ sol še bližnji smrti podeli/ okus po ljubezni. / Vrzi, vrzi belo sol v morje,/ naj se k rodni vodi vrne,/ naj se navzame modrine./ Sol se topi, a ne mine.« Temeljna pesem, kot sol. Jedrnata. Globoka. Premišljena. Trajna. Brezčasna. Slana. Markova sol je jezikovno reducirana, slogovno zgoščena: dve kitici, osem verzov. Pesem gole sinteze in večpomenske transcendence. Beseda sol se ponovi štirikrat. Seveda, to je tista naša suha »Krapanova sol« (Miran Kosuta!), suha kot belo zlato, od katerega smo ljudje tu živeli zadnjih 10 tisoč let civilizacije.

S to pesmijo, ki jo je dvakrat v nekaj dneh bral pred izbrano publiko, je Marko Kravos osvojil Zagreb v enem dihu. S tistim svojim hudomušnim nasmeškom med ironijo in sarkazmom - najmočnejšim orožjem mediteranskega človeka. Na slovenskem večeru v klubu »Na dvorišču«, ki ga je pripravilo Hrvaško društvo pisateljev, je ob Kravosu nastopila še sijajna mariborska pesnica Petra Kolmančič, prejemnica letošnje Veronikine nagrade: Gule daž: »Že pri sedmih si bila prestara za človeka, za boga./ In v obratnem sorazmerju z resnico, ki ti je govorila:/ Gule daž, rudam bli he ropišče./ Zaripče ganja, bodiš knjičav vance!./ Reči je tre-

ba gledati z očmi rok in jih doumeti takoj ali bolje nikoli...«

Cio' mio, piana Zagabria de Trieste! 'sti giorni, gredu po Zagrebu kako naši ča su došli bižieci sprid fašistuoni, Hrvati i Slovenci, ča su stavali u Istarskim barakama, potle ča su nas naši u Rapallu prodali Mačehi... Marko Kravos, na valu spomina na Kosovela, takoj za njim pride Marko Sosič na predstavitev hrvaškega prevoda knjige Balerina, balerina: dva Marka, dva prijatelja, dva prvovrstna književnika, dva zlahtna poganjka na slovenski trti.

Kravos servira naše konstante: prva - mi v Trstu živimo, z nogami v dveh civilizacijskih krogih, narda smo zato bolj stabilni. Druga - spor okoli meje med Slovenijo in Hrvaško je stvar politike, ampak Slovenci in Hrvati smo eno! Tretja - mi ob meji vemo, da zgolj domoljubje ne zadostuje več. Četrta - sploh se nimam za manjšinca, sem le mali človek. Zagrebčani so ostali odprtih ust.

Naslednjega dne v kulturni knjižnici Bogdan Ogrizović zagrebško-tržaški književni pogovori. Tržaški PEN v prepričljivi mednarodni zasedbi: Hrvatica Melita Richter, Slovenec Marko Kravos, Italijana Antonio Della Rocco in Marina Torossi Tevini ter oče in hči istrskega, hrvaškega, srbskega, argentin-

skega izvora Juan Octavio Prenz in Betina Lilian Prenz. Sociologinja Melita Richter, Zagrebčanka, ki jo je ljubezen odpeljala v Trst, preseneti s pretresljivim pričevanjem, kako je šele v Trstu postala pesnica. A poezije ni mogla pisati v svojem maternem, hrvaškem jeziku, kajti v njeni domovini je že drobna »napačna« beseda lahko pomenila izbris. En »ajme«, en »bolan«, en »bre« (medmeti v bosanskem in srbskem jeziku) so bili čisto dovolj za smrt.

Melita Richter, »Dietro le quinte Smonto/ sposto/ disfo/ riordino/ ricombino/ bevo vino/ rosso/ possibilmente dal bichiere grosso/ dietro le quinte sulle ali finte della notte/ sul palcoscenico della vita./ E li spiffera, spiffera dalle fessure/ snaše su me neke pozne ure/ Il crudele vento fuori orario./ E poi/ Cala il sipario.«

Seveda sem se raznežil, ko mi Juan Octavio pripoveduje, kako mu je mati v Buenos Aires prebirala moje pesmi. Elegantni Prenz, ki Zagrebu pojasnjuje, zakaj je bilo ob ustanovitvi PEN-a v Trstu prvih enajst članov iz enajstih nacij, jezikov, kultur...

Tisti Magrisov »cosmopolitismo su carta«, ja. Če bi še natak v Caffè degli Specchi Kravosa ali Sosiča pozdravil: »Dober dan, gospod Marko, kaj vam lahko postrežem?« ... E poi? E poi si alza il sipario.

TURČIJA - Frančišek začel tridnevni obisk v znamenju medverskega dialoga

Papež za versko svobodo, Erdogan proti islamofobiji

ANKARA - Papež Frančišek je na današnjem obisku v Turčiji izpostavil velik pomen verske svobode. Menil je tudi, da bi lahko v boju proti fundamentalizmu in terorizmu veliko vlogo odigral medverski dialog. Turški predsednik Recep Tayyip Erdogan je medtem opozoril na vse bolj prisotno islamofobijo.

Muslimani, judi in kristjani bi morali imeti po besedah Frančiške enake pravice. "Svoboda vere in mnenja, ki je zagotovljena vsem, poraja prijateljstvo in je znak miru," je po srečanju z Erdoganom in turškim premierom Ahmetom Davutogljem dejal papež. "Na žalost smo danes priče velikim konfliktom. Še posebej v Siriji in Iraku teroristično nasilje ne kaže nikakršnih znakov pojemanja," je opozoril Frančišek. V boju za končanje fundamentalizma in terorizma bi po njegovem prepričanju lahko pomembno vlogo odigral medverski in medkulturni dialog.

Dejal je tudi, da ima svet moralno dolžnost pomagati Turčiji, ki gosti 1,6 milijona sirskih beguncev. Izpostavil je sicer ključno nalogo, ki jo ima v tem konfliktu Turčija. "Turčija ima prek svoje zgodovine, geografske lege in pomena v regiji veliko odgovornost," je poudaril.

Erdogan je priložnost medtem izkoristil za svarilo pred po njegovih besedah vse bolj izraziti islamofobiji v svetu. Ta bi lahko še bolj razdelila muslimane in kristjane, je opozoril. "Islamofobija narašča resno in hitro. Skupaj se moramo boriti proti grožnjam za naš planet - nestrpnosti, rasizmu in diskriminaciji," je dejal.

Papežev obisk spremljajo strogi varnostni ukrepi. V Ankari za varnost skrbijo 2700 policistov, njihovo število pa bo danes in jutri, ko se bo podal v Carigrad, naraslo na 7000. Na ulicah ni opaznih množic, kakršne ponavadi spremljajo obiski poveljarja rimskokatoliške cerkve.

Frančišek je sicer prvi tuji državnik, ki ga Erdogan gosti v svoji novi luksuzni palači. Ta šteje 1000 sob, stala je pri-

bližno 500 milijonov evrov in je za mnoge sporna.

To je Frančiškovo šesto potovanje v tujino, osredotočeno pa je na krepitev vezi s pravoslavno cerkvijo, ki je s katoliško v razkolu od leta 1054. Papež se bo jutri, zadnji dan obiska, v patriarhalni cerkvi sv. Jurija v Carigradu pridružil praznovanju goda sv. Andreja, zavetnika pravoslavnega sveta. Frančišek in carigrajski ekumenski patriarh Bartolomej I. bosta jutri podpisala tudi skupno izjavo, to pa bo že njuno drugo srečanje letos, potem ko sta bila maja skupaj v Jeruzalemu.

V Carigrad bo Frančišek dopotoval danes, ko bo obiskal Hagio Sofijo, nekdanjo največjo krščansko cerkev, ki so jo po otomanskem zavzetju Konstantinopla leta 1453 spremenili v mošejo, od leta 1935 pa je muzej. Obiskal bo tudi Modro mošejo, kar v Vatikanu označujejo kot pomembno gesto za medverski dialog, ter daroval mašo v katoliški katedrali svetega Duha. (STA)

Papež Frančišek se rokuje s predsednikom Erdoganom

ANSA

GOSPODARSTVO - Dosegle so štiriletno dno

Po sklepu Opeca, da ohrani proizvodne kvote, so cene nafte včeraj strmo padle

LONDON/FRANKFURT - Tečaji delnic na pomembnejših borzah v Evropi so se danes gibal neenotno, med vlagatelji pa še vedno odmeva predvsem četrtkova odločitev Organizacije držav izvoznic nafte (Opec), da ohrani dosežanje proizvodne kvote nespremenjene. Tečaj evra se je na borzi v Frankfurtu danes znižal, cene nafte pa so padle na štiriletno dno.

Za 159-litrski sod tekaske nafte, ki bo dobavljena januarja, je bilo treba na borzi v New Yorku popoldne po ev-

ropskem času odšteti 68,56 dolarja, kar je 5,13 dolarja manj kot v četrtek. V Londonu so se januarske terminske pogodbe za severnomorsko nafto Brent pocenile za 24 centov na 72,34 dolarja.

Organizacija držav izvoznic nafte (Opec) se je na zasedanju na Dunaju v četrtek odločila ohraniti proizvodne kvote nespremenjene pri 30 milijonih 159-litrskih sodov dnevno, čeprav so nekatere revnejše članice pozivale k njihovem zmanjšanju. Cene nafte so namreč od junija, predvsem zaradi obsež-

nih zalog in vse večje svetovne proizvodnje, padle že za več kot tretjino. Je pa Opec opozoril, da bo na cene pozoren. Biti morajo dovolj nizke, da podpirajo svetovno gospodarsko okrevanje, a hkrati pravične za proizvajalce, meni kartel.

Revnejše članice organizacije, kot so Venezuela, Ekvador in Iran, so se zavzele za zmanjšanje načrtanih količin nafte. Temu je nasprotovala predvsem Savdska Arabija, ki želi v prvi vrsti ohraniti svoj tržni delež na zelo konkurenčnem trgu.

Milanović odpovedal obisk v Beogradu zaradi Šešlja

ZAGREB - Hrvški premier Zoran Milanović je odpovedal udeležbo na srečanju voditeljev 16 držav srednje in vzhodne Evrope s kitajskim premierjem Li Keqiangom. Milanović je nezadovoljen z odzivi srbskih oblasti na izjave haaškega obtoženca Vojislava Šešlja po njegovi začasni izpustitvi.

V Banskim dvorih menijo, da se srbski premier Aleksandar Vučić in srbski državni vrh niso ustrezno odzvali na Šešlja ter da hrvaško-srbsko srečanje na visoki ravni ne bi bilo preveč smiselno. V Zagrebu bi od Vučića radi slišali, da današnje oblasti v Srbiji nikakor ne podpirajo Šešljevega vojnega hujskaštva. Spominja, da sta bila tako Vučić kot srbski predsednik Tomislav Nikolić Šešljeva sodelavca.

Šešelj je razburil hrvaško javnost z izjavami, da bodo nekoč uresničili idejo o "Veliki Srbiji" v škodo velikega dela hrvaškega ozemlja. Šešlja in sklep Haaškega sodišča, da ga zaradi zdravja začasno izpusti, je v četrtek z resolucijo obsodil tudi Evropski parlament.

V francoskem parlamentu razprava o Palestini

PARIZ - Francija bo priznala Palestino, če izraelsko-palestinska pogajanja ne bodo prinesla rešitve konflikta, je včeraj dejal francoski zunanji minister Laurent Fabius v razpravi o osnutku resolucije o Palestini v narodni skupščini. Gre za simbolično resolucijo s pozivom francoski vladi k priznanju Palestine, o kateri naj bi parlament glasoval v torek.

Fabius, ki je izpostavil zavezanost Francije rešitvi dveh držav, je povedal, da Francija podpira načrt Združenih narodov o dvoletnem podaljšanju pogajanj med Izraelom in Palestinci. "Če bodo ta prizadevanja propadla, bo Francija prevzela odgovornost in takoj priznala palestinsko državo," je dejal. Upanja, da bi Izrael in Palestinci lahko dosegli dogovor, se sicer ne zdi veliko. Na pogajanjih s podporo ZDA strani lani nista dosegli napredka. Napetosti pa naraščajo od poletne izraelske operacije na območju Gaze in zadnjega vala nasilja v Jeruzalemu zaradi vprašanja dostopa do svetih krajev. (STA)

OZADJE - Nedeljske parlamentarne volitve bodo pravi geopolitični referendum

Moldavija razpeta med Vzhodom in Zahodom

Socialistična stranka se zavzema za carinsko unijo z Rusijo, vladajoči liberalci pa so za približevanje k EU - Komunisti salomonsko za obe varianti

KIŠINJOV - V Moldaviji bodo v nedeljo potekale parlamentarne volitve, ki veljajo za prelomne za prihodnost najrevnejše evropske države. Pokazale bodo namreč, ali bo Moldavija v prihodnje nadaljevala proevropsko usmeritev iz zadnjih petih let ali se bo bolj usmerila proti Rusiji, kar je še posebej pomembno v luči krize v sosednji Ukrajini.

"Boljše življenje v blaginji z Rusijo" na predvolilnih plakatih obljublja socialistična stranka. Prozahodni liberalci po drugi strani privabljajo volivce s sloganom Za evropsko prihodnost. Proevropska moldavska vlada si prizadeva za članstvo Moldavije v EU in želi s tem posodobiti gospodarstvo, opozicija po drugi strani stavi na članstvo v carinski uniji z Rusijo. Številni analitiki zato ocenjujejo, da bo v nedeljo v Moldaviji geopolitični referendum.

Razpetost Moldavije med Vzhodom in Zahodom utemljuje nekdanji predsednik države in vodja komunistov Vladimir Voronin. "Ne vidimo nobene težave v sočasnem približevanju tako EU kot carinski uniji z Rusijo," pravi 73-letni politik.

Moldavci so razpeti med obema možnostma, enotni so le, da bi se radi izognili krvavim protestom, kakršni so se pred letom dni začeli v sosednji Ukrajini.

Nemiri so sicer v moldavski prestolnici Kišinjov zaradi očitkov o nepravilnostih izbruhnili že po parlamentarnih volitvah aprila 2009. Prebivalci so iz nasprotovanja zmagi komunistov pod vodstvom predsednika Vladimira Voronina odšli na ulice in zahtevali predčasne volitve. Umrli je najmanj en protestnik, kakih 270 jih je bilo ranjenih. Na predčasnih volitvah konec julija 2009 so zmagale prozahodne sile.

Pet let zatem so razmere v državi, ki leži med Ukrajino in Romunijo, povsem drugačne. Vladajoča prozahodna koalicija se je izkazala za nestabilno, pretresali pa so jo korupcijski škandali, ki so omajali zaupanje volivcev. Iz razočaranja se Moldavci znova bolj obračajo proti Rusiji.

"Težava je, če kot Moldavec želiš v EU, a so tvoje proevropske stranke skorumpirane," je dilemo rojakov pred volitvami opisala znana moldavska novinarka Natalia Morar. Zato ne preseneča, da se glede na javnomnenjske raziskave najvišja podpora obeta komunistom, ki naj bi dobili 21 odstotkov glasov.

Za sedeže v parlamentu se je sprva potegovalo 26 strank, javnomnenjske raziskave pa so napovedovale, da jih bo šestodstotni volilni prag presegle šest.

Vodja komunistov Vladimir Voronin

Vendar pa je sodišče v Kišinjovu stranki Patria (Domovina) razvpitega poslovneža Renata Usatiija tik pred volitvami v četrtek prepovedalo sodelovanje na volitvah. Kot so pojasnili, naj bi stranka za predvolilno kampanjo dobila več kot 400.000 evrov iz tujine, denarja pa ni prijavila. Usatii je odločitev sodišča označil za provokacijo in napovedal pritožbo. Stranka 36-letnega milijonarja, ki naj bi bogastvo zaslužil s svojim podjetjem v Rusiji, po navedbah kritikov pa ga podpira Kremelj, naj bi glede na javnomnenjske raziskave dobila okoli 15

odstotkov glasov. Proruski tabor je tako z izključitvijo Patrie izgubil eno najmočnejših strank.

V proruskem bloku so sicer tudi socialisti pod vodstvom Igorja Dodona, čigar priljubljenost po navedbah strokovnjakov v zadnjem času narašča. Dobili naj bi sedemodstotno podporo. Liberalni demokrati, demokrati in liberalci, ki vidijo prihodnost Moldavije v EU, bi skupaj osvojili 49 odstotkov glasov.

Pred izključitvijo Patrie je kazalo, da bodo komunisti jeziček na tehtnici. Če bi oblikovali koalicijo s proruskim taborem, bi bilo to v praksi slovo od proevropske usmeritve Moldavije.

Po mnenju analitikov bi Rusija lahko na izid volitev vplivala tudi drugače, ne le preko politikov, kot je Usatii, temveč tudi preko moldavske diaspore. V Rusiji namreč dela več kot 400.000 Moldavcev, ki svojem nakazujejo denar in tako zagotavljajo preživetje številnih družin. Rusija je 280.000 med njimi uvrstila na črni seznam ljudi, ki jim grozi omejitev vstopa v Rusijo oz. izgon iz države. Moldavci, ki želijo, da jih odstranijo s seznama, morajo po navedbah ruskih oblasti med 5. in 30. novembrom obiskati domovino in se v Rusijo vrniti z dokazom, da so volili. Rusija je s tem pogojem odgovorila na to, da bodo

Moldavci v Rusiji lahko glasovali le na petih voliščih.

Obubožane volivce v Moldaviji s 3,5 milijona prebivalcev, bi lahko v podporo proruskim silam prepričali tudi gospodarski ukrepi, ki jih je Rusija uvedla proti nekdanji sovjetski republiki zaradi njenega približevanja EU. Zaradi ruskega embarga na moldavsko vino, zelenjavo in meso, je Moldavija po pisanju časnika Financial Times v zadnjem letu utrpela 150 milijonov evrov škode.

Odnosi Moldavije z Rusijo so že vrsto let zelo napeti. Moskva podpira Pridnestrojsko republiko na vzhodu Moldavije. Zaradi krize v Ukrajini strokovnjaki svarijo, da bi se lahko znova razplamtel tudi zamrznjeni konflikt v Pridnestrju. Ta sicer v predvolilni kampanji ni igral pomembne vloge, saj je videti, kot da v Moldaviji trenutno ni nihče zainteresiran za rešitev konflikta. V Pridnestrojski republiki v nedeljo tudi ne bo volišč, temveč bodo lahko prebivalci Pridnestrja volili na voliščih preko reke Dnestr, ki jih ločuje od preostale Moldavije.

Volitve bo med drugim spremljala sedemčlanska opazovalna misija Evropskega parlamenta, ki jo bo vodil evropski poslanec iz Slovenije Igor Šoltes (Zeleni/Verjamem).

Maja Cerkovnik (STA)

GORIŠKA - Gradbeni sektor stagnira, podjetja se borijo za preživetje

V enem letu izpuhtelo dvesto delovnih mest

Krizi gradbenega sektorja v Furlaniji Julijski krajini ni videti konca. Od leta 2008, pravijo sindikati, ki so v četrtek organizirali protestni shod v Trstu, je bilo v tem sektorju izgubljenih kar 5550 delovnih mest, od katerih 419 samo na Goriškem. Naša pokrajina je v letošnjem letu zabeležila 16-odstotni padec vpisanih v socialno-skrbno ustanovo Cassa edile, kar je največji upad v FJK. Leta 2013 je bilo v goriških gradbenih podjetjih zaposlenih 1172 ljudi, letos jih je le še 974, torej 198 manj.

»Problem so tako zasebne gradnje, saj si družine zaradi zmanjšanje kupne moči, davkov in drugih težav ne upajo vlagati v nepremičnine, kot tudi javne gradnje. Ob pomanjkanju sredstev je tu največji problem pakt stabilnosti, ki je veličanska ovira: tudi tam, kjer denar je, ga ni mogoče porabiti,« pravi goriški tajnik sindikata gradbenih delavcev Feneal Uil Andrea Di Giacomo, ki ob problemu pakta stabilnosti izpostavlja tudi počasnost birokracije: »V mislih imam urbanistični projekt Sacca dei Moreri ali Grado 3, ki ga namerava v Građežu uresničiti

»Ob rešitvi vprašanja pakta stabilnosti bi bilo treba korenito prenoviti filozofijo gradbeništva«

konzorcij pod vodstvom nepremičninske družbe Limbara. Gre za veliko naložbo, ki se po treh letih še ni uresničila, ker je postopek zaustavilo spomeniško varstvo.« Po Di Giacomovih besedah institucije priznavajo, da je gradbeništvo na psu, ukrepov pa ni. »Ob rešitvi vprašanja pakta stabilnosti bi bilo treba korenito prenoviti filozofijo gradbeništva. Bolj kot v gradnjo novih objektov, ki jih je že dovolj, bi se morali usmeriti v obnavljanje že obstoječih, a dotrajanih stavb, pa tudi v okolju prijazne in energetske varčne gradnje. Ne nazadnje bi morala država drugače ravnati z občanmi, ki so pripravljeni vlagati v nepremičnine: le-te ima zdaj za "molzne krave", katerim vsak drugi dan nalaga nove davke,« meni Di Giacomo in dodaja: »Hiranje gradbenega sektorja je velik problem, ki ima posledice tudi v drugih panogah, kot so pohištvena industrija, inštalaterstvo, izdelovanje oken in vrat, ipd. Pri nas imamo v glavnem majhna ali zelo majhna gradbena podjetja, zato njihovo zapiranje nima velikega odme-

va v medijih, če seštejemo vsa izgubljena delovna mesta pa vidimo, da je problem gradbeništva mogoče primerjati z zaprtjem kakšne velike tovarne, kot je na primer Electrolux. Na to, da je bil na Goriškem upad delovnih mest v odstotkih še večji kot drugje, je verjetno vplivalo tudi dejstvo, da so tu pri nas zaradi bližine meje nekoč ustanavljali gradbena podjetja številni tujci. S krizo so mnogi izmed njih podjetje zaprli in odšli,« pravi Di Giacomo.

Da položaj gradbenega sektorja ni rožnat, potrjujejo tudi slovenski gradbeni podjetniki. »Kljub krizi imam k sreči še precej dela, velikih naročil pa skorajda ni več. V glavnem opravljam manjša obnovitvena dela, verjetno pa tudi teh ne bi bilo, če bi ukinili davčne olajšave za obnove obstoječih nepremičnin in izboljšanje energetske učinkovitosti,« je povedal Vojko Juren z Vrha, ki mu pri delu pomagata dva uslužbenca in žena. Juren pravi, da tudi v javnem sektorju »vse miruje«, na redkih javnih razpisih pa pogosto zmagujejo večja podjetja, ki ponujajo znatne popuste na izključni ceni. »Popusti so včasih tako veliki, da plačilo ne zadošča niti za kritje stroškov za gradbeni material. Zato se dogaja, da zmagovalci razpisov del ne zaključijo ali pa z njimi zavlačujejo,« pravi Juren, po katerem bi morale biti občine bolj kot na popust pozorne na to, da čim več del zau-pajo krajevnim podjetjem.

DOBERDOB Kamnolom še vedno ne obratuje

Kriza gradbeništva je prizadela tudi druge panoge, ki so povezane z gradnjo objektov in infrastruktur. Med temi je kamnolomstvo, o težavah katerega priča tudi kamnolom pri Devetah. Dežela FJK je v začetku leta le prižgala zeleno luč za njegovo širitev, za katero je podjetje Granulati Calcarei zaprosilo že pred mnogimi leti, dejavnosti pa kljub temu niso stekle. »Zaradi krize kamnolom ne obratuje, to pa pomeni, da naša občina ne prejema denarja,« je povedal župan Fabio Vizintin.

ŠTEVERJAN - Podjetje ATER ponovno objavilo razpis

Še pet stanovanj

V Grajski ulici tik ob vaškem vrtcu - Rok za vložitev prošenj bo potekel 16. januarja

Podjetje ATER je po pooblastilu občine ponovno objavilo razpis za oddajo v najem petih stanovanj v Grajski ulici 10 tik ob vrtcu. Po najnižji ceni - za 165 evrov mesečno - oddajajo v najem enosobno stanovanje, ki meri 33,08 kv. metra. Najemnina enosobnega stanovanja v drugem nadstropju, ki meri 34,48 kv. metra, znaša 170 evrov, 180 evrov mesečno pa je treba odšteti za enosobno stanovanje v pritličju, ki meri 36,22 kv. metra. Rahlo večje (39,72 kv. metra) je enosobno stanovanje v prvem nadstropju, ki ga oddajajo v najem za 200 evrov mesečno, za 210 evrov pa je na voljo enosobno stanovanje v drugem nadstropju, ki meri 42,27 kv. metra. Pogoji za prijavo so polnoletnost, bivališče v FJK, državljanstvo države EU z bivališčem v Italiji ter kazalnik ISEE za leto 2012 med 12.000 in 29.000 evrov oz. kazalnik ISE nižji od 58.800 evrov. Med pogoji je tudi bivališče v občinah Gorica, Števerjan, Sovodnje in Doberdob. Rok za vložitev prošenj je 16. januar 2015.

Stanovanjski blok v Grajski ulici

GORICA

Kupil strup in odšel z doma

Iskalna akcija zaobjela deželo

Na Goriškem, Videmskem in v drugih krajih Furlanije Julijske krajine so včeraj ves dan iskali 54-letnega Goričana, za katerega obstaja nevarnost, da bi lahko naredil samomor. Goriško kvesturo so včeraj zjutraj obvestili svojci, katerim naj bi moški po nepotrjenih virih pustil poslovilno pismo. Pogrešane z domnevnimi psihičnimi težavami, ki je v preteklosti že večkrat odšel od doma, naj bi si na spletu priskrbel strup, ki se uporablja pri evtanazijah. Pošiljko so mu izročili včeraj zjutraj, nakar je izginil. Zaradi občutljivosti zadeve na policiji ne dajejo podrobnejših informacij.

TRŽIČ - Naložba v varnost in lepši videz

Pol milijona za ceste

Prikaz obnovljene Ulice IV Novembre

Ulica Duca D'Aosta, Ulica Aquileia, Ulica Romana in Drevored San Marco, pa tudi ulice IV Novembre, Manlio, Pucino, Bagni, Da Vinci, Tito Livio in Boschetti ter mostič v Ulici Galvani. Vanje bo tržiška občina v prihodnjem letu vložila 480.000 evrov, s katerimi bo poskrbela za varnost vseh udeležencev v prometu, za strukturne izboljšave in za bolj urejen videz.

»Cilj, ki smo si ga zastavili, je predvsem izboljšanje varnostnih razmer. V načrt, pri snovanju katerega smo upoštevali predloge odborov mestnih rajonov, smo vključili tudi nekatere stanovanjske ulice. Pozornost smo posvetili predvsem šibkejšim udeležencem v prometu, torej pešcem, ter se v dogovoru z odborništvom za urbanizem odločili za ne-

katere izboljšave in olepšave,« je povedal odbornik za promet Fabio Gon, županja Silvia Altran pa je poudarila: »Omejitev pakta stabilnosti so nam v zadnjih letih ustvarile precej težav, zdaj pa nam je končno le uspelo zagotoviti nekaj sredstev, s katerimi bomo lahko odgovorili na zahteve rajonov in občanov.«

Med ulicami, ki jih bodo korenito preuredili, bo tudi Ulica IV Novembre. Prometni otok, ki ločuje vozne pasove, bodo olepšali s kockami iz porfirja, rečnimi kamni in okrasnim rastlinjem, popolnoma pa bodo obnovili tudi javno razsvetljavo. Veliko ulic bodo na novo asfaltirali, preuredili kolesarske steze in pločnike, v Ulici Galvani pa bodo zamenjali dotrajan mostič. Dela naj bi se začela spomladi.

NOVA GORICA - Izbruh virusne bolezni

Z razstave psov prinesli ošpice

Na Goriškem so se pojavile ošpice. »Gre za omejen izbruh te bolezni, ki je sicer zelo nalezljiva. Zaenkrat obravnavamo dvanajst ljudi, ki imajo znake bolezni, pri štirih je bila diagnoza potrjena tudi z laboratorijskimi preiskavami, rezultate za petega pričakujemo danes, za sedem pacientov pa bodo rezultati znani jutri,« je včeraj povedal Marko Vudrag, vodja novogoriške enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ). Vsem bolnikom pa je skupno, da so obiskali mednarodno razstavo psov v Šempetru 8. in 9. novembra, na kateri so sodelovali lastniki psov iz 27 držav. Med obiskovalci so seveda bili tudi ljudje z italijanske strani meje.

»Glede na to, da pri nas virus ošpic že dlje časa ne kroži, predvidevamo, da je bila okužba vnešena iz tujine. V okviru epidemiološke preiskave še vedno poteka iskanje in zaščita kontaktov - oseb, ki so bile v tesnem stiku z obolelimi: družinski člani,

sodelavci, zdravstveni delavci,« pojasnjujejo iz NIJZ. »Pri nas gre za omejen izbruh te bolezni,« miri Vudrag, »medtem ko imajo v Bosni in Hercegovini epidemijo z nekaj tisoč obolelimi. V Sloveniji imamo k sreči visoko kolektivno imunost, na Goriškem kar 95-odstotno. V tem primeru virus sploh ne more krožiti med populacijo, posamični primeri pa se lahko pojavijo.«

Največje tveganje za okužbo z virusom ošpic imajo osebe, ki so bile v stiku z bolnikom v času štirih dni pred pojavom izpuščaja in štirih dni po pojavu izpuščaja in proti ošpicam niso zaščitene. To so osebe, ki proti ošpicam niso bile cepljene ali so bile cepljene nepopolno, le z enim odmerkom, ošpic niso prebolele in so rojene po letu 1960. Te osebe morajo biti cepljene proti ošpicam čim prej, da se okužba prepreči.

Ošpice so akutna, zelo nalezljiva virusna bolezen, za katero je značilna vro-

čina, kašelj, nahod, vnetje veznic in značilen izpuščaj. Ta se pojavi od tretjega do sedmega dneva bolezni najprej na obrazu, nato se razširi po telesu, traja 4-7 dni. Zapleti bolezni se lahko kažejo kot vnetje srednjega ušesa, pljučnica, driska in vnetje možganskega tkiva. Smrtni izid bolezni je relativno redek. Inkubacijska doba pri ošpicah znaša okoli deset dni. Bol-

Marko Vudrag (levo) in šempetrska razstava psov

FOTO KM, S.S.

niki postanejo kužni štiri dni pred pojavom izpuščaja in ostanejo kužni do štiri dni po pojavu izpuščaja.

V Sloveniji je bilo obvezno cepljenje proti ošpicam uvedeno leta 1968. Od leta 1990 so otroci praviloma cepljeni proti ošpicam z dvema odmerkoma cepiva, prvi odmerek prejmejo od dopolnjenih dvanajst mesecev, drugega pa ob vstopu v šolo. Slovenija relativno dobro obvladuje

ošpice z visokim deležem cepljenih proti ošpicam. Tako se ošpice pri nas več let sploh niso pojavljale, v zadnjih letih pa se je pojavilo nekaj vnesenih primerov ošpic, ki pa niso povzročile večjih izbruhov.

Edina učinkovita zaščita pred ošpicami je cepljenje. Cepljenje proti ošpicam na NIJZ priporočajo vsem, ki jih niso preboleli ali niso bili cepljeni z dvema odmerkoma cepiva. (km)

ZAGRAJ - Po desetih letih na Debeli griži

Obnovljeni rovi

Na novo odprti rov (zgoraj) in prerez traku z otrokovo pomočjo (spodaj) BUMBACA

O projektu Kras 2014+, namenjenem ovrednotenju goriškega Krasa in spomina na prvo svetovno vojno, je govor že celih sedem let. Po začetnih načrtih bi morala biti gradbena dela že zdavnaj uresničena, birokracija in omejitve pakta stabilnosti pa so izvajanje močno upočasnile. In vendar je pokrajini v letu obeleževanja stoletnice začetka vojne le uspelo izpeljati del načrta, v katerega je vložila toliko napora.

Včeraj so na Debeli Griži svečano odprli glavni topniški rov in dva stranska rova, ki so bili v zadnjih desetih letih iz varnostnih razlogov nedostopni. Dogodka so se udeležili predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, podpredsednica Mara Černic in odbornica Vesna Tomsic, prišli pa so tudi županja iz Zagorja Elisabetta Pian, župana Sovodenj in Doberdoba Alenka Florenin in Fabio Vizintin pa še podžupan iz Gradišča Enzo Boscarol. Ministrstvo za obrambo je zastopal polkovnik Gustav Parisi, opravljena dela, pri katerih gre predvsem za namestitve varnostnih mrež in razsvetljavo, sta orisala funkcionar Flavio Gabrielcig in vodja del Stefano Alonzi. Odprtja so se udeležili tudi učenci iz Zagorja, zgodovino rovo je opisal Gabriel Sfiligoj iz združenja Julia Est, glasbeno točko pa je ponudil saksofonist Tomaž Nedoh.

GORIŠKA - Zadnji primer v Rupi

Kdo pa naj skrbi za dvojezičnost?

Upravičeno zahtevamo spoštovanje in izvajanje zaščitnega zakona na vseh ravneh, v Trstu, Gorici in še kje. V teh tednih je bilo to vprašanje pogosto omenjeno v razpravi o upravni preureditvi v naši deželi, ki je bila prav te dni izglasovana. Enako glasni smo bili in smo zahtevali, naj se »krivica« odpravi, ko je kulturni ustanovi iz Nove Gorice spodletelo in je po Gorici razobesila le italijanske plakate. Dogaja pa se - žal v zadnjem času kar pogosto -, da sami pozabljamo na spoštovanje dvojezičnosti. Posnetka, ki ju objavljamo ob tem pisanju, sta iz Rupe, kjer se gradi nasip, ki naj bi del naselja zaščitil pred poplavi.

Na gradbišču nasipa pri Rupi o slovenskem jeziku niti sledu

GORICA - Praznovanje v Kulturnem domu

Prehojena pot osmišlja trud in optimizem

Na odru Igor Komel, Martina Feri z orkestrom in Alenka Florenin

BUMBACA

Likovno privlačno število je skupaj s trintridesetimi zlatimi zvezdicami v četrtek krasilo odsko ozadje Kulturnega doma med glasbeno in govorno slikovitim programom ob obletnici njegovega odprtja. Občinstvo in povabljeni goste je z začetnim pozdravom nagovoril Robert Cotič. Dejal je, da smo na isti dan pred 33 leti izročili namenu Kulturni dom v z voščilom, da bi postal središče kulturnih dejavnosti v mestu, kraj sodelovanja in stikov za celotno našo skupnost, hkrati pa tudi razpoznavna hiša sožitja med Slovenci, Italijani in Furlani. Sedaj lahko trdimo, da Kulturni dom sodi med osrednje ustanove, ki se aktivno zavzemajo za vsesplošni razvoj goriške kulturne dejavnosti. Imenoval je predstavnike goriške pokrajine in občin Gorica, Doberdob, Sovodnje, Nova Gorica, ZSKD, Glasbene matice, Dijaškega doma ter italijanskih in furlanskih kulturnih organizacij. V preteklih sezonah je Kulturni dom z velikimi napori uspel izvesti načrtovane dejavnosti. Kljub finančnim rezom je ustanova dosegla spodbudne rezultate. TV in radijska oddaja *Prizma optimizma* je prvič šla v eter prav z odra v Gorici. Spodbudno bi bilo, če bi se takšna praksa nadaljevala.

Slavnostni govor so prireditelji povzeli Alenki Florenin, županji v Sovodnjah ob Soči. Navedla je spremembe, ki smo jih doživeli v zadnjih treh desetletjih in nas svarijo, da ne moremo ostati zapečateni v neki idealni dimenziji, kot smo jo dojemali v rosnih letih. Kulturni dom smo odprli osem let pred rušenjem Berlinskega zidu, na katerega so se nekateri neutemeljeno sklicevali, ko so opisovali to območje in sobivanje Gorice ter Nove Gorice.

Kulturni dom se je tudi v zunanji podobi razlikoval od drugih dvoran v mestu. Namenjen je bil slovenski publiki, je pa uspel najti nove in nove vsebine. Če so pobude bile v sozvočju z njegovim poslanstvom, ni nikomur zaprl vrat. Navidezno razvodenost slovenskih prvin je več kot uravnotežal ugled, ki si ga je pridobil v očeh ostalih sosesčanov.

Gospodarska slika se je poslabšala in ohromila marsikatero uspešno goriško postavko; sedaj rešujeta njeno sliko kultura in izobraževanje. Če bo tudi to širalo zaradi nižanja prispevkov, bo sromašenje trajno obubožalo goriški prostor. Kulturni dom vsekakor želi tudi v prihodnje opravljati dosedanje poslanstvo. O podobnih vsebinah se je z Milanom Krapežem, voditeljem televizijske in radijske krite predstave, pogovarjal ravnatelj Igor Komel.

Sledila je *Prizma optimizma*, terenska varietajska oddaja Radia Slovenije, s kate-

ro gostujejo po slovenskih krajih in razveseljujejo obiskovalce že od leta 1978. Z orkestrom Big Band RTV Slovenija, ki ga je vodil dirigent Patrik Greblo, so nastopili Tilen Artač, Sašo Hribar, Nataša Ralijan Tič, Darja Švajger, Rudi Bučar in Martina Feri. Orkester je brez pevcu Rudija Bučarja in pevk Dare Švajger ter Martine Feri zaigral trikrat, od tega je na zaključku izvedel za velik ansambel prirejen venček Avenikovih komadov, sicer pa je v enajstih točkah spremljal izvajanje solo pevcev lahke glasbe, ki so publiki ponudili svojo temperamentnost in profesionalnost hkrati s čustvenimi besedili in avtorskimi stvaritvami. Daljše premore v glasbenem izvajanju so z iskrivostjo, ironijo, besednimi igrami, hudomušnimi namigovanji in posnemanjem znanih slovenskih osebnosti domiselno napolnili Nataša Ralijan Tič, Tilen Artač in Sašo Hribar. Voditelj Krapež je s »psihologinjo Ifigenijo« stopil tudi v dvorano med gledalce in jih zaobjel v program ... (ar)

GORICA

Nagrade za pianiste

S koncertom in podelitvijo nagrad se bo nocoj ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž zaključilo mednarodno tekmovanje za 14. nagrado za pianistično interpretacijo Giuliano Pecar in za nagrado mesta Gorica; organizator je kulturno in glasbeno združenje Florestan. Finalisti za nagrado Giuliano Pecar so Dmitry Masleev (Rusija), Daniël Van Der Hoeven (Holandska), Michael Davidov (Španja-Izrael), Liana Gevorgyan (Rusija) in Nikolay Kozin (Rusija). Danes dopoldne pa bodo še zadnje selekcije za nagrado mesta Gorica. Vstop na koncert bo prost.

SV. ANDREJ - Z današnjim dnem

Najbolj priljubljeni sejem na Goriškem

Sredi Gorice se danes začne Andrejev sejem. Že v jutranjih urah bodo odprli 250 stojnic, ki bodo domačine in obiskovalce od drugod privabljale vse do ponedeljka popoldne, do 8. decembra pa bo v Ljudskem vrtu, v Ulici Cadorna in na Battistijevem trgu delovalo 74 vrtljakov in atrakcij, ki se jih bodo veselili predvsem najmlajši. Vremenska napoved za vikend žal ni najboljša, sejmariji pa upajo, da so se vremenoslovci uštel. V okviru sejma poteka v dvorani UGG tudi pokušnja vin na pobudo združenja Autok-

tona; vrata so odprli včeraj popoldne, danes, jutri in v ponedeljek pa bodo vina in prigrizek ponujali med 11. in 24. uro. V nekaterih praznih trgovinah v Raštelu bodo danes zaživele gostilne, drevi ob 18.30 pa bo župan Ettore Romoli prižgal božične lučke, s katerimi so okrasili Ljudski vrt, nakar bodo zažareli še jelka na Travniku, grad ter glavne palače in ulice v mestnem središču. Zaradi sejma so mnoge ulice zaprte za promet; voznikom zato svetujemo, da parkirajo pri Rdeči hiši ali vsekakor izven mestnega jedra.

Danes bodo »pognali« vrtljake

GORICA - Delegacija RTV Slovenija

Odkrivali neznano

Marko Filli: »Premalo Slovencev pozna trud, ki ga zamejci vlagajo v svoje delovanje«

»Zelo me veseli, da smo lahko od bližine in na terenu spoznali realnost in bogato delovanje Slovencev v tem delu Furlanije Julijske krajine. Še bolj se bomo morali potruditi, da bomo del tega prikazali tudi v naših oddajah, saj premalo ljudi pozna ves ta trud, ki ga vlagajo Slovenci v zamejstvu,« je ob koncu obiska po Benečiji in Gorici dejal generalni direktor RTV Slovenija Marko Filli. Varietajska oddaja slovenske nacionalke *Prizma optimizma*, ki je potekala v Kulturnem domu v Gorici, je Komisiji RTV za programske vsebine, namenjene Slovincem v sosednjih državah, ponudila priložnost, da obišče naše kraje. Dvanajstčlanska delegacija se je v četrtek v spremstvu Marina Marsiča, predsednika SKGZ za Tržaško, najprej odpravila na dvojezično šolo v Špetru, kjer jo je sprejela bivša ravnateljica Živa Gruden. Tam je obiskala peti razred in se seznanila s potekom pouka. Na Inštitutu za slovensko kulturo je goste pričakala predsednica Bruna Drobol, sledil je še obisk Slovenskega multimedijskega okna, ki jim ga je predstavila Marina Cernetig. »Z multimedijskim oknom ste opravili izvrstno delo, dobessno navdušen pa sem nad delovanjem dvojezične šole. Poznal sem namreč druge primere šol v zamejstvu, na katerih pa poteka pouk v glavnem v enem jeziku. Ideja o dvojezični izobrazbi je odlična,« je še dejal Marko Filli in potrdil, da delovanje Slovencev izven matičnih meja je v Sloveniji premalo poznano. »Vsi vedo na primer za mazaške pohode po Avstriji ali za skrunitev slovenskih spomenikov na Tržaškem, ne poznajo pa vsega truda in energij, ki jih tu vlagate. Za to pa smo krivi mediji, ki večkrat poročamo le o negativnih dogodkih,« je priznal generalni direktor RTV.

V Gorici si je delegacija ogledala tako Trgovski dom kot KB center. Marsič je goste seznanil z družbeno, socialno, poli-

Med ogledom obnovljenega pritličja Trgovskega doma

BUMBACA

tično in športno organiziranostjo slovenske narodne skupnosti v Italiji, povzel je tudi zgodovino Trgovskega doma in orisal delovanje EZTS GO. Knjižničarka Breda Bertalanč pa jim je predstavila Feiglovo knjižnico in namignila, da se bo preselila v prostore Trgovskega doma. Poudarek je bil namenjen sodelovanju Narodne in študijske knjižnice (NŠK) z ostalimi knjižnicami v Italiji in Sloveniji, gostje pa so ugotovili, da je z vključitvijo v sistem Cobiss NŠK polnopravni del javno-informacijskega sistema Slovenije.

Navdušenje nad obiskom je izrazil tudi predsednik Komisije za programske vsebine, namenjene Slovincem v sosednjih državah, Jernej Černič Letnar, ki je napovedal nekatere novice: »Naš obisk je bil odlična priložnost za navezovanje stikov in zato, da na terenu neposredno spoznamo

vašo realnost. Zagotovo se bo lahko s tem v zvezi rodila kaka oddaja ali tudi kaka debata o težavah, s katerimi se soočajo Slovenci, ki živijo v predelih, kjer so še vedno del manjšine. To komisijo smo ustanovili, da bi tudi v Sloveniji pogostejše poročali o dogajanju onstran državne meje, saj je trenutno kritje zelo slabo predvsem, kar zadeva tiskane medije. Prav zaradi tega si prizadevamo, da bi v naslednjih mesecih zaživel podstran na našem multimedijskem portalu MMC, ki bo poročala o delovanju in dogajanju pri Slovincih v sosednjih državah. Računamo seveda na sodelovanje tukajšnjih medijev, v prvi vrsti Primorskega dnevnika in deželnega sedeža RAI FJK, saj s posredovanjem novic in prispevkov lahko veliko pripomoreta k promociji tako raznolikega in pestrega delovanja.«

Albert Voncina

GORICA - Združenje Alighieri Tečaj italijanščine in čezmejne sanje

V sredo, 3. decembra, bo v dvorani liceja Slataper v Diazovi ulici v Gorici celodnevni izpopolnjevalni tečaj italijanskega jezika za profesorje italijanščine, a tudi za profesorje drugih predmetov, ki poučujejo v razredih s tujimi učenci oz. dijaki. Nanj vabijo še medkulturne posrednike, ki delujejo v stiku z migranti. Prireja ga krajevni odbor vsedravnega združenja Dante Alighieri, za katerega je značilna hvalevredna kulturna odprtost, povezana z zavedanjem, da je Gorica zaradi svoje lege na stičišču narodov in kultur zelo poseben kraj. Takšno širino je odboru dala njegova predsednica, Antonia Blasina Miseri, sicer profesorica angleškega jezika na italijanskem liceju, ki je svojo hčer zaupala slovenskemu liceju v Gorici. Na čelu krajevnega odbora je od leta 2008, vzdržuje stike tudi s stanovskimi kolegi v Sloveniji in sanja o tem, da bi ustanovila odbor združenja Dante Alighieri v Novi Gorici. »Lahko bi bil kar goriškono-goriški odbor, nekaj edinstvenega za naše združenje. To je sicer dolgoročni cilj, sem pa vztrajna in svoje cilje običajno uresničim,« je predsednica povedala med včerajšnjo predstavitev tečaja na sedežu združenja v Codellejevi ulici.

Antonia B. Miseri

Vpise na tečaj bodo v sredo sprejemali med 8.30 in 9. uro, nakar bodo predstavili nov program tečaja v organizaciji združenja Dante Alighieri. Ta je ena izmed štirih izobraževalnih ustanov v Italiji (ostale tri so univerze), ki izdajajo potrdila o znanju italijanskega jezika tudi profesorjem v tujini. »Vem za novogoriškega profesorja, ki se je za tovrstno potrdilo moral obrniti na italijanski kulturni inštitut v Ljubljani. Lahko bi ga bil pridobil pri nas,« je o koristih čezmejnega povezovanja še poudarila Antonia Blasina Miseri. Osrednji del tečaja bodo predavanje in dva laboratorija na temo didaktičnih pristopov za okrepitev govornih sposobnosti, ki jih bo vodila Silvia Giugni, docentka italijanščine za tujce. Tečaj se bo zaključil ob 16. uri; udeležba je brezplačna, pogoj je le vpis v združenje Dante Alighieri, letna članarina znaša 30 evrov; za podrobnejše informacije je na voljo naslov comitatodantegorizia@libero.it in tel. 329-2199791.

GORICA - Pred sto leti v Sarajevu

Prvič na ogled

Razstavo fotografij iz zapuščine Maria Attemsa Svetokriškega spremlja trijezični katalog

V Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju je na ogled razstava, ki je vredna pozornosti že zaradi dejstva, da je fotografsko gradivo prvič prikazano v javnosti. Nanaša se na atentat na prestolonaslednika Franca Ferdinanda v Sarajevu 28. junija 1914, ki je bil povod za začetek prve svetovne vojne. Dragoceni posnetki iz zapuščine grofa Maria Attemsa Svetokriškega bodo razstavljeni še do januarja, v četrtek pa so predstavili spremljalni katalog.

Občinstvo je uvodoma pozdravil gostitelj - pokrajinski odbornik za kulturo Federico Portelli, ki je izpostavil pokrajinske pobude, namenjene obeleževanju stoletnice začetka vojne, in pohvalil tiste, ki z objektivnim pristopom prispevajo k boljšemu razumevanju tedanjega tragičnega dogajanja. Za njim je kustosinja muzeja Alessandra Martina predstavila razstavo grofovih fotografij in druge dokumentacije, ki je tudi na ogled. O tedanji av-

stro-ogrski Gorici je dejala, da je veljala za pomembno kulturno, večnarodno in gospodarsko središče cesarstva. Dodala je še podatek, da je nadvojvoda Franc Ferdinand - s soprogo žrtev sarajevskega atentata - obiskoval posoško mesto in tu prijateljeval z arhitektom Maksom Fabianjem. Ta je na Češkem in Moravskem zanj zasnoval in uredil kar dva dvorca, kamor je Franc Ferdinand rad zahajal na lov. Predsednik raziskovalnega združenja Isonzo, Bruno Pascoli, je nato razkril nekaj manj znanih dejstev iz življenja Franca Ferdinanda, zlasti še zamere in navzkrižja z dunajskim dvorom. Iz ohranjenih dokumentov izhaja, da je bil nadvojvoda odprt do Slovanov v monarhiji in naj bi jim bil pripravljen dodeliti večjo avtonomijo, vendar pod pogojem, da se ohrani monarhija. Okoliščine atentata v Sarajevu še danes niso povsem jasne in razčiščene, je pripomnil Pascoli.

V nadaljevanju večera je besedo imela ose-

Ob fotografijah je razstavljen še druga dokumentacija

BUMBACA

ba, ki je za razstavo najbolj zaslužna - Annibel Cunoldi Attems, uveljavljena likovna ustvarjalka in hkrati vnukinja Maria Attemsa Svetokriškega, visokega uradnika na namestništvu v Trstu in na ministrstvu za notranje zadeve na Dunaju. Na njenem goriškem domu se hrani njegova zapuščina, v kateri je tudi zbirka fotografij s poslednje poti Franca Ferdinanda in njegove žene Zofije, ki je šla skozi Trst in Gradec do Dunaja. Annibel Cunoldi je tudi predstavila trijezični katalog: besedila so v italijanščini, nemščini in slovenščini, kar je seveda hvalevredno. Prav se nam je zdelo, da je dejala, da bo nekaj ostalo tudi tedaj, ko razstave ne bo več. V muzejski dvorani so med večerom odvrtili še 10-minutni dokumentarec, ki je bil posnet v dneh okrog atentata ter ob prevozu krst v Trst in na Dunaj.

Sledil je še ogled razstave v lepo urejenih kletnih prostorih; vodiča sta bila Bruno Pascoli in Alessandra Martina. Poleg kakih tridesetih fotografij večjega formata so razstavljene povečane naslovnice nekaterih časopisov z novico o atentatu. Gledalca pa bo pritegnila tudi fotografija Maria Attemsa v skoraj naravni velikosti, ob kateri je grofov življenjepis. (vip)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Ul. Oberdan 3, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska Ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLÒ, Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Gledališče

»UN CASTELLO DI... MUSICAL & RISATE« v Kulturnem domu v Gorici: danes, 29. novembra, ob 20.30 »Il nodo della perpendicolare ovvero Quanti equivoci in famiglia« (Claudio Grattacaso), nastopa gledališka skupina Compagnia dell'eclissi iz Salerna; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici.

»ZIMSKI POPOLDNEVI« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: danes, 29. novembra, »Paskudarium«, nastopa slovaška gledališka skupina Divadlo Piki; informacije v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici 10.00-14.00 (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.org).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 29. novembra, ob 20. uri »Majhen mi je ta grob« (Biljana Srbljanović); informacije in predprodaja vstopnic na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU NOVA GORICA bo danes, 29. novembra, ob 20.15 koncert Simfoničnega orkestra FVG Mitteleuropa; informacije pri blagajni (tel. 003865-3354016) od ponedeljka do petka 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred predstavo.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.10 - 20.00 - 22.15 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 1. del.
Dvorana 2: 14.50 - 16.30 - 18.20 »I pinguini di Madagascar«; 20.00 - 22.15 »Lo sciacallo - The Nightcrawler«.

Dvorana 3: 15.00 - 16.45 »Il mio amico Nanuk«; 18.30 - 20.00 - 22.00 »Due giorni, una notte«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.10 - 20.00 - 22.15 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 1. del.

Dvorana 2: 15.00 - 16.45 - 18.30 »I pinguini di Madagascar«; 20.15 »I pinguini di Madagascar« (digital 3D); 22.10 »Cub - Piccole prede«.

Dvorana 3: 17.40 - 20.15 - 22.15 »Ogni maledetto Natale«.

Dvorana 4: 16.20 »Il mio amico Nanuk«; 18.00 - 20.00 - 22.10 »Scusate se esisto!«.

Dvorana 5: 17.20 - 19.50 - 22.10 »Trash«.

DANES V NOVI GORICI

GASILSKI DOM, SEDEJEVA UL. 9: od 14. do 22. ure: »Fenomen Bruno Groening - Po sledeh "čudodelnega izcelitelja"«.

Šolske vesti

KD OTON ŽUPANČIČ prireja v soboto, 6. decembra, med 14.30 in 16.30 božično delavnico za otroke iz vrtca in osnovne šole. Ker je število mest omejeno, prireditelji pozivajo k čim prejšnji prijavi po tel. 347-8665505 (Katja).

Izleti

POHOD IN VODEN OBISK bazilike v Ogleju organizira združenje Forum Gorica v nedeljo, 30. novembra. Zbirališče pohodnikov je predvideno ob

10.30 pred cerkvijo Sv. Andreja v kraju Perteole pri Rudi, nato se bodo pohodniki podali na približno 13 km dolgo pot do Ogleja. V popoldanskih urah bo ob 16. uri na sporedu obisk bazilike v Ogleju, ki ga bo vodil Andrea Bellavite. Predviden je tudi nastop pevskega zbora Ars Musica iz Gorice; informacije po tel. 339-6382180.

SPDG prireja izlet v neznano v nedeljo, 30. novembra. Zbirališče ob gostilni pri Miljotu (Devetaki) ob 8. uri, približno 3 ure in pol hoje po kraškem terenu, na koncu postanek v planinski koči; informacije po tel. 339-7047196 (Boris).

Obvestila

SINDIKAT UPOKOJENCEV IZ DOBERDOBA SPI CGIL vabi na zborovanje v četrtek, 4. decembra, ob 15.30 v turistični kmetiji Kovač v Doberdobu. Spregovorili bodo o sedanjih težavah in si izmenjali voščila.

2. FESTIVAL ESTETSKIH ŠPORTOV bo v telovadnici AŠZ Olympia na Drevoledu 20. septembra v Gorici v nedeljo, 30. novembra, ob 10.30. Srečanje organizirajo društva Bor, Cheerdance Millenium, Olympia, Polet in Vipava.

PRI KD BRIŠKI GRIČ ŠTEVERJAN zbira stare kartonaste potovalke oz. vintage kovčke za gledališko predstavo; informacije po tel. 320-1817897 (Daniela) ali 347-0162172 (Tamara). Zaboje, kovčke in škatle sprejemajo do 20. decembra.

Prireditve

DO SVOBODNEGA GIBA - Revija otroških in mladinskih plesnih skupin v organizaciji ZSKD in SKD Tabor bo danes, 29. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah (Ul. Ricreatorio, 1). Na razpolago bo parkirišče sosednje ZKB.

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno prednovoletno silvestrovanje v nedeljo, 28. decembra, v Pineti pri Gradežu. Prijave sprejemajo po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-78138 (Sonja S.). Obvezno na račun 20 evrov.

KAKO NAJ SE BRANIMO PRED GOLJUFI IN TATVI? Občina Sovodnje vabi v torek, 2. decembra, ob 19. uri v dvorano Zadržne banke Doberdob in Sovodnje, Prvomajska 120/A v Sovodnjah, na srečanje na temo varnosti in oblik preprečevanja goljufij in tatvin, ki je namenjeno predvsem starejšim občanom oz. ranljivim skupinam. Pobudo prireja goriška pokrajina v sodelovanju s sindikalnimi predstavništvi upokojencev, zavodom Galilei in javnimi upravami.

ŽUPNIJA SV. ANDREJA APOSTOLA, PD Štandrež in Skulptura 2001 vabijo na praznovanje župnijskega zavetnika »Štandrež 2014«: danes, 29. novembra, ob 9.15 adventne delavnice, ob 19. uri maša, vodi nadškof Carlo Redaelli, somašujeta upokojena škofa Dino De Antoni in Metod Pirih, sodelujejo združenje Unitalsi. V nedeljo, 30. novembra, ob 9.30 na trgu pred cerkvijo tržnica v pričakovanju Božiča; ob 10. uri bo mašo vodil srebrnomašnik Božo Rustja; ob 11. uri na trgu podelitev dvanajstega klasa; ob 11.15 bo mašo vodil srebrnomašnik Karel Bolčina; ob 17.30 praznične večernice; ob 18. uri v župnijskem domu »Naša tombola«. V torek, 2. decembra, ob 14. uri v župnijskem domu lutkovna predstava.

»KO SE PRED OČMI DOKONČNO ZATEMNI« je naslov srečanja v soorganizaciji SZSOja, MOSPa in skupine Etika in prihodnost, ki bo danes, 29. novembra, v Močnikovem domu v Gorici v Svetoivanski ulici 9 ob 19. uri. Uvedel ga bo p. Edi Kovač z ljubljanske in toulouške univerze.

KD DANICA vabi na miklavževanje v četrtek, 4. decembra, ob 19. uri v ŠKC Danica na Vrhu. Nastopajo OPZ Vrh

Sv. Mihaela in društveni otroci z igrice »Decembrska pustolovščina«.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek Anton Gregorčič vabita v četrtek, 4. decembra, na novo srečanje pod lipami z naslovom »Ladinska skupnost v pokrajini Belluno in projekt evroregije Alpskega lokala«. Gosta večera bosta predsednik ladinske skupnosti Danilo Marmolada in sociolog Diego Cason, člana avtonomističnega gibanja BARD.

SKRD JADRO vabi na predstavitev knjige »Le origini dell' Occidente. Nel segno di Belino«, prevod knjige »Belinov kodeks« Iva Petkovska. O delu in avtorju bosta spregovorila zgodovinarja Valentino Roiatti iz Vidma in Claudio Barberi iz Trsta ter lektorica Anita Callea ob glasbeni spremljavi Edoarda Zottija iz Ronk v četrtek, 4. decembra, ob 18. uri v konferenčni dvorani tržiškega kulturnega konzorcija na trgu Unità 24 v Ronkah.

GRADNIKOVI VEČERI 2014: danes, 29. novembra, ob 20. uri predstavitev znanstvene monografije »O zemlja sladka: kamen, zrno, sok. Alojz Gradnik ter romanski in germanski svet« Ane Toroš, profesorice na fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici. Pesmi Alojza Gradnika bodo recitirale učenke OŠ Dobrovo in bivše učenke OŠ Alojza Gradnika iz Števerjana, ob glasbeni spremljavi skupine Pikaja.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.50, Giuseppina Cotic vd. Mauri z glavnega pokopališča v cerkev Srca Jezusovega, sledila bo upepelitev; 11.30, Anna Privato vd. Jug z glavnega pokopališča v cerkev Sv. Ane in na glavno pokopališče.

DANES V KRMINU: 10.00, Renato Blasizza iz bolnišnice v cerkev Rosa Mistica in na pokopališče.

DANES V RONKAH: 11.00, Valdino Tomasin (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca, sledila bo upepelitev.

Spet Ammann, Prevc 9.

KUUSAMU - Štirikratni olimpijski prvak v smučarskih skokih 33-letni švicarski veteran Simon Ammann (284,1 točke), sedmi z uvodne tekme v Klingenthalu, je presenetljivi zmagovalc včerajšnje tekme svetovnega pokala pod žarometi v finskem Kuusamu. To je bila njegova prva zmaga po 29. decembru 2013. Od Slovencev je najvišje končal Peter Prevc (254,5), ki je po izjemnem finalnem skoku v finalu napredoval z 18. na deveto mesto.

Tudi Ligetyja še ne bo

LAKE LOUISE - Danes od 19.30 naprej bo na sporedu prvi moški smuk v Lake Louisu, jutri pa še superveleslalom. Zaradi močnega sneženja so morali odpovedati tudi včerajšnji trening smuka, napovedi za danes pa so spodbudnejše. Na startu obeh tekem ne bo svetovnega prvaka v superveleslalomu Teda Ligetyja (na fotografiji ANSA), ki se je med treningom poškodoval zapestje in moral pod nož. Ameriška izbrana vrsta bo tako okrnjena, saj ne bo niti Bodeja Millerja, ki bo izpustil vse tekme severnoameriške turneje.

JADRANJE - Sivitz Košuta in Farneti po drugem dnevu finala v Abu Dabiju

Končala tretja, ampak ...

ABU DABI - Jadralca Čupe Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta sta po drugem dnevu finala svetovnega pokala v Abu Dabiju nazadovale na 11. mesto, kljub temu pa sta bila po prihodu na obalo zelo zadovoljna. »Dala sva res vse, kar sva mogla, čeprav končna razvrstitev ni na naši strani,« sta zapisala tudi na facebook strani. V prvi regati sta skozi cilj namreč prijadrala tretja, celo meter pred svetovnima prvakoma Belcherjem in Ryanom, a ju je nato sodniška komisija diskvalificirala zaradi predčasnega starta. »Na prvi boji sva bila tudi druga, samo za Hrvatoma Fantelo in Marenicem, v drugem delu plova sva jadrala med šesteterico, na koncu pa sva spet pritisnila na plin, tako da sva v zahtevnih vetrovnih razmerah, kjer je bila fizična moč odločilna, prijadrala skozi cilj meter pred svetovnima prvakoma,« nam je povedal krmar Sivitz Košuta. Diskvalifikacija pa ju ni potrla, prej nasprotno. Navdala ju je z dodatnim elanom, saj sta sebi in ostalim dokazala, da sta lahko boljša tudi od favoritov. V drugi regati pa sta po zelo slabem začetku in zgrešeni taktiki spet zajadrala zagrizeno in končala na 10. mestu. Danes bodo jadralci opravili še dva plova: če bosta jadralca Čupe končala dan med najboljšimi desetimi posadkami, bosta nastopila še na regati za kolajne. Od deseterice ju loči šest točk. Po štirih plovih vodita Avstralca Belcher in Ryan, druga sta Japonca Matsunaga in Yoshida, tretja pa Hrvata Fantela in Marenic.

V razredu finn je slovenski jadralca Vasilij Žbogar ubranil prvo mesto tudi po drugem dnevu regat. Tina Mrak in Veronika Macarol sta v ženskem dvedosu 470 napredovali na sedmo mesto, medtem ko sta Italijanki Komatar in Carraro šesti. Tržačan Giovanni Cocoluto je v razredu laser 13., Alessio Spadoni pa 18. (vs)

Zanimivo na Čarboli

Tekma kroga rokometne A1-lige bo v Trstu. Ob 18.30 bodo v sportni dvorani na Čarboli rokometarji Pallamano Trieste merili moči proti Brixnu v 1. krogu povratnega dela. Gre za dvoboj med tretjeuvrščenimi Tržančani in petouvrščenimi gosti.

Pall. Trieste 2004 šele v ponedeljek

KOŠARKA - Tržaški košarkarji Pallacanestro Trieste 2004 bodo igrali šele v ponedeljek. V tekmi 10. kroga bi se lahko z zmago približali vrhu lestvice: Torino ima samo zmago več. Košarkarice Calligaris Triestina bodo v A1-ligi merile moči proti višjeuvrščeni Venezii (v nedeljo ob 18.00 v tržaški palači PalaRubini). Miljska Querciambiente bo igrala danes v gosteh pri Cagliariu (ob 18.00).

LJUBLJANA - Tradicionalna novinarska konferenca

Kritike in pohvale

Ob delegaciji ZSŠDI tudi predsedniki ŠD Vesna in ŠZ Olympia

LJUBLJANA - Slovenski zamejski šport v Italiji, Avstriji in na Madžarskem se je včeraj predstavil v Ljubljani na že tradicionalni novinarski konferenci, ki jo Olimpijski komite Slovenije organizira s Združenjem športnih zvez in Komisijo za zamejski šport. Slovenski šport v Italiji so tokrat predstavljali nogometaši in odbojkarji: z delegacijo ZSŠDI so se pripeljali predstavniki ŠD Vesna, vratar in kapetan Edvin Carli in predsednik Robert Vidoni, ter predsednik ŠZ Olympia Mihael Corski in športni direktor Andrej Vogrič. Obe športni realnosti sta sicer maloštevilnim medijem predstavila svoje delovanje, ki je doseglo višek v minuli sezoni z napredovanji, osrednji govor pa je imel predsednik ZSŠDI Ivan Peterlin. Kritično je ocenil poročanje o zamejskem športu v medijih v Sloveniji (»Dejstvo je, da se o nas ne piše, ne poroča in tako ostajamo še vedno za "sobrate" v matici v bistvu neznanci.«),

nato pa predstavil bogato športno dejavnost v Italiji, kjer se slovenski šport istoveti z več kot 3000 uradnimi nastopi, s približno 3000 navdušenci, napovedal, da bo januarja izšla obsežna študija, obenem pa širino športne realnosti pri nas prikazal z napovedjo, da se bodo le-tos športniki nosilci osrednje proslave na Prešernov dan na odrskih deskah Kulturnega doma v Trstu. Seveda pa

predsednik ni pozabil na vse športne uspehe minule športne sezone.

Avstrijsko stran je vodil predsednik Slovenske športne zveze Marijan Veliki, madžarsko stran pa Jože Hirnok. Svoj pozdrav je prisotnim namenil tudi predsednik OKS Janez Kocjančič, ambasador slovenskega športa Miro Cerar in načelnica komisije za zamejski šport Sonja Poljšak.

NOGOMET - Kras Repen jutri v Repnu z novim trenerjem lovijo prvo domačo zmago

Za dodaten korak naprej

»Brez« trenerja na klopi je v nedeljo Kras iztržil pomembno zmago v gosteh, a ničla ostaja pod stolpcem »zmage na domačem igrišču«. Prav odpraviti to ničlo je jutrišnji cilj Repencev, ki jih bo prvič vodil dosedanji igralec Anton Tonči Žlogar, ki se bo skoraj gotovo posvetil izključno treniranju po dolgi in uspešni karieri kot igralca.

Kras bo v Repnu (ob 14.30) gostil Giorgione, ki ima na lestvici le tri točke več. Z zmago bi torej Kneževič in soigralci dohiteli nasprotnika in naredili dodaten korak navzgor na lestvici, ki bi se nato začela nasmihati belorodcem. Na tekmo so se pri Krasu zelo dobro pripravili: »Zelo sem zadovoljen nad opravljenim delom,« pravi trener Tonči Žlogar, »Upam, da se bo rezultat dela videl na tekmi. Odsotna bosta Gvičanič in Capalbio, vprašljiva pa sta nastopa Guliča in Raniča. Tudi sam ne bom igral zaradi težav z gležnjem. Skoraj gotovo se bom do konca sezone posvetil izključno treniranju, do noveletne prekinitev pa bi lahko igral le v skrajnem primeru. Giorgione je mlada in poletavna ekipa, ki lahko računa na zelo soliden napad, vendar je zame prioriteta, da Kras odigra tako kot zna. Začeli bomo s postavitvijo 4-2-3-1, saj jo igralci najbolj poznajo.«

Točka na domači tekmi proti Unionu Pro je v taboru Triestine pustila nekaj grenkobe, saj bi si Ferrazzolijevi varovanci zaslužili nekaj več. A jutri (ob 14.30) ima Triestina novo priložnost za naskakovanje prve zmage v sezoni, saj bo prišlo do novega dvoboja na dnu razpredelnice. Triestina odhaja na gostovanje v Dro proti nasprotniku, ki ima na lestvici pet točk več od Tržančanov. Po dvanajstih krogih brez zmage so Bez in soigralci kljub vsemu še v igri za ob-

stanek, a s tremi točkami se ne more več odlašati. Po prejetem opominu bo Triestina brez Giorgina, ob še vedno poškodovanem Arvii pa je vprašljiv tudi nastop Crosata. Teden več treningov je gotovo koristil Clari. Tehnično dobro podkovan napadalec naj bi znova začel na klopi, a tokrat naj bi mu trener prej zaupal kot pred tednom dni. (I.F.)

Zanimivo pri vrhu

Na vrhu lestvice 1. amaterske lige bo lahko ta konec tedna nekaj sprememb, saj se bosta v Vižovljah pomerila **Breg**, ki je bil prejšnji vikend prost, in Sistiano, ki ima le točko več. Sovodnje bodo igrali proti višjeopostavljeni tržaški ekipi Sant'Andrea - San Vito, brez Dal Canta in Liuta (poškodovan se je v nedeljo), vračata pa se Černe, Stergulz in Visintin, skoraj gotovo pa ne bo Đeriča. »Ker igrajo na umetni površini, bodo gotovo domačini v prednosti,« je povedal predsednik Sovodenj Zdravko Custrin. Varovanci trenerja Samba pa se vnaprej ne predajajo. Nekoliko lažjo nalogo pa bo imel **Primorec**, ki se bo v gosteh pomeril proti Medei.

Zanimivo bo tudi v 2. amaterski ligi, kjer se bosta Primorje in Mladost borili, da dohitita Zarjo in Pro Gorizio. **Primorje** bo v popolni postavi merilo moči na gostovanju proti Villesseju, ki ima le točko več, **Mladost** pa bo v Doberdolu igrala proti Sanroccheseju, ki ima enako število točk. **Zarja** pa bo na domači zelenici igrala proti povprečnemu Roia-nese.

V 3. amaterski ligi bo **Gaja** gostila prori Chiarboli, ki ima dve točki več.

DOPING

Več kot 4 leta kazni za drsalko Carolino Kostner?

RIM - Oddelek italijanskega olimpijskega komiteja za boj proti dopingju je zahteval 51-mesečno (4 leta in 3 mesece) prepoved nastopanja za umetnostno drsalko Carolino Kostner. Coni meni, da je Kostnerjeva pomagala nekdanjemu partnerju hitrohodcu in olimpijskemu prvaku 2008 Alexu Schwazerju, ki je priznal, da si je pomagal na nedovoljen način. Pred igrami v Londonu leta 2012 so namreč ujeli na dopinškem testu. Dobil je tri leta in pol prepovedi, tvega pa še štiriletno podaljšanje kazni.

Tekmovalc je priznal, da je prepovedana sredstva jemal v daljšem obdobju, Coni pa sumi, da mu je Kostnerjeva pri tem pomagala. Najbolj sporna je za italijanski olimpijski komite njena pomoč pri Schwarzerjevem izogibanju testom leta 2012, pa tudi njeno sodelovanje s protidopinškimi službami po mnenju Conija ni zgledno. Tri mesečno prepoved pa so predlagali tudi trenerju Alexu Swarzerju Micheleju Didoniju, ki se 7. oktobra ni predstavil pred športno tožilstvo.

Oddelek za boj proti dopingju je zahteval prepoved nastopanja tudi za tri sprinterje. To so Simone Collio, Maurizio Checucci in Roberto Donati, ki so na evropskem prvenstvu v Barceloni osvojili srebrno kolajno z italijanskim rekordom.

EVROLIGA - FC Barcelona - EA7 Milano 84:80, Panathinaikos - Bayern München 87:72, Valencia - Galatasaray 78:71

URADNO - Britansko moštvo formule ena Williams je potrdilo, da bo njihova uradna testna voznica v novi sezoni 31-letna Škotinja Susie Wolff. 20-letni Španec Carlos Sainz je tudi uradno postal voznik Tora Rossa.

ZAMENJAVA - Hamzaoglu Hamza bo nadomestil Cesareja Prandellija na klopi Galatasaraya.

SPODBUDNO - Zdravstveno stanje legendarnega brazilskega nogometaša Peleja se je izboljšalo, poročajo brazilski mediji.

ELITNA LIGA

Vesna, brez podcenjevanja!

Nedeljsko gostovanje lahko popravi zaenkrat negativen Vesnin november. Po porazu proti tržaškemu Ufmu se Vesna odpravlja na gostovanje v Manzano, kjer jo pričakuje povprečni tekmeč, ki zaseda sredino lestvice. V ligi, kjer vsaka ekipa lahko preseneči, pa takega nasprotnika ne gre podcenjevati, predvsem če je v 12 krogih uprizoril zelo nihajoč potek prvenstva: 4 zmage, 5 porazov, 3 neodločeni izidi. V prejšnjem krogu je Manzanese bila žrtev prve prvenstvene zmage zadnjeuvrščene Ol3 iz Foje, največji sezonski uspeh moštva iz Videmskega pa je remi proti Ufm v 2. krogu.

Po dveh porazih, ki sta pustila posledice, potrebuje Vesna nove tri točke. Zanuttigovo moštvo je izredno motivirano in si močno želi nove zmage. Dobra novica je, da se vrača Božičič na sredino igrišča, spet bo na razpolago tudi bočni branilec Goran Kerpan. Mi-rovala bosta Toffoli in Škrbina. Oba sta v prejšnjem krogu prešla rdeči karton. Tokrat bo sodil Martino iz Latisane. (mar)

KOŠARKA - B2-liga: danes ob 20.30 v PalaRubini

Bo Jadran Franco končno prebil led?

Nastop Marca Diviacha je še vprašljiv

Jadran Franco bo po štirinajstih dneh spet stopil na igrišče. V tržaškem PalaRubini (ob 20.30) bo gostil Desio, ki je na predzadnjem mestu na lestvici z eno zmago. Skratka, varovanci trenerja Mure imajo enkratno priložnost, da končno – po osmih zaporednih porazih – prebijejo led in osvojijo prvo zmago. Naloga pa bo vse prej kot lahka: tudi gostje, ki so prejšnji teden izgubili proti Bologni, potem ko so vodili za 30 minut, iščejo prepotrebne točke. »*Pomembno bo, da bomo spet prikazali tako igro, ki smo jo že proti Centu,»* poziva trener Mura svoje varovance, ne ve pa še, ali bo lahko računal tudi na Marca Diviacha. Diviach v bistvu še ni treniral z ekipo, tako da je tudi njegova pripravljenost vprašljiva, prav gotovo pa bo na klopi. »*Če bo zmožgal, bo morda stopil na igrišče, vendar ga še vedno mučijo bolečine,*« je po-

jasnil trener. Ne glede na to, pa je impenativ zmaga. Ekipi, ki je kot Jadran novinka v ligi, je zagotovo kos že samo lanska garnitura igralcev Jadrana. Desio je precej mlada ekipa, ki kot Jadran že vrsto let igra skupaj, igralci ne izstopajo po fizičnih značilnostih, predvajo hitro igro, a precej nekontrolirano. »*Nevarni so tudi, ko se razigrajo z meti iz zunanjih položajev in ko pospešijo ritem,*« razlaga trener. Prav zato bo moral biti Jadran zelo pozoren v obrambi, paziti predvsem na beka Motto in centra Politija, v napadu pa morajo Ban in ostali igrati skupinsko, prebijati obrambo, ne da bi se zatekali v (enostavnejše) mete iz zunanjih položajev. Ker Desio ne izstopa v obrambi, lahko Jadran dobro izkoristi tudi igro ena proti ena, pravi trener. »*Iz kupiček bo odvisen izključno od nas samih, od našega pristopa. Nimamo kaj izgubiti.*

Pod košem Carlo De Petris (levo) in Peter Franco

FOTODAMJ@N

Igrati moramo sproščeno, kar pa verjamem, da ne bo enostavno, saj imamo za sabo kar osem porazov.«

Jadran se je na današnje srečanje dobro pripravil. Med tednom so odigrali tu-

di prijateljsko tekmo z Mesarijo Prunk iz Sežane, premor pa so izkoristili predvsem za piljenje kondicijske priprave. (vs)

PROMOCIJSKA LIGA - Pol. Ison-tina - Dom 61:70.

Domači šport

DANES

Sobota, 29. novembra 2014

KOŠARKA

DRŽAVNA B-LIGA - 20.30 v Trstu, PalaRubini: Jadran Franco - Desio

DEŽELNA C-LIGA - 18.00 v Čenti: Tarcento - Bor Radenska

DEŽELNA D-LIGA - 20.30 v Trstu, Caprin: Basket 4 - Sokol

UNDER 17 DEŽELNI - 18.30 v Gorici, Brumatti: Goriziana - Sokol

UNDER 15 DEŽELNI - 18.00 v Trstu, Caprin: Starenergy - Breg

UNDER 14 DEŽELNI - 16.00 v Trstu, 1. maj: Bor - Alba

NOGOMET

DRŽAVNI MLADINCI - 14.30 v Castelfrancu Venetu: Giorgione - Kras Repen

DEŽELNI MLADINCI - 17.00 v Križu: Vesna - Cormonese

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 20.30 v Gorici, Špacapan: Olympia - Bibione

ŽENSKA C-LIGA - 18.00 v Repnu: Zalet Sloga - Rizzi

ŽENSKA D-LIGA - 20.30 pri Briščkih: Zalet Kontovel - Lauzacco

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.30 v Nabrežini: Zalet Sokol - S.Andrea

JUTRI

Nedelja, 30. novembra 2014

NOGOMET

D-LIGA - 14.30 v Repnu: Kras - Giorgione

ELITNA LIGA - 14.30 v Manzanu: Manzanese - Vesna

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Štandrežu: Juventina - Trieste Calcio

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Romansu: Pro Romans Medea - Primorec; 14.30 v Trstu, Ul. Locchi: Sant'Andrea San Vito - Sovodnje; 14.30 v Vižovljah: Sistiana - Breg

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu: Mladost - Audax; 14.30 v Vilešu: Villesse - Primorje; 14.30 v Bazovici: Zarja - Roianese

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Dolini: Chiarbola - Gaja

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Trebčah: Kras - Pieris; 10.30 v Podgori: Juventina - Fiumicello

NAJMLAJŠI - 8.45 v Trstu, drevored Sanzio: San Giovanni - Kras; 10.30 v Turjaku: Fogliano Turriaco - Sovodnje; 10.30 v Koprivnem: Isontina - Juventina

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 17.00 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Cordenons

UNDER 17 MOŠKI - 17.00 v Gorici, Špacapan: Olympia - EstVolley

KOŠARKA

DEŽELNA D-LIGA - 18.00 v Gradežu, športna palača: Grado - Kontovel

UNDER 17 DEŽELNI - 11.00 pri Briščkih: Jadran ZKB - Starenergy

UNDER 15 DEŽELNI - 9.30 v Trstu, Istrska ulica: Dob Nosco - Jadran ZKB

ODBOJKA - Moška B2-liga

Diši po play-offu

Olympia bi lahko danes Bibione prehitela na 3. mestu, kjer bi se ji jutri lahko pridružila tudi Sloga Tabor

Združena ekipa Olympie, Vala in Soče je moštvo z mnogimi dobrimi lastnostmi, širšim izborom igralcev in raznolikimi možnostmi spreminjanja začetnega koncepta, kar lahko nasprotnika preseneti. V ligi je zato, kot novinec, doslej ugodno presenetila. Toda veliki večini njenih igralcev zelo pri-manjkuje kilometrine; sploh na tej ravni, na kateri je doslej le redko kdo iz-med njih že igral. Zato je tudi težko pričakovati, da bi se letos povzpela kdove kako visoko. A vendar današnja tekma v dvorani Mirka Špacapana v Gorici proti Bibionu, če pogledamo lestvico, celo diši po dvoboju za play-off. Dre-višnji gostje delijo namreč na lestvici 3. mesto s Trevisom, Goričani pa za njimi zaostajajo le za dve točki. Če bi jim uspelo danes zmagati, bi jih torej celo prehiteli ali jih vsaj dohiteli. Bibione je v dosedanjih šestih nastopih že trikrat potegnil krajši konec (proti Bassanu,

Gastaldo (združena ekipa Olympie) najbrž še vedno na mestu korektorja

FOTODAMJ@N

Padovi in Trevisu), a vsakič šele po petih setih, premagal pa je nižje uvrščena Povolaro, Carbonero in nekoliko boljše, a nekonstantno veronsko Isolo. Bibione, ki je bil lani na koncu šesti, že

vrsto let nastopa v državnih ligah (spojil se je s San Donajem, tam igra tudi domače tekme), njen trener je bil pred leti (celo v B1-ligi) tudi že sedanji trener združene ekipe Marchesini. Razpolaga z odličnim podajalcem in izkušenima centroma. Učinkovito napadajo, zato bo drevi naloga Goričanov, da proti njim predvsem dobro servirajo. Predvidoma bo začetna postava, kljub porazu v Bassanu, nespremenjena. Kot korektor bo torej igral Gastaldo.

Priložnost za drugo zaporedno zmago se jutri v Repnu ponuja Slogi Tabor Televita. Pomerila se bo s starim znancem Cordenonsom, ki je bil v zadnjih letih vedno med protagonisti v tej ligi, letos pa nastopa oslavljen, brez treh igralcev iz lanske postave, predvsem brez odličnega podajalca Colussija. Po uvodni zmagi pri mladincih Padove je nanizal pet zaporednih porazov (enkrat s 3:2) proti ekipam s sredine lestvice. Zdi se vsekakor, da je slab položaj Cordenonsa na lestvice vendarle malo preveč nerealen, tako da je treba biti previdni. Da se obdrži pod vrhom pa mora Sloga Tabor nujno zmagati. Ekipa trenerja Jerončiča je doslej igrala niha-joče, a je stroj (sicer morda malce preveč predvidljiv), ki ga je težko ustaviti, ko ob ustreznem sprejemu zažene svoje tolkače. Jutri bo predvidoma začela postava, ki je prejšnji teden zmagala v Carboneri, se pravi s kapetanom A. Peterlinom in liberom Privileggiem na preži v polju in Ivanovičem in Cettolom kot glavna tolkača. Velja spomniti, da je Peterlin eno sezono v B2-ligi, kot libero, igral tudi v Cordenonsu, bloker Stefano Sirch pa tam kar tri.

ODBOJKA - Deželne ženske lige

Zalet Sloga v Repnu za ohranitev stika z vrhom

Zalet Kontovel bo »preveril«, ali je zrel za boj z boljšimi

Po gladkem porazu na prvi letošnji »tekmi resnice« v San Giovanniju al Natisono proti Estvolleyju, združeno ekipo Zalet takoj čaka popravni izpit. Danes popoldne se bodo namreč v Repnu pomerile z videmskim Rizzijem, s katerim zdaj delijo četrto mesto na lestvici. Tekma je za naše igralko zelo pomembna, saj bi z zmago obdržale stik v vrhom, si povrnilo samozaupanje in ostale tudi v igri za uvrstitev v finalni četverboj za deželni pokal.

V Repnu se najbrž obeta tekma med enakovrednima nasprotnikoma, zagotovo Rizzi ni boljši in ima Zalet možnost, da ga premaga, če igra kot zmoro. Videmčanke so že igrale proti vodilnima Vivilom in Estvolleyjem in v dvobojih proti njim popolnoma pogorele. Svoje dosedanje zmage so dosegle proti ekipam z dna lestvice, premagale pa so tudi tržaški S.Andrea, ki je združeno ekipo ugnal v Repnu, čeprav ni nič boljši od na-

ših deklet, ki so takrat naletele na črn dan. Za Rizzi vsekakor velja, da je zelo dinamičen v polju, zato trener Zaleta Sloge Bosich pravi, da bo potrebna velika mera zbranosti in potrpežljivosti. Še toliko bolj, ker je malo verjetno, da bi lahko nasprotnikovo obrambo danes prebijala Tania Babudri. Res nima sreče. Že dolgo časa jo boli hrbet, zdaj pa se je je lotila tudi gripa, da cel teden ni trenirala.

Zanimivo bo tudi pri Briščkih, kjer se bo Zalet Kontovel v tekmi ženske D-lige pomeril z ekipo Blu Team iz Lauzacca. Nasprotnice imajo na lestvici točko in zmago več od Kontovelk. Izgubile so le proti solidnim Roveredu in Ronchiju, a le s 3:2 opravile na primer nizko postavljeni Fiumicello. Zdi se torej, da niso nepremagljive, če naše igralko igrajo po svojih najboljših močeh. Z zmagi bi tudi okrepile zavest, da se morda lahko celo borijo za uvrstitev v skupino za napredovanje.

VALENTINA ŠUBER

Redno teče, odkar je mama, cilj je maraton

»Tečem zase, da se sprostim. Tek me navdaja z zadoščenjem,« pravi profesorica športne vzgoje Valentina Šuber, 38 let, zdaj vzgojiteljica v vrtcu. Njeno življenje je od vedno prežeto s športom, dolgo let je smučala in učila smučanje, zelo zgodaj pa je vzljubila tudi tek, tekla je že med študijem v Ljubljani, odkar pa je postala mama, pa je tek postal stalnica v njenem življenju.

Kje najraje tečete?

Na Krasu, velikokrat po Napoleonski cesti ali do Bazovice. Navadno startam od doma, da ne zapravljam časa. Tečem dvakrat tedensko, vsaj enkrat mesečno 15 km, sicer pa najmanj 10 km. Včasih tečem dve uri, takrat največkrat opravi dva kroga po Napoleonski cesti po različnih stezah, kar je približno 20 km.

Ali tečete v vseh letnih časih?

Vedno, vendar ni vsak mesec enak. Včasih tečem več, predvsem ko so dnevi daljši. Je pa tek taka športna panoga, ki jo lahko z lahkoto prilagodiš različnim urnikom. Ker sem v službi enkrat zjutraj, enkrat popoldne, temu lahko prilagam tudi vadbo in lažje organiziram družinske obveznosti.

Ali tudi tekmuje?

Navadno je tako, da ko občutim, da sem v formi, se odločim, da grem še na tekmo. Dvakrat sem pretekla polmaraton na Baviseli, udeležila pa sem se tudi nekaj tekem v sklopu trofeje Trofeo Provincia di Trieste. Najboljši čas polmaratona sem dosegla letos maja, razdaljo sem pretekla v uri in 39 minut.

Zelo dober čas.

Res je, če upoštevamo, da je tu še družina in vse ostale obveznosti.

Ali imate tudi kako skrito željo?

Da. Rada bi pretekla maraton, vendar ne vem ne kje niti kdaj bom to zmogla. Tačas je to še želja, saj sta otroka še premajhna. Vendar razdaljo bi rada pretekla izključno za lastno zadoščenje, ne lovim rekordov. Pomembno je, da razdaljo pretečem brez posledic.

Glede na to, da ste profesorica športne vzgoje, si pripravljate tudi tekaški program?

Če uspem, dva meseca pred tekmo treniram bolj redno, vadim tudi hitrost in ponovitve. Največkrat pa tečem po občutku. Trening mora biti v prvi vrsti užitek, nima smisla, če postane obremenitev.

S čim se še ukvarjate?

Še vedno rada smučam, zdaj učim svoje otroke, enkrat tedensko vodim pri SPDT predsmučarsko vadbo, kolesarim priložnostno, včasih tečem tudi z otroki, tako da oni kolesarijo ob meni. Poleti pa mi je vseh pohodništvo. (vs)

SLOVENIJA TA TEDEN

Kadrovske igrice v zatohli javni RTV

DARJA KOCBEK

Zapleti pri imenovanju vodilnih kadrov na nacionalni radiotelevizijski hiši RTV Slovenija, ki trajajo že od pomladi, kažejo, da politika vse manj skriva apetite po vplivu na to hišo tudi prek stranskih vrat. Programski svet, ki ima 29 članov in imenuje vodilne kadre, je v tem tednu imenoval direktorico TV Slovenija, za imenovanje direktorja nacionalne radijske hiše pa je v kadrovske kuhinji spet zmanjkalo en glas. Nova direktorica TV Slovenija je za las postala urednica tretjega televizijskega programa Ljerk Bizilj, odgovorni urednik radijskih programov v regionalnem RTV centru v Kopru Andrej Šavko pa je za direktorja Radia Slovenija že drugič dobil premalo glasov.

Odločilno vlogo pri imenovanjih na vodilne položaje v RTV Slovenija ima 16 članov programskega sveta, ki so formalno predstavniki civilne družbe. Da so nekateri dejansko podaljšana roka političnih strank, ki imajo sicer v programskem svetu uradno pet članov, se je letos pokazalo spomladi ob imenovanju generalnega direktorja RTV Slovenija. Za ta položaj je najprej aprila 15 glasov, to je minimalno število glasov članov sveta, ki je potrebno za imenovanje, dobila nekdanja informacijska pooblaščenka Nataša Pirc Musar.

Toda kmalu je bil ta sklep razveljavljen, ker se je izkazalo, da član programskega sveta Matjaž Sterže, ki je glasoval za Natašo Pirc Musar, za članstvo v tem organu javne RTV ne izpolnjuje pogojev. Zanj je mandatno-volilna komisija državnega zbora ugotovila, da je bil leta 2010 na seznamu članov sveta stranke Zares. Po zakonu o RTV Slovenija pa člani programskega sveta ne smejo biti ljudje, ki so ob imenovanju ali v obdobju petih let pred imenovanjem bili člani organov političnih strank.

Sterže, ki ga je državni zbor kasneje razrešil, ni bil sporen, dokler za generalno direktorico RTV Slovenija ni bila imenovana kandidatka, ki ni bila po volji političnim strankam na desnici. Da bi dokazala, da tudi desnica pri nastavljanju svojih kadrov skozi stranska vrata nima čistih rok, je tudi levica šele takrat za Miha Kluna zahtevala razrešitev z mesta programskega svetnika, ker je član organov desnorsredinske stranke SDS in tudi član državne volilne komisije. Tudi Klun zdaj ni več programski svetnik.

Po zamenjavi obeh spornih članov so se kupčkanja o kandidatih za generalnega direktorja RTV Slovenija nadaljevala do septembra, ko je minimalno število glasov 15 programskega svetnikov dobil Marko Filli, ki se mu je maja na tem položaju iztekel prvi mandat in je kar naenkrat postal najbolj ustrezen kandidat. Nataša Pirc Musar, ki je razveljavitev svojega aprilskega imenovanja na ta položaj neuspešno izpodbijala na višjem delovnem in socialnem sodišču, je septembra dobila le štiri glasove.

Ena od pristojnosti generalnega direktorja nacionalne RTV je, da programskemu svetu predlaga kandidate za položaj direktorja televizije in radia. Ta direktorja pa generalnemu direktorju v soglasje predlagata kandidate za odgovorne urednike televizijskih in radijskih programov. Ti uredniki so odgovorni za novinarske vsebine na radiu in televiziji. Od tod apetiti političnih strank, da imajo na direktorskih položajih svoje ljudi.

Potem, ko je Marko Filli bil septembra vnovič imenovan za generalnega direktorja nacionalne RTV, mu je direktor televizije Janez Lombergar, ki bi se mu sicer štiriletni mandat iztekel ko-

nec februarja prihodnje leto, poslal izjavo, da 31. oktobra odstopa s položaja. V odstopni izjavi je Lombergar zapisal, da želi omogočiti novemu direktorju, da čim prej prevzame vodenje programske-producentske enote Televizije Slovenija in po sprejetju začne uresničevati programsko-poslovni načrt za leto 2015. Lombergarjeva odločitev je bila presečenec, saj pred letom dni, ko ga je zaradi domnevno sporne porabe razvojnega denarja skušal odsloviti Filli, ni hotel odstopiti. Na položaju je ostal, ker je programski svet zavrnil Fillijev predlog, naj ga razreši.

Janez Lombergar je bil direktor Televizije Slovenija od februarja 2011 in je Marku Filliju predlagal imenovanje sedanjih odgovornih urednikov televizije, ki se jim mandati iztečejo v začetku oziroma v sredini leta 2015. Izbira novih odgovornih urednikov bo tako ena od prvih nalog nove direktorice Ljerk Bizilj.

Direktorju nacionalnega radia Mihi Lamprehtu se je mandat iztekel v začetku oktobra, a je že prej sporočil, da za novega ne bo kandidiral. Marko Filli je po drugem neuspešnem poskusu z Andrejem Šavkom dejal, da ni bil problem kandidat, ampak ta ni bil potrjen zaradi »močne kampanje, ki so jo proti njemu organizirali nasprotniki«. Ti so si želeli ohraniti sedanjega statusa oziroma so si želeli »neke druge spremembe«. Katere so te spremembe Filli ni pojasnil. Zdaj bo objavil nov razpis za zbiranje kandidatov za direktorja radia.

Kandidati, ki so neobremenjeni z notranjimi igrkami in strankarsko politiko, pa sposobni in odločni, da bi prevetrili vse bolj zatohlo javno RTV, so vsako upanje, da bi jim prek razpisa lahko uspelo, že zdavnaj opustili.

MLADI ZA PRIHODNOST - Tiskovna nota

»Nesprejemljiva reforma občinskih uprav«

Mladi za prihodnost izražajo svojo ogorčenost nad sprejetjem reforme krajevnih uprav-občin večrajšnega deželnega sveta. Naj poudarimo, da je za reformo privolilo le 23 članov deželnega sveta in torej ni to polovica deželnega sveta kate-rega sestavlja 49 svetnikov. Kljub temu pa, vsiljena z vrha, reforma stopa v veljavo!

V pravkar odobrenem deželnem zakonu piše, da bo združenje občin opravljalo sledeče funkcije, ki jih je pred reformo opravljala občina sama: splošna uprava, uprava javnih in družbenih storitev, šolska poslopja, krajevna policija, gospodarske dejavnosti, civilna zaščita ter zbiranje odpadkov. K tem funkcijam pa je treba prišteti še javna dela, razlastitve, davke, energijo ter prostorsko načrtovanje. Kaj bodo upravljale občine torej? Jasno je, da bodo na ta način občine preživele, a samo na papirju, saj bo njihova upravna moč dejansko nična. Z reformo se bo znatno povečala birokracija, saj bo treba za karkoli odločiti najprej na občinski ravni, nato na nadobčinski, slednja pa bo nazadnje udejanila izbire na teritoriju.

To bo seveda pomenilo, da se bo javna uprava še toliko bolj oddaljila od občanov, ki ne bodo imeli več direktnega stika z osebami, ki upravljajo njihov domači kraj. Na podoben način pa lahko dvomimo o učinkovitosti prihranku, saj se bo obstoječim upravnim enotam dodala še ena, to je Unija. Župani, ki so se postavili zo-

per tej reformi so to jasno dokazali, kljub temu pa si je deželna uprava z deželnim odbornikom Panontinom na čelu zakrila oči.

S slovenskega zornega kota pa je jasno, da bo popolnoma izničena naša teža v odločitvah, saj odločalo se bo na ravni Unije, v kateri bodo imeli besedo le župani. Koliko slovenskih županov pa bo, glede na celotno število občin v Uniji? Izvolitev predstavnikov v občinske svete bo postala brezsmiselna, ker ne bodo imeli besede znotraj Unije. Unije bodo na teritoriju spreminjale odstotek slovenskega prebivalstva znotraj te vrste krajevne organiziranosti kar mednarodni sporazumi, katere je tudi Italija ratificirala, prepovedujejo.

Dim v oči so nam vrgli s tem, da so včeraj v sklopu zakona ustanovili še eno posvetovalno komisijo, ki bo poleg Slovencev zadevala tudi Furlane in Nemce v deželi Furlaniji Julijski krajini. Zavedajmo se pomena besede »posvetovalna« in sicer bo komisija izdajala mnenja, ki pa ne bodo obvezujoča tako kot niso bila mnenja paritetnega odbora, deželne komisije in vladnega omizja.

Nesprejemljivo je nam tudi vedenje deželnega svetnika Stafana Ukmarja, ki, čeprav izvoljen Slovenec, se je z vso močjo zoperstavljal popravkom, ki jih je v prid ohranjanju slovenske avtonomije predlagal kolega Igor Gabrovec. Čemu?

Giulia Leghissa
deželna tajnica Mladi za Prihodnost

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

USCI IN ZSKD - Od danes predbožična srečanja zborov alpe-jadranskega območja

Začenja se revija Nativitas

TRST - Danes se bodo v cerkvah in gledališčih naše dežele oglasile pesmi 14. izvedbe zborovske revije Nativitas, ki jo prireja deželno združenje zborovskih društev Usci. Za zboro dežele Furlanije Julijske krajine je ta revija nepogrešljiva tradicija, priložnost za odkrivanje glasbene dediščine in bolj neobičajnih repertoarjev, srečanje zborov Alpe-jadranskega območja v prazničnem vzdušju adventnega in božičnega časa. Tradicionalni spevi in mojstrovine resne glasbe, jazzovski prizvoki ameriške božične literature in gregorijansko petje, skladbe avtorjev iz naše dežele ali anonimni biseri ljudskega zaklada sestavljajo pisan in vabljiv mozaik največje zborovske revije v naši deželi, ki bo tudi letos potrdila svojo vlogo s številčno udeležbo 170 zborov, ki bodo nastopili na ravno tolikih koncertih.

Revija je nastala, da bi prikazala kulturno raznolikost Furlanije Julijske krajine tudi izven deželnih in državnih meja. Že več let je namreč pobuda glasbeni most, ki na niti božične glasbe povezuje Italijo, Slovenijo, Hrvaško in Avstrijo. Koncerti se bodo letos odvijali tudi v Venetu, Lombardiji, Trentinu in na Sardiniji. Med mnogimi projekti je vredno omeniti novo sodelovanje Uscija z videmskim konservatorijem Tomadini, ki bo s svojim orkestrom sooblikoval izvedbo Glorie Francisa Poulencja.

Koncertni program bo še bogatejši v primerjavi z lanskim letom; od 13. decembra se bodo koncerti po deželi odvijali vsak dan, pred tem pa bo

Pevski zbor Jacobus Gallus

ARHIV KROMA

tudi začetek revije zelo bogat z raznolikimi dogodki, ki se bodo pričeli na predvečer prve adventne nedelje. V soboto, 29. novembra, bosta pokrajini Trst in Videm odprli vrsto dogodkov z dvema koncertoma: cerkev v Pagnaccu bo gostila zbor Cantori del Friuli s programom furlanskih tradicionalnih skladb, v tržaški cerkvi svetega Marka pa se bo odvijala revija sedmih tržaških zborov. V nedeljo, 30. novembra bo petje zazvenelo v okviru liturgičnih obredov in popoldanskih koncertov z mašo Aeterna Christi Munera Palestrine v izvedbi zbora San Vito v oglejski baziliki in z gregorijanskim petjem skupine Laetare v cerkvi svete Katarine v Trstu, medtem ko bosta otroški in mla-

dinski zbor Usci Gorica izvedla koncert božičnih pesmi v gledališču v Krminu, oratorij svetega Pankracija v Roveredu pa bo prizorišče koncerta Christmas Jazz z zborom Collis Chorus.

Ne bo treba čakati do naslednjega vikenda za nova božična doživetja: v četrtek, 4. decembra bo v Vili Romano v kraju Case di Manzano vokalna skupina Vocal Cocktail podala svoje »Voščilo v Vili«, 5. decembra pa se bo revija vrnila v Trst za koncert moškega zbora Illersberg v Evangelicansko luteranski cerkvi. Od 6. decembra se bo število vsakodnevnih koncertov postopoma večalo z najrazličnejšimi ponudbami, med katerimi bodo sugestivni koncert španske polifonske glasbe

v Marianu del Friuli, božični koncert mladinskih in šolskih zborov v Trstu, prikaz božičnih tradicij iz cele Italije v Sacileju.

Zveza slovenskih kulturnih društev bo sodelovala pri pobudi s petnajstimi koncerti. Prvi bo na Stari gori na Videmskem z mešanim zborom Fran Venturini, 14. decembra pa bo v Viškoši zazvenel »Božični čar« zbora Naše vasi iz Tipane, Barskega okteta in zbora Igo Gruden. Bila je luč, bila je pesem je naslov koncerta ženske vokalne skupine Barkovlje, ki bo 19. decembra v Barkovljah, cerkev na Opčinah pa bo 21. decembra gostila tradicionalni božični koncert zbora Jacobus Gallus in ženskega zbora Radost iz Godoviča. 26. decembra bo zbor Lipa eden od sooblikovalcev koncerta svetega Štefana v Gemoni. Muzej rezijanskih ljudi bo 28. decembra predstavil lokalne »stare vuže« v Solnici, istega dne v Piranu pa bosta zbor Lipa iz Bazovice in zbor iz Divače delila koncertni dogodek v cerkvi v Piranu. Januarja bodo sledili še Nativitas v Bregu, koncert v cerkvi na Katinari, tradicionalni miljski koncert S pesmijo vam želimo, koncerti in revije v Ronkah, pri sv. Jakobu v Trstu, v Doberdobu, Ricmanjih, nenazadnje božična pravljica v izvedbi otroških zborov iz pordenonske in tržaške pokrajine, med katerimi bodo tudi zbor Fran Venturini in solisti mednarodne operne akademije Križ.

Celotni koledar koncertov je na voljo na spletni strani www.uscifvg.it. Vsi dogodki so s prostim vstopom.

BEOGRAD Minister Žmavc pri slovenskih društvih v Srbiji

BEOGRAD - Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc se je včeraj med obiskom v Beogradu srečal s predstavniki slovenskih društev v Srbiji in s pomembnimi slovenskimi predstavniki. Na pobudo slovenskega veleposlanika v Srbiji Francija Buta se je srečal z nadškofom Stanislavom Hočevarjem, predsednico slovenskega poslovnega kluba Danijelo Fišakov, lektorico slovenskega jezika Majo Đukanovič, nekdanjim in novoizvoljenim predsednikom nacionalnega sveta slovenske manjšine, Željkom Kljunom in Sašo Verbičem ter častnim konzulom Rajkom Marićem, so sporočili iz urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu.

V spremstvu veleposlanika Buta se je minister Žmavc srečal tudi s predstavniki slovenskih društev v Srbiji, ki so mu predstavili svoje delovanje. Zahvalili so se za izjemno dobro podporo tako slovenskega veleposlanstva v Beogradu kot tudi slovenskega urada za dobro skrb za potomce slovenskega rodu.

Minister Žmavc je izpostavil še bolj okrepljeno sodelovanje urada z resornimi ministrstvi, predvsem za šolstvo, kulturo ter gospodarsko diplomacijo. Izpostavil je izjemen pomen komunikacije med društvi ter izmenjave idej, pobud in širjenja slovenske kulture in jezika, ki sta temelj za odpiranje poti za mlajšo generacijo.

Mi gremo naprej!

Ob 70-letnici časopisa nudimo naročnikom, poleg običajnih ugodnosti, še vrsto novosti.

Naročnina za leto 2015 ostaja nespremenjena, 230€, z zapadlostjo 31.1.2015.

Vsak izvod stane le 0,76 evra. Naročnino lahko poravnate v enem (230€) ali v dveh obrokih (po 120€) na način, ki vam najbolj ustreza:

- **z vnaprej izpolnjeno poštno položnico**, ki jo bodo vsi naročniki prejeli na dom;
- z bančnim nakazilom;
- v gotovini na blagajni Primorskega dnevnika;
- **preko trajnega bančnega naloga za plačilo po sistemu SDD.**

Kdor se odloči za ta način plačila, bo lahko poravnal naročnino v enem obroku (230€), v dveh obrokih (po 120€) ali v štirih obrokih (po 60€).

Za popolnejše informacije naj zainteresirani pokličejo naše tajništvo do 31.12.2014.

Naročniki na Tržaškem in Goriškem prejmejo časopis na dom v jutranjih urah.

Naročniki lahko brezplačno objavljajo male oglase in neuokvirjene čestitke.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika, **nudimo brezplačen dostop do spletne verzije časopisa.** V prihodnjem letu bodo naročniki lahko prebirali dnevnik na treh različnih digitalnih platformah: **računalnikih, pametnih telefonih in tabličnih računalnikih.**

Novi naročniki bodo prejeli Primorski dnevnik **brezplačno do konca leta 2014.**

Akcija PREDSTAVI NAM PRIJATELJA. Vsem, ki nam bodo predstavili novega naročnika, bomo ob sklenitvi naročnine za leto 2016 priznali **15% popust.**

Zadruga

Primorski
dnevnik

za informacije:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrip evangelija **20.55** Iz naših arhivov, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik, vreme in šport **8.25** Show: UnoMattina in famiglia **10.30** Buongiorno benessere **11.05** Line verde orizzonti **12.00** Talent show: La prova del cuoco **14.00** Linea Blu **15.05** Nad.: Legami **15.55** Leader. Feminilne singlarie **16.25** A Sua immagine **17.10** Zecchino d'oro **20.35** Igra: Affari tuoi **21.10** Carosello Reloaded **21.15** Show: Ballando con le stelle **0.30** Talk show: S'è fatta notte

RAI2

7.00 Serija: Lassie **8.15** Serija: Il nostro amico Charly **9.00** Sulla Via di Damasco **9.30** 18.00, 22.55, 23.50 Rubrike **9.55** 18.03 Vreme **10.00** Dok.: I dinosauri del mare **10.45** Cronache animali **11.30** Show: Mezzogiorno in famiglia **13.00** 20.30, 22.40 Dnevnik **13.25** Šport: Dribbling **14.00** Serija: Una scatenata coppia di sbirri **15.40** Fattore A.L.E.A. **16.25** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **17.10** Sereno variabile **18.05** 90° minuto – Serie B **18.50** Serija: Sea Patrol **19.30** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: Castle **21.50** Serija: Elementary **23.00** Šport: Sabato Sprint

RAI3

7.15 Nad.: Ai confini dell'Arizona **8.05** Serija: La signora del West **8.50** Film: Ultimo incontro **10.15** Nad.: Ponderosa **11.00** 12.25, 14.45, 18.00 Rubrike **12.00** 14.00, 18.55, 23.40 Dnevnik, vreme in šport **14.55** Tv Talk **16.30** Report **18.10** Serija: Squadra Speciale Vienna **20.00** Blob **20.10** Che fuori tempo che fa **21.30** Ulisse – Il piacere della scoperta **0.00** Un giorno in pretura

RAI4

12.00 Film: Timeline – Ai confini del tempo (zf) **13.55** 18.40 Rai Player **14.00** Film: The Lost Future (pust.) **15.35** Aktualno: Wonderland 2014 **16.05** Serija: Continuum **17.45** Novice **17.50** Nad.: Haven **18.45** Serija: C'era una volta **21.10** Serija: Ghost Whisperer **22.45** Film: Jackie Brown (triler, '97, r. Q. Tarantino)

RAIS

14.25 Un anno nelle terre selvagge **15.25** 5 buoni motivi **15.30** Gledališče: I morti non fanno paura **16.05** Gledališče: Quei figure di tanti anni fa **16.45** Gledališče: La chiave di casa **17.10** Gledališče: Il dono di Natale **17.40** Gledališče: San Carlino 1900... e tanti **18.00** Gledališče: Amicizia **18.25** 0.15 Novice **18.35** Film: Così fan tutti **20.30** Rai Player **20.40** Cult Book **21.15** Gledališče: Tim Robbins' Dream **22.50** Prima della prima La Bohème **23.25** David Letterman Show

RAI MOVIE

14.10 17.40 Rai Player **14.20** Film: Shaft (akc.) **16.00** Film: Americanizzando Shalini (kom.) **17.35** Novice **17.50** Film: Il mercante di stoffe (dram.) **19.15** Film: Rugantino (kom.)

21.10 Film: Non è più tempo di eroi (voj., '70, i. M. Caine) **23.35** Film: Il grande Jake (vestern)

RAI PREMIUM

12.40 18.25 Rai Player **12.45** Nad.: Terra nostra **13.45** Serija: Raccontami **15.30** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.35** GranPremium **15.45** Nad.: Storia di guerra e di amicizia **17.30** Novice **17.35** Autoritratti **18.10** Serija: Un caso di coscienza **20.15** Serija: Il capitano **21.15** Serija: Mia madre **23.45** Nad.: L'ispettore Coliandro

RETE4

7.40 Serija: Hunter **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Show: Come si cambia Celebrity **16.10** Ieri e oggi in Tv **17.00** Film: Poirot – Se morisse mio marito (krim.) **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **21.30** Film: A rischio della vita (akc., '95)

23.35 Film: Al vertice della tensione (spio., '02, i. B. Affleck, M. Freeman)

CANALE5

6.00 8.00, 13.00, 19.55, 0.30 Dnevnik in vreme **7.55** Prometne informacije **9.10** Superpartes **10.00** Il forma – Dimensione benessere **11.00** Forum **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Show: Amici **16.00** Nad.: Il Segreto **16.30** Show: Verissimo **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecenza **21.10** Tu si que vales

ITALIA1

6.45 Serija: Supercar **8.35** Serija: A-Team **10.30** Film: Beethoven 4 (kom.) **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** 22.55 Šport **14.00** Red Bull Peaks Trilogy **15.00** Film: Mr. Nice Guy (akc.) **16.50** Film: Stuart Little 2 (druž.) **19.00** Film: Balto (anim.) **20.40** Film: Dragons – L'inizio delle corse dei draghi

21.10 Film: Kung Fu Panda (anim.)

IRIS

14.25 Film: Riunione di famiglia... con pallole (kom.) **16.35** Adesso cinema! **17.00** Film: Jimmy Grimble (kom.) **19.00** Film: Delitto al ristorante cinese (kom.) **21.00** Film: Roba da ricchi (kom., It., '87) **23.15** Film: I pompieri (kom., It.)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.45 Dnevnik **7.55** Omnibus **9.55** Coffee break **11.15** Mode & Modi **12.30** Serija: Moonlighting **14.00** Kronika **14.40** Atlantide **16.30** Film: Wyatt Earp – La leggenda **18.10** Serija: L'ispettore Barnaby **20.30** Otto e mezzo **21.10** Film: Un detective... particolare (krim.) **23.00** Film: Shattered – Gioco mortale (triler)

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.40** The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 16.20 I menù di Benedetta **10.00** 19.00, 20.05 Chef per un giorno **11.00** 13.05 Cuochi e fiamme **14.05** Dottori in prima linea **18.20** Talk show: Le invasioni barbariche **21.10** Serija: Sex and the City **23.30** Crozza nel Paese delle Meraviglie

TELEQUATTRO

6.30 Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Luoghi magici **11.00** Roto-calcio Adnkronos **11.15** Ring **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Voci in piazza **18.00** 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Tg Confartigianato **20.00** La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

LAEFFE

11.15 Serija: Jamie – Ricette a cinque euro **14.10** Serija: Bourdain – Senza penotazione **16.00** Serija: Omicidi tra i fiordi **17.50**

Nad.: The Paradise **18.55** Nad.: Emma **20.05** Serija: Racconti dalle città di mare **22.10** Gad Lerner **23.20** Dok.: La storia del lusso

CIELO

14.00 15.15 MasterChef Italia **15.00** Novice **16.15** Junior MasterChef USA **18.15** Serija: Cucine da incubo **20.15** Serija: Affari di famiglia **21.10** Film: Simona **23.00** Dok.: Viaggio nel desiderio femminile

DMAX

11.40 Affari a tutti i costi **12.35** Storage Wars **13.25** 20.20 Banco dei pugni **14.15** Nudi e crudi **15.10** Turtleman **16.00** Texas Tarzan **16.50** A mani nude nella palude **17.45** 22.00 Acquari di famiglia **18.35** I peggiori tatuaggi d'America **19.30** I re della griglia **21.10** River Monsters **22.50** Moonshiners **23.40** Affari a quattro ruote

SLOVENIJA1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **7.00** Otroški program: OP! **7.20** 18.40 Risanke **9.15** Kviz: Male sive celice **10.00** Infodrom **10.15** Nan.: Izjemne dogodivščine Sama Foxa **10.50** Dok. serija: Razkrivanje preteklosti **11.25** 17.35 Dok. serija: Zgodovina sveta **12.15** Avtomobilnost **13.00** 17.00, 18.55, 23.25 Poročila, šport in vreme **13.30** Koncert: Klic dobrote, pon. **15.25** Film: Sladkorčki **15.55** Dok. odd.: Vodni krog Bleda **16.20** O živalih in ljudeh **17.15** Na vrtu **18.30** Ozare **19.25** Utrip **20.00** Kviz: Moja Slovenija

21.40 Film: Kupčija (kom., '08) **23.55** Nad.: Skrivnost jezera

SLOVENIJA2

7.25 Tarča **9.30** Slovenski utrinki **10.00** Osmi dan **10.30** Umetnost igre **11.05** Polnočni klub **12.25** Tednik **13.20** Prava ideja! **13.45** 23.50 Med valovi **14.25** Alpsko smučanje: magazin **14.55** Nogomet: vrhunici evropske lige **15.55** Nogomet: Prva liga, Celje – Zavrč, prenos **17.50** Zima je zakon **17.55** Alpsko smučanje: SP, veleslalom (ž), 1. vožnja, prenos **19.25** Alpsko smučanje: SP, smuk (m), prenos **20.55** Alpsko smučanje: SP, veleslalom (ž), 2. vožnja, prenos **21.45** Aritmija **22.15** Aritmični koncert **23.20** Odd.: Bleščica

KOPER

14.00 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Boben **15.30** Dok.: K2 **16.00** Folkest 2014 **16.40** Arhivski posnetki **17.25** 23.30 Aktualno **18.00** O živalih in ljudeh **18.25** Village Folk **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vse-danes – Dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vse-danes – Svet **19.40** Jutri je nedelja **19.50** Tednik **20.20** Kino premiere **20.30** Alpsko smučanje **21.45** Avtomobilizem **22.15** Vrt sanj **23.00** Dok. odd.

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **10.35** 12.25 Tv prodaja **10.50** Film: Moj očka **12.40** Nad.: Downton Abbey **13.55** Nad.: Gospa Eastwood z družbo **14.25** Slovenija ima talent **16.30** Film: Nebeška vrata **18.20** Serija: Gorazdova slaščičarna **18.55** Vreme in novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa

21.20 Film: Tisoč besed (kom., '12, i. E. Murphy) **23.05** Film: Moja nova pištola (kom., '92)

Sobota, 29. novembra
 Rai 4, ob 22.45

Jackie Brown

ZDA 1997

Režija: Quentin Tarantino
Igrajo: Robert De Niro, Michael Keaton in Bridget Fonda

Jackie Brown je slabo plačana stevardesa, ki se bori za življenje. Na eni strani ji po življenju strežeta policaj, ki sta jo na carini zasačila pri švercanju večje količine denarja, na drugi strani pa morilski diler z orožjem, za katerega je tisti denar prekupečevala, na tretji strani pa še življenje samo. Jackie je namreč že v letih in tudi zaradi tega nima več nobenih iluzij. Sama je kriva. Zato z Maxom, prebrisanim odvetnikom, skujeta načrt, ki jima bo omogočil, da vsaj navidez uspesta ustaviti čas. Max je Mefisto, ki si na tak način zagotovi prijetno družbo za čas staranja.

KANAL A

6.00 Risanke **7.20** 18.35 Serija: Tv dober dan **8.15** 14.15 Serija: Snowboarderji **9.10** Serija: Dva moža in pol **10.00** Tv prodaja **10.15** 13.45 Serija: Šola za prvake **10.45** Serija: Vlomilci **11.15** Serija: Igrače za velike **11.55** Film: Ljubezen boli **15.10** Nad.: Ljudje prihodnosti **16.05** Film: Možje v črnem 2 (zf, i. W. Smith) **17.45** Pazi, kamera! **19.30** Serija: Nepraktični šaljivci **20.00** Film: Poslednji samuraj **22.55** Film: Nevidno zlo – Drugi svet (horor)

PLANET TV

10.50 Show: Neverjetna dirka **11.45** Show: Piflar in lepota **12.35** Nan.: Spet zaljubljen **13.25** Nan.: Žena kot trofeja **13.55** Nogomet: Prva liga, Maribor – Rudar **15.55** SP v smučarski skokih **18.00** Dok.: Galileo **18.55** Danes **20.00** Nan.: Castle **21.00** Kmetija – Nov začetek **22.25** Film: Seks in smrt št. 101 (kom.)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, sledita koledar in napovednik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Radioaktivni Casino; 9.50, 14.40, 18.45 Music box; 10.10 Glasbena srečanja; 11.15 Studio D – Pogled skozi čas; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Tam kjer teče bistra Bela; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi val; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena: Claudio Magris: Glasovi; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50, 7.00 Kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.40 Pesem tedna; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Torklja; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Ob enajstih; 12.00 Kulinarični kotiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 O morju in pomorščakih; 15.30 DiO; 16.16 Svežemodra selekcija; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za železno zaveso; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vreme in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.40, 15.00 Pesem tedna; 9.00 Gostje tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35, 13.35, 19.00, 20.30, 22.00, 23.00 Glasba; 11.00 L'alveare; 12.01 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00 Santi patroni; 14.00 Slot Parade/Anteprima classifica; 14.35 Play Music Like; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro – Hot Hits; 18.00 London Calling; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 La radio a modo nostro (enkrat na mesec); 21.00 Tutti i topi vogliono ballare; 22.30 Sonoricamente Puglia; 0.00 Nottetempo.

VREDNO OGLEDA

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
 fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

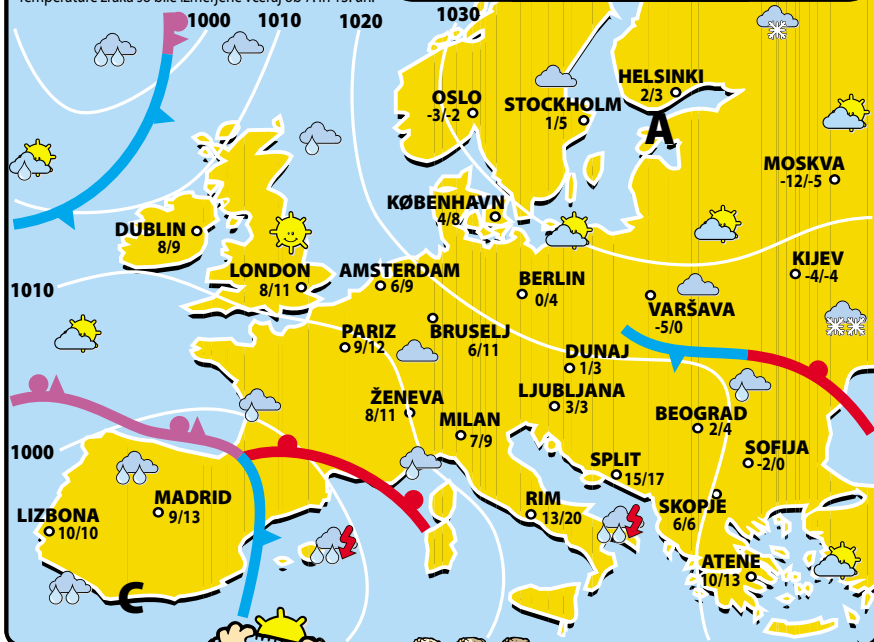
finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

Nad severovzhodno ter nad delom srednje Evrope in nad Balkanom je območje visokega zračnega tlaka, nad zahodno Evropo in zahodnim Sredozemljem pa je ciklonsko območje. V višinah k nam od juga priteka vlažen in postopno nekoliko toplejši zrak.

Po nižinah in ob morju bo oblačno z možnostjo posameznih ploh in neviht, ki bodo ponekod prinašale močnejše deževje. Več oblačnosti bo v hribovitem svetu, kjer se bodo čez dan lahko pojavljale krajevne nevihte.

Danes bo oblačno. Predvsem v južni in zahodni ter deloma v osrednji Sloveniji bo občasno rahlo deževalo ali rosilo. Nekaj več dežja bo v bližini morja, kjer bo lahko tudi zagrmelo.

Povsod po deželi bo oblačno z obilnimi dežjem. Možne bodo tudi nevihte z obilnimi padavinami. V nižini in ob morju bo čez dan pihala zmerna burja, ki se bo proti večeru okrepila. V gorah bo meja sneženja na 2000 m.

Jutri bo oblačno. Dež se bo postopno razširil nad večji del Slovenije.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.22 in zatone ob 16.24
Dolžina dneva 9.02

LUNINE MENE
Luna vzide ob 12.28 in zatone ob 0.16

NA DANESNI DAN
2010 - Debela snežna odeja je pokrivala dobršen del države. Na Vojskem nad Idrijo (1067 m) je zjutraj snežna odeja v višino merila 64 cm, v Črnem Vrhu nad Idrijo 62 cm in v Postojni 39 cm. Na Kredarici (2514 m) so dan kasneje izmerili 275 cm snega.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.43 najvišje 29 cm, ob 10.12 najnižje -7 cm, ob 14.49 najvišje 5 cm, ob 21.06 najnižje -27 cm.
Jutri: ob 4.48 najvišje 34 cm, ob 11.44 najnižje -18 cm, ob 17.04 najvišje 5 cm, ob 22.33 najnižje -23 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 15,6 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 7
1000 m 5
1500 m 4
2000 m 1
2500 m 0
2864 m -1
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah doseže vrednost 1,5.

Cameron napovedal ukrepe proti priseljevanju

LONDON - Britanski premier David Cameron je včeraj predstavil svoj načrt za omejitev priseljevanja iz drugih članic EU. Med drugim je napovedal, da bodo priseljenci iz EU šele po štirih letih bivanja na Otoku deležni ugodnosti, kot so davčne olajšave ali socialna stanovanja, migranti, ki v pol leta ne bodo našli zaposlitve, pa bodo morali zapustiti državo.

V dolgo pričakanem govoru v britanski regiji West Midlands je Cameron dejal, da bodo njegove reforme zahtevale spremembo pogodb EU, in izrazil prepričanje, da bo glede tega lahko dosegel dogovor z voditelji ostalih članic EU. (STA)

Med pogrebom ukradel mrliško vozilo s krsto in rajnkim

SYDNEY - Avstralijo je šokiral primer, ko je nek moški tik pred pogrebom ukradel mrliško vozilo, v katerem je bila krsta s pokojnikom. Svoji so se takoj pogнали za "ugrabiteljem" in prišlo je do pravicatega zasledovanja. Tatu so končno ujeli, a se je na koncu izkazalo, da je dementen, da je ušel iz doma za ostarele in da se niti ni zavedal dejanja. Do incidenta je prišlo pred mrliško vežico na pokopališču zahodno od Sydneyja. Pogrebniški so se ravno pripravljali, da bi iz mrliškega vozila naložili krsto s pokojnikom, ko je "iz grmovja" v avto skočil ugrabitelj in odpeljal. Z rajnikom v vozilu.

ZDA - Na severovzhodu mnogi brez elektrike zaradi snežnega neurja

Američani praznovali zahvalni dan s paradami, pojedinami in nakupi

NEW YORK - Američani so v četrtek praznovali praznik zahvalni dan s paradami, spremljanjem tekem ameriškega nogometa, pojedinami v krogu družin in prijateljev ter vse bolj tudi z nakupi. Nekateri na severovzhodu ZDA pa so praznovali kot prvi priseljenci v 17. stoletju, to je brez elektrike, ki jim jo je vzelo snežno neurje.

Neurje je najprej prineslo dež, potem pa tudi sneg na območju vzhodne obale ZDA od Severne Karoline na jugu do države Maine na severu. Brez elektrike je bilo v državi New Hampshire 200.000 odjemalcev, v državi Maine okrog 80.000, v državi New York okrog 35.000, v New Jerseyju pa okrog 15.000. V sredo in četrtek je bilo tudi odpovedanih okoli 1000 poletov, še več letal pa je imelo zaradi vremena zamude.

V Newburghu severno od mesta New York so doživeli tudi praznični čudež, ki bi se skoraj končal s tragedijo. Fanta, stara 11 in devet let, sta se igrala na parkirišču, ko ju je živa zakopal snežni plug s, kot kaže, slabovidnim šoferjem za volanom. Fanta sta bila pod snegom več ur, dokler ju niso našli in izkopal. Odkril ju je policist, ki je opazil na pol zakopano lopato in potem še škorenj pogled od fantov. Oba sta preživela in praznike preživljata v bolnišnici.

Predsedniku ZDA Baracku Obami ni bilo potrebno potovati in je skupaj z družino v Beli hiši užival ob pečenem puranu, šunki in vsem, kar sodi zraven - od sladkega krompirja, brusnične omake do bučne pite. Kot vedno je tudi tokrat vrtil telefon in klical vojake po svetu, da se jim zahvali za služenje narodu.

Veletrgovina Macy's je v New Yorku spet pripravila tradicionalno veliko parado z ogromnimi baloni, ki so predstavljali junake iz risank, stripov in filmov. Policija je aretirala sedem oseb, ki so skušale protestirati preveč blizu parade.

Aretirani so izražali nezadovoljstvo zaradi oprostitev belega policista, ki je avgusta v Fer-

Tradicionalna parada v New Yorku

ANSA

guson ubil neoboroženega temnopoltega najstnika. "Tole je dogodek nacionalnega pomena. Zgodovinski dogodek in ne bomo prenašali, da bi ga kdo zmotil," je dejal newyorški policijski komisar William Bratton.

Protesti so se za praznike nesli in tudi v predmestju St. Louisa Ferguson v Missouri, kjer je policist Darren Wilson ustrelil 18-letnega Michaela Browna, je v sredo in četrtek vladal mir. V sredo zvečer je protestiralo le 100 ljudi, aretirali pa so dve osebi. V četrtek pa ni bilo več niti policije ali narodne garde okrog sedeža mestne policije, ki je bil od ponedeljka tarča protestov proti odločitvi velike porote, da Wilson ne bo obtožen ničesar.

Protesti so bili najhujši v ponedeljek zvečer in torek zjutraj, ko je Ferguson gorel, naker je okrog 2200 pripadnikov narodne garde in več sto policistov poskrbelo, da ni bilo preveč divjanja. Večina ljudi, ki nasprotuje odločitvi velike porote, želi to izraziti mirno in se posebej temnopolti voditelji si ne želijo, da bi njihove ljudi imeli za nasilno drhal. Temnopolti pridigarji in duhovniki so v četrtek poudarjali, da na-

silneži, ki ropajo, rušijo in požigajo, niso predstavniki njihove skupnosti.

Protesti čez noč ni bilo veliko, saj so se morali tudi nasilneži okrepčati s praznično pojedino, ki jo bodo prebavljali naslednje dni. Ko pa se bodo postavili na noge, pa bo čas za še eno pravo ameriško tradicijo, to so nakupi. Uradno se je namreč začela praznična prodajna sezona s popusti, ki bo trajala do novega leta.

Vse več trgovin vabi kupce v svoje trgovine že na sam zahvalni dan in jim ponuja popuste, ki so bili včasih rezervirani za tako imenovani črni petek po prazniku, ko se rdeča barva izgub v bilanci spremeni v črno, ki simbolizira dobiček.

Organizacija ShopperTrak, ki spremlja poslovanje okrog 70.000 trgovin po svetu, ocenjuje, da so letos trgovci na praznik prodali med tri do pet odstotkov več kot lani oziroma skupaj za okoli 2,6 milijarde dolarjev. Nekaj trgovin ima sicer raje zadovoljne delavce in se ne predaja prodajnim zmolkom. Med njimi sta Ikea in Costco, ki sta imeli v četrtek svoje trgovine zaprte, da so lahko delavci ostali doma pri družinah. (STA)

MEHIKA - Zaradi korupcije Predsednik Nieto namerava ukiniti 1800 lokalnih policij

CIUDAD DE MEXICO - Predsednik Mehike Enrique Peña Nieto je po dveh mesecih hudih protestov proti policijski korupciji napovedal korenite reforme, zaradi katerih bodo potrebne ustavne spremembe. Odločil se je, da bodo ukinili vseh 1800 lokalnih oziroma občinskih policijskih organizacij, od katerih je večina prežeta z mamilarskimi karteli. Predlog ustavnih sprememb bo Peña Nieto poslal v zvezni kongres v ponedeljek. Vse te lokalne policije bodo prevzele policijske agencije iz 31 zveznih držav in zveznega območja prestolnice. Predsednik meni, da bodo policijske enote poslej bolj profesionalne, zaupanja vredne in učinkovite. "Mehika se mora spremeniti," je dejal Peña Nieto na nacionalni televiziji.

Mehika je v hudih težavah zaradi korupcije uradnikov od lokalnih pa vse do zvezne ravni, pri čemer policija ni imuna. Na severu ležijo ZDA, ki so največji mamilarski trg na svetu in proizvodnja, trgovina ter tihotapljenje cvetijo bolj kot katerikoli legitimni posel. Mamilarski karteli služijo toliko denarja, da zlahka podkupijo policiste ali državne uradnike. Tiste, ki skušajo biti nepodkupljivi, pa ubijajo.

V vojni proti drogim je od leta 2006 umrlo ali izginilo v neznano 100.000 ljudi. Zdravilo je včasih slabše od boleznih in zvezni policisti, ki se borijo proti tolпам, so nasilni, osumljence mučijo ali poskrbijo, da izginejo.

Da je skrajni čas za korenite reforme, je pokazal primer izginotja 43 študentov v mestu Iguala v državi Guerrero. Zvezna policistka se od članov mamilarske tolpe pridobila priznanje, da je umor študentov naročil župan Iguala, ki ni želel, da s protestom ovirajo govor njegove soproge. Ustavili naj bi jih policisti in isti dan 26. septembra predali gangsterjem, ki so jih pobili ter njihov trupla zažgali na smetišču.

Protesti so se nato okrepili in postali zelo nasilni še posebej v državi Guerrero, kjer so ljudje zažigali in rušili vse, kar je smrdelo po uradni korupciji. Peña Nieto je v četrtek dejal, da bodo lokalne policije najprej razpustili v štirih zveznih državah, kjer sta nasilje in korupcija najbolj prisotna. To so Guerrero, Tamaulipas, Jalisco in Michoacan.

Blizu države Guerrero, nedaleč stran od univerze, kjer so se šolali izginuli študenti, pa so v četrtek oblasti odkrile 11 obglavljenih in zažganih trupel. Med iskanjem pogrešanih študentov so sicer doslej prišli do veliko podobnih grozljivih odkritij. (STA)

SOBOTA, 29. NOVEMBRA, OB 18.30
VERDIJEV KORZO IN LJUDSKI VRT

Prižig prazničnih lučk in božične jelke na Travniku

OD SOBOTE, 29. NOVEMBRA, DO PONEDELJKA, 1. DECEMBRA
PO MESTNEM SREDIŠČU

Tradicionalni Andrejev sejem

Božični sejem, stojnice z obrtniškimi izdelki in lunapark

PETEK, 12. DECEMBRA, OB 17.00
TRAVNIK

Odprtje Božične vasi

Koncerti, animacija in prireditve v oživiljenem mestnem jedru Nove poti - Le Nuove Vie

SREDA, 31. DECEMBRA, S PRIČETKOM OB 18.30
TRAVNIK

Silvestrovanje na prostem

Stojnice s ponudbo kulinarčnih dobrot in vin, glasbena animacija in ognjemet

**V Raštelu
bodo svoja
vrata odprle
nekdanje trgovine
s ponudbo
gurmanskih
dobrot**

2014

Goriški december

www.facebook.com/DicembreGoriziano

V collaborazio

